



# DZIENNIK URZĘDOWY

## MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

Rok II.

WARSZAWA, dnia 30 września 1936 r.

Nr 19.

### T R E Ś Ć:

#### OCHRONA I INSPEKCJA PRACY.

	Str.
1. Zarządzenie M. O. S. z dn. 11.IX. 1936 r. o nadaniu umowie zbiorowej z dn. 27.II. 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze pow. leszczyńskiego, rawickiego, gostyńskiego i wolsztyńskiego (Monitor Polski z dnia 24 września 1936 r. Nr 222, poz. 391).	530
2. Zarządzenie M. O. S. z dn. 24.IX. 1936 r. w sprawie powołania Nadzwycz. Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze woj. wołyńskiego na rok służbowy 1936/37 (Monitor Polski z dnia 28 września 1936 r. Nr 225, poz. 396).	531
3. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 11.IX. 1936 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dn. 9.VII. 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw strzeżenia na obszarze m. Poznania. (Monitor Polski z dnia 26 września 1936 r. Nr 224, poz. 393).	531
4. Orzeczenie Nadzwycz. Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1936/37 na obszarze woj.: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego. (Monitor Polski z dnia 29 września 1936 r. Nr 226, poz. 398)	532
5. Ogłoszenie Prezesa Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dn. 24.IX. 1936 r. w sprawie list ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych w Poznaniu, Gdyni, Bydgoszczy, Grudziądzu i Toruniu. (Monitor Polski z dnia 30 września 1936 r. Nr 227, poz. 400).	536

#### II. ZATRUDNIENIE I MIGRACJA.

1. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.IX. 1936 r. o służbie pracy młodzieży. (Dz. U. R. P. z dnia 24 września 1936 r. Nr 72, poz. 515).	561
2. Pismo okólne M. O. S. z dn. 25.IX. 1936 r. Nr Pzm. 119/16-6 w sprawie postępowania odwoławczego od wymiaru opłat na rzecz Funduszu Pracy, dokonywanego przez ubezpieczalnie społeczne.	562
3. Pismo okólne M. O. S. z dn. 30.IX. 1936 r. Nr Pzm. 114/83-6 w sprawie opłaty na Fundusz Pracy od inwalidów.	563
4. Wyjaśnienie M. O. S. z dn. 23.IX. 1936 r. Nr Pzm. 119/19-6 w sprawie trybu postępowania przy zwalnianiu od opłaty na Fundusz Pracy od biletów wstępu.	563

#### III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.

1. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 18.VIII. 1936 r. o zmianie rozporządzenia M. O. S. z dn. 14.VI. 1934 r. w sprawie dokonywania zgłoszeń przez pracodawców rolnych, sposobu ryczałtowania i uiszczania składek na ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych oraz o wysokości tych składek, wydanego w zakresie §§ 2, 3, 5, 11, 13 i 22 w porozumieniu z M. Roln. i Ref. Roln. (Dz. U. R. P. z dnia 18 września 1936 r. Nr 70, poz. 501)	563
2. Zarządzenie M. O. S. z dn. 31.VIII. 1936 r. w sprawie opłat na rzecz Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego w IV kwartale 1936 r. (Monitor Polski z dnia 18 września 1936 r. Nr 217, poz. 381).	564
3. Wyjaśnienie w sprawie opłaty składek ubezpieczeniowych od wartości umundurowania.	564
4. Wyjaśnienie w sprawie zakresu ubezpieczenia uczniów (absolwentów) szkół zawodowych, odbywających praktykę.	565
5. Wyjaśnienie w sprawie pobierania składek za gospodarstwo rolne o obszarze poniżej 30 ha, a położone przy gospodarstwach leśnych.	565

V. ZDROWIE PUBLICZNE.

	Str
1. Rozporządzenie M. Przem. i Handlu z dn. 20.VIII. 1936 r. wydane w porozumieniu z M. O. S. o badaniu stanu zdrowia osób, zatrudnionych na polskich morskich statkach handlowych (Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1936 r. Nr 73, poz. 521)	566
2. Rozporządzenie M. Spr. Wewn. z dn. 9.IX. 1936 r., wydane w porozumieniu z M. O. S., o przekazaniu wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnień w zakresie badania urządzeń wodociągowych (Dz. U. R. P. z dnia 18 września 1936 r. Nr 70, poz. 506).	579
3. Rozporządzenie M. Spr. Wewn. z dnia 9.IX. 1936 r., wydane w porozumieniu z M. O. S., o przekazaniu wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnień w zakresie badania urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków (Dz. U. R. P. z dnia 18 września 1936 r. Nr 70, poz. 507)	579

VI. SPRAWY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE.

1. Okólnik Nr 53/36 M. O. S. z dn. 30.IX. 1936 r. Nr S. 9/35-6 w sprawie powierzania robót rzemieślniczych	580
2. Pismo okólne M. O. S. z dn. 27.IX. 1936 r. Nr Bd. 1/44-6 w sprawie należności w postępowaniu dyscyplinarnym.	583
3. Pismo okólne M. O. S. z dn. 30.IX. 1936 r. Nr Pr. 13/8-6 w sprawie współdziałania z Instytutem Spraw Społecznych	581

VII. RÓŻNE.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30.IX. 1936 r. o Państwowym Instytucie Kultury Wsi (Dz. U. R. P. z dnia 30 września 1936 r. Nr 75, poz. 532).	582
--	-----

## I. Ochrona i inspekcja pracy.

1.

### ZARZĄDZENIE

#### MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 września 1936 r.

**o nadaniu umowie zbiorowej z dnia 27 lutego 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze powiatów: leszczyńskiego, rawickiego, gostyńskiego, kościańskiego i wolsztyńskiego.**

(Monitor Polski z dnia 24 września 1936 r. Nr 222, poz. 391)

Na podstawie § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeczy Niemieckiej, str. 1456) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych, na obszarze powiatów: leszczyńskiego, rawickiego, gostyńskiego, kościańskiego, i wolsztyńskiego umowie zbiorowej z dnia 27 lutego 1936 r., zawartej w Lesznie pomiędzy komisją pracodawców — z jednej a Związkiem Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. w Rzeczypospolitej Polskiej Kier. Okr. w Poznaniu — z drugiej strony.

spolitej Polskiej Kier. Okr. w Poznaniu — z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 5 sierpnia 1936 r. (Monitor Polski Nr. 191, poz. 354).

§ 2.

Umowa wymieniona w § 1 zostaje wciągnięta do rejestru umów zbiorowych powszechnie obowiązujących.

§ 3.

Przeglądanie akt rejestrowych Ministerstwa Opieki Społecznej dozwolone jest każdemu w godzinach urzędowych. Pracodawcy i pracownicy, dla których umowa wymieniona w § 1 na mocy zarządzenia niniejszego jest obowiązująca, mogą żądać jej odpisów za zwrotem kosztów od stron, które umowę zawarły.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Kościałkowski*

2.

## ZARZĄDZENIE

### MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 24 września 1936 r.

w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1936/37.

(Monitor Polski z dnia 28 września 1936 r. Nr 225, poz. 396)

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686) — zarządzam, co następuje:

#### § 1.

Powołuję niniejszym Nadzwyczajną Komisję rozjemczą dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze woj. wołyńskiego na rok służbowy 1936/37.

#### § 2.

Przewodniczącym tej Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej mianuję p. Wacława Preniera, naczelnika wydziału w Ministerstwie Opieki Społecznej.

#### § 3.

Skład tej Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej poza delegatami rządowymi określam w następujący sposób:

- a) Związek Ziemiaków Wołynia w Łucku wyznaczy 3 przedstawicieli,
- b) Związek Zawodowy Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie wyznaczy 3 przedstawicieli.

#### § 4.

Pierwsze posiedzenie Komisji wyznaczam na dzień 30 września 1936 r. o godz. 11-ej w Warszawie w gmachu Ministerstwa Opieki Społecznej.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Kościalkowski*

3.

## OBWIESZCZENIE

### MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 września 1936 r.

w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 9 lipca 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw strzeżenia na obszarze m. Poznania.

(Monitor Polski z dnia 26 września 1936 r. Nr 224, poz. 393)

Związek Zawodowy Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego oddział w Poznaniu wniósł do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem., str. 1456) podanie o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw strzeżenia na obszarze m. Poznania umowie zbiorowej, zawartej w Poznaniu w dniu 9 lipca 1936 r. pomiędzy Towarzystwem Strzeżenia „Potow” w Poznaniu — z jednej a Związkiem Zawodowym Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego oddział w Poznaniu — z drugiej strony.

Tekst umowy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższej umowie mocy powszechnie obowiązującej wnieść należy do Ministerstwa Opieki Społecznej w ciągu dni 14 od ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Kościalkowski*

#### 1 zał.

Zał. do p.bw. M. O. S. z dn. 11 IX 1936 r.

### UMOWA ZBIOROWA.

Pomiędzy Towarzystwem Strzeżenia „Potow” w Poznaniu z jednej strony a Związkiem Zawodowym Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego Rzeczypospolitej Polskiej oddział w Poznaniu z drugiej strony, na posiedzeniu w dniu 9 lipca 1936 r., odbytym w lokalu Inspektoratu Pracy 53 Obwodu w Poznaniu pod przewodnictwem sekretarza Inspektoratu Pracy Stanisława Kubaszewskiego, zawarto następującą umowę zbiorową:

#### § 1.

Dla pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie „Potow” obowiązują następujące płace dzienne na terenie miasta Poznania:

Płaca dzienna dla pracowników obwodowych od 2.20 zł do 2.75 zł  
 Płaca dzienna dla pracowników separatnych od 2.50 do 3.00 zł

§ 2.

Płace dzienne dla pracowników pełniących służbę w niedzielę zastępczo względnie sezonowo ustala się jak w § 1, z tym zastrzeżeniem, że dany pracownik będzie wykonywał tę samą pracę, jaką wykonują pracownicy stali.

§ 3.

Taryfowe płace dzienne wymienione w § 1 są płacami minimalnymi dla odnośnych pracowników. Płac tych nie wolno obniżać — mogą być jedynie podwyższone poszczególnym pracownikom w zależności od ich zdolności i okresu czasu przepracowanego w danym zakładzie pracy.

§ 4.

Umowy indywidualne mniej korzystne niż to przewiduje niniejsza umowa są nieważne i ulegają zastąpieniu przez warunki, określone w niniejszej umowie. Umowy indywidualne, zawierające dla pracowników korzystniejsze warunki, pozostają nadal w mocy.

§ 5.

Treść niniejszej umowy powinna być podana do wiadomości wszystkich pracowników fizycznych zatrudnionych w Towarzystwie Strzeżenia „Potow”.

§ 6.

Należenie pracownika do Związku Zawodowego nie może być powodem zwolnienia jego z pracy.

§ 7.

Umowa niniejsza jest ważna od 16 lipca 1936 r. do dnia 15 lipca 1937 r. z tym, że o ile żadna ze stron umowy nie wypowie w terminie 3-miesięcznym przed jej upływem, obowiązuje nadal na jeden rok.

Poznań, dnia 9 lipca 1936 r.

Zw. Zaw. Dozorców Domowych  
Ch. Z. Z.

oddział w Poznaniu:

- (—) *St. Bresiński,*
- (—) *Michał Woroch.*

Poznańskie Towarzystwo Strzeżenia  
i Zamykania Sp. z o. o.  
Poznań, ul. Podgórna Nr 1

- (—) *Krzywoszyński K.*
- (—) *Stanisław Kubaszewski,*  
sekr. Insp. Pr. 53 Ob.

4.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1936/37 na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego.

(Monitor Polski z dnia 29 września 1936 r. Nr 226, poz. 358)

Na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 9 września 1936 r. („Monitor Polski” Nr 212 z dnia 12 września 1936 r., poz. 375):

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza w składzie: Przewodniczącego Wacława Preniera, naczelnika wydziału w Ministerstwie Opieki Społecznej jako przedstawiciela Ministerstwa Opieki Społecznej, Edwarda Baranowicza, radcy Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, jako przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, i Zygmunta Ruszkowskiego, sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, jako przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, —

na posiedzeniu w dniu 18 września 1936 r. w Warszawie, —

po wysłuchaniu przedstawicieli pracodawców i pracowników leśnych

o r z e k ł a :

I. Zasady ogólne.

Art. 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców leśnych z wyjątkiem lasów państwowych posiadających obszaru leśnego nie mniej, niż 150 ha, z drugiej zaś strony — stałych fizycznych pracowników leśnych zatrudnionych jako straż leśna (gajowych, borowych, szlakowych i t. p.).

U w a g a I. Stali pracownicy zatrudnieni na obszarach leśnych poniżej 150 ha, czy to wyłącznie przy dozorowaniu lasu czy też częściowo przy dozorowaniu lasów a częściowo w gospodarstwie rolnym, winni otrzymywać wynagrodzenie nie mniejsze niż ordynariusz.

Art. 2.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 października 1936 r. do dnia 30 września 1937 r.

Art. 3.

Rok służbowy pracowników objętych niniejszym orzeczeniem zaczyna się 1 października, a kończy się 30 września roku następnego, przy czym obie strony obowiązują co najmniej trzymiesięczny termin wypowiedzenia indywidualnych umów pracy.

Pracownikowi, któremu wypowiedziano pracę, pracodawca obowiązany jest wydać przy wypowiedzeniu zaświadczenie o zwolnieniu (konotatkę). Konotatka winna zawierać imię i nazwisko pracownika, charakter jego pracy, czas i miejsce pracy, datę zwolnienia oraz podpis pracodawcy lub jego zastępcy.

W konotatce nie wolno umieszczać pod rygorem jej nieważności żadnych znaków i uwag, któreby mogły utrudnić robotnikowi otrzymanie innego zatrudnienia.

Niewypowiedzenie we właściwym terminie (najpóźniej do dnia 1 lipca włącznie) umowy pracy przedłuża ją nadal.

Uchylenie się od przyjęcia wypowiedzenia umowy tejże nie przedłuża.

Art. 4.

Zatargi wynikłe na tle umowy o pracę pomiędzy pracodawcami a pracownikami oraz rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu roku regulują Komisje Rozjemcze, bądź sądy państwowe — według kompetencji.

Do czasu uzyskania właściwego orzeczenia lub wyroku nie wolno: a) pracodawcom wstrzymywać świadczeń, b) pracownikom przerywać pracy.

W wypadkach ciężkiego przewinienia pracodawca może wstrzymać przed orzeczeniem lub wyrokiem świadczenia, w razie jednak wygrania sporu przez pracownika, pracodawca winien wydać zaległe świadczenia z dodatkiem miesięcznym 2% od wstrzymanej należności.

W razie zalegania z wypłatą wynagrodzenia gotówkowego lub naturaliów:

a) gdy zaległość jest niezawiniona przez pracodawcę, wówczas w myśl ogólnych zasad prawa przysługują robotnikowi tytułem odškodowania za opóźnienie odsetki ustawowe, licząc od dnia wymagalności wynagrodzenia (w myśl obecnie obowiązujących przepisów wynoszą odsetki te 8 od 100 w stosunku rocznym; w myśl art. 248 § 2 Kodeksu Zobowiązań odsetki te należą się bez potrzeby wykazania jakiegokolwiek szkody i bez względu na to, czy pracodawca dopuścił się winy);

b) gdy zaległość jest zawiniona przez pracodawcę, odsetki zwłoki wynosić będą półtora procent w stosunku miesięcznym.

Art. 5.

Orzeczenie niniejsze stanowi dla województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego w myśl usta-

wy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686) podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy pracy, zawierające warunki dla pracowników mniej korzystne, niż warunki orzeczenia niniejszego, są nieważne i ulegną zastąpieniu przez warunki niniejsze.

§ 6.

Pracownik otrzymuje od pracodawcy książeczkę obrachunkową, zawierającą kontrolę wydawanych świadczeń i spis powierzzonego inwentarza. Książeczka ta winna być podpisana przez pracodawcę lub jego zastępcę oraz pracownika. Poza tym pracodawca wydaje bezpłatnie pracownikom straży leśnej jeden egzemplarz niniejszego orzeczenia na ręce wybranego przez nich przedstawiciela.

U w a g a: Książeczki obrachunkowe, złożone u pracodawcy, nie powinny być dłużej przetrzymywane, niż 10 dni.

II. Stosunek wzajemny.

Art. 7.

Pracodawców oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie pracownika i ścisłe przestrzeganie warunków umowy, a zwłaszcza regularne wypłacanie świadczeń i płac przewidzianych umową.

Pracowników obowiązuje grzeczność wobec pracodawców i ich zastępców, ścisłe przestrzeganie zawartych umów, pilne i sumienne spełnianie obowiązków, a w pierwszym rzędzie wykrywanie kradzieży i meldowanie o nich swej zwierzchności, dążność do jak największej wydajności pracy i stosowanie się do wszystkich zarządzeń pracodawcy lub jego zastępcy, odnoszących się do wykonywania obowiązków służbowych oraz przestrzeganie wszystkich przepisów porządkowych w obchodzie leśnym ich pieczy powierzonym.

Art. 8.

Pracownicy objęci niniejszym orzeczeniem nie mogą być używani przez pracodawców i ich zastępców czy też przełożonych do posług osobistych, bądź też pracy, nie mającej związku z ich obowiązkami zawodowymi, z wyjątkiem specjalnych okoliczności.

III. Warunki wynagrodzenia.

Art. 9.

Pracownik straży leśnej otrzymuje wynagrodzenie gotówkowe oraz w naturze, które może być wydawane bądź w postaci roli i łąki, bądź w odpowiedniej ilości ziarna, a to zależnie od indywidualnej umowy. Deputat gruntowy,

wydawany zamiast ordynarii i ziemi pod ziemniaki, wynosi zasadniczo 3,5 hektarów ziemi ornej klasy IV oraz w razie niewydawania przez pracodawcę utrzymania dla krów na dworskiej oborze pastwisko i ½ hektara łąki gruntowej lub 1 hektar łąki leśnej. O ile deputat gruntowy nie odpowiada IV klasie, ma zastosowanie wzrost lub zmniejszenie ilości ziemi ornej w następujący sposób: I klasy 2,25 hektara, II klasy 2,60 hektara, III klasy 3 hektary i V klasy 4 hektary.

Jeśli pracownik umówił się, że deputat otrzymywać będzie w ziarnie, wynosi on 15 kwintali zboża w stosunku rocznym, w czym: 3 kwintale pszenicy, 9 kwintali żyta oraz 3 jęczmienia, ponadto 60 kwintali gotowych ziemniaków lub 50 arów ziemi pod ziemniaki, kapustę i ogrodowiznę na polach drenowanych lub nie wymagających drenowania, lub 60 arów na polach wymagających drenowania; w majątkach, gdzie nie sieją pszenicy, wydaje się w zamian żyto w stosunku 1 kwintal pszenicy równy 1. 30 kwintala żyta.

Minimalne wynagrodzenie gotówkowe pracownika straży leśnej wynosi w stosunku rocznym:

- 1) w województwie warszawskim—200 zł,
- 2) w województwie łódzkim, kieleckim i lubelskim — 180 zł,
- 3) w województwie białostockim—160 zł.

Jeżeli pracownik otrzymuje część wynagrodzenia w naturaliach, część zaś w druncie, rozrachunek winien nastąpić w zależności od klasy gruntu i rodzaju wydawanej ordynarii, przyjmując za podstawę, że 3 hektary ziemi IV klasy równają się 3 kwintalom pszenicy, 9 kwintalom żyta i 3 kwintalom jęczmienia.

Pracodawca daje pracownikowi bezpłatny przemiał w młynie przez siebie wskazanym lub wzamian przemiału może wydać 1,50 kwintala żyta, względnie równowartość gotówkową w wypadku wydawania deputatu w gruncie.

Inwalidzi, którzy otrzymali odszkodowanie lub pobierają rentę, mogą podlegać w zakresie wynagrodzenia gotówkowego umowie indywidualnej.

#### Art. 10.

Niezależnie od wynagrodzenia, przewidzianego w artykułach poprzednich orzeczenia niniejszego, pracownik straży leśnej otrzyma:

- a) na pięć lat — w miesiącu październiku płaszcz lub kozuch krótki,
- b) na dwa lata — w miesiącu październiku mundur zimowy i także spodnie, i
- c) na jeden rok — w miesiącu kwietniu mundur letni, spodnie oraz buty i czapkę lub kapelusze.

U w a g a: Wymienione przedmioty umundurowania po czasie, na który zostały wydane,

przechodzą na własność pracownika. Przedmioty, które w myśl powyższego nie przeszły na własność pracownika, w razie opuszczenia lub utraty posady podlegają zwrotowi.

#### Art. 11.

Pracownik straży leśnej otrzyma w stosunku rocznym drzewa opałowego w szczapach lub krąglakach 24 m przestrzenne miękkiego lub 18 m przestrzennych twardego.

Opał, o ile pracownik nie posiada konia, winien być dostarczony do miejsca zamieszkania pracownika.

Opał wydaje się co najmniej na miesiąc z góry.

#### Art. 12.

Pracownik straży leśnej ma prawo na dworskiej oborze trzymać dwie krowy z przychówkiem do 6 tygodni.

O ile pracownik ma możliwość utrzymania krów w odpowiednich zabudowaniach przy gajówce, wówczas przysługuje mu prawo trzymania 3 krów własnych z przychówkiem do 6 tygodni oraz w dowolnej ilości trzody w chlewach w granicach istniejącego przy mieszkaniu służbowym pomieszczenia.

#### Art. 13.

Pracownikowi, wzywaniu do sądu w charakterze świadka w sprawach pracodawcy lub delegowanemu w interesach tegoż pracodawcy, wypłacane będzie strawne: za całą dobę 2,50 zł, za obiad 1,25 zł, za kolację 1 zł.

### IV. Mieszkanie.

#### Art. 14.

Mieszkanie pracownika straży leśnej składać się musi co najmniej z jednej izby z podłogą drewnianą i kuchni oraz komory.

Izby winny być wytynkowane, ze szczelnymi drzwiami i oknami na zawiasach.

W oknach mają być całe szyby; w razie stłuczenia szyby obowiązany jest pracownik wstawić nową w ciągu najdalej dwóch tygodni.

Wapna do bielienia dostarcza pracodawca dwa razy do roku w ogólnej ilości 15 kg na mieszkanie.

Podłogi mają być położone, a piece doprowadzone do należytego porządku przed 1 listopada.

Mieszkania mają być ze szczelnym dachem; tam, gdzie dachy są popsute, muszą być naprawione w ciągu miesiący letnich.

W majątkach, gdzie zacieka woda do piwnicy i mieszkań pracowników, winny być poczynione zabezpieczenia w ciągu lata od wody napływowej.

Pracodawcy i pracownicy winni dbać, aby otoczenie mieszkań było higieniczne. Obowiązuje wybrukowanie dostępu do studzien, oraz zastąpienie zgniłych cembrzyn nowymi, lub też zapewnienie pracownikom w inny sposób zdrowej i czystej wody do picia.

Zbiorniki na nawóz nie mogą znajdować się w bliższej odległości, aniżeli 20 metrów od mieszkań służbowych. W pobliżu mieszkań znajdować się mają zasłonięte ustępy.

Pracodawcy winni dążyć do zakładania przy gajówkach ogródków owocowych, w szczególności przez dostarczanie drzewek itp.

#### Art. 15.

Pracownicy obowiązani są utrzymywać mieszkania w należyтым porządku; trzymanie inwentarza w mieszkaniu, chociażby najkrótszy czas, jest stanowczo wzbronione.

Bez zgody pracodawcy nie wolno przyjmować sublokatorów.

Przy wprowadzeniu się pracownik melduje pracodawcy skład swej rodziny.

#### Art. 16.

Drobny remont mieszkania (gajówki) i budynków gospodarczych, nie wymagający sił fachowych, uskutecznia pracownik straży leśnej materiałami, dostarczonymi przez pracodawcę.

#### Art. 17.

Pracownicy straży leśnej, prowadzący gospodarstwo na przydzielonych im deputatach, gruntowym i łąkowym, muszą posiadać odpowiednich rozmiarów budynki gospodarcze na pomieszczenie zbiorów, dobytku i narzędzi.

#### Art. 18.

W nowobudujących się mieszkaniach dla straży leśnej winny być obowiązkowo uwzględniane co najmniej dwie izby mieszkalne, kuchnia, komora i sieni.

#### Art. 19.

Pracownicy, zajmujący mieszkania własne, otrzymują odszkodowanie za nieotrzymanie mieszkania od pracodawcy w wysokości 60 zł rocznie.

## V. Urlopy.

#### Art. 20.

Pracownik straży leśnej otrzymuje w ciągu roku 12 dni urlopu w dni nieświęteczne, bez potrącenia świadczeń.

Wybór dni urlopu odbywa się w porozumieniu z pracodawcą, względnie przełożonym, z wyjątkiem wyjazdów, spowodowanych pisemnym wezwaniem związków zawodowych, w tych bowiem wypadkach pracodawca winien jest zgodzić się na zaproponowany dzień urlopu, nie więcej jednak, jak dla 2 pracowników z nadleśnictwa.

Pracownik na czas uzyskanego w myśl powyższego urlopu winien na żądanie pracodawcy lub przełożonego dać pewnego zastępcę, którego opłaca pracodawca według cen miejscowych, nie mniej jednak niż 2 zł dziennie.

## VI. Ubezpieczenie i nauka dzieci.

#### Art. 21.

Pracownicy straży leśnej oraz członkowie ich rodzin korzystają z pomocy leczniczej na zasadach, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 października 1933 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o pomocy leczniczej dla pracowników rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 673).

#### Art. 22.

Pracodawcom nie wolno przy końcu roku służbowego zwolnić pracownika straży leśnej li tylko z tytułu jego starości; może go jednak skutkiem starczej niezdolności do pracy przenieść do czasu ustawowego rozwiązania tej sprawy na emeryturę, która winna zapewnić emerytowanemu mieszkanie i połowę świadczeń gajowego, wyłączając świadczenia, wymienione w art. 10 niniejszego orzeczenia. Przepis ten dotyczy pracowników, którzy przepracowali na dobro pracodawcy lub danego gospodarstwa leśnego 25 lat.

#### Art. 23.

Na wypadek śmierci pracownika pozostała po nim rodzina otrzymuje na kosztą pogrzebu 30 zł i trumnę, zrobioną nan miejscu, lub w razie odmowy przyjęcia trumny — równoważnik w gotówce, oraz pozostawia się, względnie wydaje się umundurowanie, przewidziane w art. 10 p. c.

Art. 24.

Na wypadek śmierci żony pracownika otrzyma on na koszty pogrzebu 25 zł, na wypadek śmierci dziecka 15 zł.

We wszystkich wypadkach powyższych otrzyma on również trumnę, zrobioną na miejscu, lub w razie odmowy przyjęcia trumny równoważnik w gotówce.

Art. 25.

Do czasu wprowadzenia ubezpieczeń pogrzebowych na wypadek śmierci pracownika straży leśnej żona lub dzieci zmarłego mają otrzymać przez pół roku połowę świadczeń w naturze i w gotówce, przewidzianych dla pracownika straży leśnej w niniejszej umowie.

W razie niedawania przez pracodawcę powyższych świadczeń w naturze w całości lub częściowo, pracodawca winien wydać jednorazowo lub w dwu ratach kwartalnych ekwiwalent gotówkowy według cen miejscowych:

za ordynarię równoważnik 400 kg żyta,

za utrzymanie krów równoważnik 375 kg żyta,

za kartofle równoważnik 450 kg żyta,

za mieszkanie równoważnik 225 kg żyta,

za opał równoważnik 150 kg żyta.

W tym wypadku rodzina zmarłego pracownika ma prawo mieszkać w gajówce przez czas jednego miesiąca od dnia śmierci pracownika.

Art. 26.

Pracodawcy opłacają początkową naukę dzieci pracowników straży leśnej tam, gdzie wymaga to osobnych opłat lub dopłat.

**VII. Regulowanie zbiorów i zasiewów pomiędzy rodziną zmarłego pracownika a jego zastępcą.**

Art. 27.

Nowy pracownik straży leśnej, obejmujący posadę po zmarłym, bądź ustępującym w ciągu roku, winien ułożyć się polubownie z rodziną zmarłego co do wszelkich sprzętów i zasiewów. Jeżeli do zgody nie dojdą, pracodawca reguluje tę sprawę w sposób następujący:

o ile śmierć gajowego nastąpiła w czasie między 1.X. a 31.XII., rodzina zmarłego gajowego otrzymuje po 4 kwintale żyta z hektara lub równoważnik w gotówce;

o ile śmierć nastąpiła w czasie między 1.I. a 1.IV. — po 6 kwintali żyta z hektara lub równoważnik w gotówce;

o ile śmierć nastąpiła w czasie między 1.IV a 1.VII.—po 9 kwintali żyta z hektara lub równoważnik w gotówce;

o ile zaś śmierć nastąpiła między 1.VII. a 1.X. — zbiory całkowicie należą do rodziny zmarłego.

Wydane przez pracodawcę z tego tytułu świadczenia rodzinne zmarłego gajowego w całości potrąca się z rocznego uposażenia nowego gajowego, o ile nowy gajowy dokona sprzętu.

Działo się w Warszawie, dnia 18 września 1936 roku.

Przewodniczący

Przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej;

(—) *W. Prenier*

Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości:

(—) *Z. Ruszkowski*

Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych:

(—) *E. Baranowicz*

5.

**OGŁOSZENIE**

**Prezesa Sądu Apelacyjnego w Poznaniu**

z dnia 24 września 1936 r.

**w sprawie list ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych w Poznaniu, Gdyni, Bydgoszczy, Grudziądzu i Toruniu.**

(Monitor Polski z dnia 30 września 1936 r. Nr 227, poz. 400)

Na podstawie art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo o sądach pracy (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 854) i § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1936 r. o przekształceniu sądów przemysłowych i kupieckich na sądy pracy (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 391), ogłaszam listy ławników i zastępców ławników z grupy pracodawców i pracowników sądów pracy i sądów okręgowych w Poznaniu, Gdyni, Bydgoszczy, Grudziądzu i Toruniu, powołanych na okres trzyletni z dniem 1 października 1936 r.

Poznań, dnia 24 września 1936 r.

(—) *Szysko*

Prezes Sądu Apelacyjnego

40 zał.



## I. Lista ławników Sądu Pracy w Poznaniu

(z grupy pracodawców)

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Poznań
1	Leon Sikorski	przemysłowiec	Fabryczna 31.
2	Jan Czerwiński	"	Stary Rynek 85.
3	Roman Matuszewski	"	Rataje.
4	Józef Dziabaszewski	"	Przemysłowa 35.
5	Antoni Eicke	budowniczy	Towarowa 21.
6	Zdzisław Garstecki	przemysłowiec	Bocianka 6.
7	Feliks Gogołkiewicz	"	Św. Wojciecha 26.
8	Tadeusz Ratajczak	"	Fr. Ratajczaka 17.
9	Władysław Kurczewski	"	Dolna Wilda 51/52.
10	Bolesław Kapela	"	Wrocławska 18.
11	Stefan Loga	"	Górna Wilda 59.
12	Stanisław Marecki	"	Św. Wojciecha 28.
13	Wincenty Paetz	"	Mostowa 11.
14	Mieczysław Putiatycki	"	Północna 16/17.
15	Wincenty Płonka	"	Zagórze 6.
16	Edmund Rychlicki	budowniczy	Al. Reymonta 15.
17	Walerian Sentkowski	przemysłowiec	Św. Michała 10.
18	Ignacy Wrembel	"	Św. Marcina 66/67.
19	Józef Zagórski	"	Ogrodowa 7.
20	Władysław Zwierzchowski	"	Półwiejska 1.
21	Władysław Goździejewski	"	Mottego 10/11.
22	Mieczysław Kempf	"	Starołęka.
23	Tadeusz Kapczyński	"	Marsz. Focha 127.
24	Teofil Andrzejewski	kupiec	Małe Garbary 7.
25	Jan Kuczyk	dyr. Banku	pl. Wolności 15.
26	Edward Różycki	dyr. Banku	Al. Marcinkowskiego 11.
27	Józef Baranowski	kupiec	Podgórna 13.
28	Zdzisław Bytnerowicz	"	Stary Rynek 52.
29	Stefan Cichocki	"	Wodna 25.
30	Walerian Chrzanowski	"	Nowa 8.
31	Stanisław Cegłowski	"	Pocztowa 3.
32	Wacław Drożyński	"	Stary Rynek 66.
33	Aleksander Fangrat	wł. kawiarni	Fr. Ratajczaka 37.
34	Hieronim Grześkowiak	kupiec	Św. Marcin 55.
35	Walenty Grządzielski	"	Wroniecka 16.
36	Wojciech Grześkiewicz	"	Stary Rynek 59.
37	Tomasz Grelka	"	Dąbrowskiego 8.
38	Franciszek Gogulski	"	Wodna 6.
39	Józef Gawroński	"	Św. Wojciech 22.
40	Bronisław Horeziak	drogerzysta	Staszica 4.
41	Henryk Hadryś	restaur.	Matejki 56.
42	Konstanty Jasiński	kupiec	Wrocławska 30.
43	Leon Jankowski	"	Al. Marcinkowskiego 19.
44	Ignacy Murzynowski	blacharz	Gen. Chłapowskiego 2.
45	Roman Przepióra	stolarz	Dąbrowskiego 46.
46	Edward Gasiorowski	szewc	Wodna 7.
47	Stanisław Szymański	krawiec	27 Grudnia 17.
48	Józef Burek	m. ślusarski	Dąbrowskiego 88.
49	Mikołaj Górski	m. rzeź. wędł.	Fredry 1.
50	Stanisław Stypiński	m. piekarski	Górna Wilda 44.
51	Jan Wawrzyniak	m. cukierniczy	Górna Wilda 36.
52	Leon Tuszyński	m. fryzjerski	Dąbrowskiego 82.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
			Poznań
53	inż. Józef Koźniewski	dyrektor	Grobla 14.
54	dr. Kazimierz Klabecki	"	Tama Garbarska 7.
55	mgr. Tomasz Ncwicki	nacz. wydz.	Wały Jagiełły 20.
56	inż. Tadeusz Woźny	kierownik	Wilczak 24.
57	inż. Czesław Bielenia	kier. Wydz.	Grunwaldzka 18.
58	Władysław Marciniak	dyrektor	Marsz. Focha 40.
59	Władysław Królikowski	podreferendarz	Wały ks. Józefa 12.
60	Roman Zieliński	dyrektor	Grunwaldzka 38.
61	Edmund Sobczyński	m. krawiecki	Sw. Marcin 59.
62	Józef Krejczy	wicedyrektor	Górna Wilda 51.

## II. Lista ławników Sądu Pracy w Poznaniu (z grupy pracowników)

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
			Poznań
1	Stanisław Stehbach	ślusarz	Drużbackiej 1.
2	Jan Rumiński	robotnik	Poznańska 31.
3	Adam Brodziak	stolarz masz.	Wioślarska 57.
4	Ludwik Brocki	murarz	Zielona 20.
5	Antoni Krakowiak	stolarz	Gajowa 6.
6	Antoni Ratajczak	robotnik	Staszica 7.
7	Marcin Robak	kowal	Czartoria 13.
8	Stanisław Muszyński	murarz	Górna Wilda 100.
9	Teodor Siadak	kowal	Czartorja 12.
10	Stanisław Gostyński	magazynier	Długa 3.
11	Roman Czajkowski	stolarz	Chwaliszewo 69.
12	Stanisław Krzyżaniak	maszynista	Marsz. Focha 84.
13	Stanisław Knopczyk	robotnik	Warownia 3.
14	Augustyn Łapka	stolarz	Gen. Kosińskiego 15.
15	Ignacy Urbaniak	cieśla	Obornicka 96.
16	Franciszek Brylczak	dozorca dom.	Marsz. Piłsudskiego 29.
17	Antoni Elsner	ślusarz	Poznań—Lasek, Sienkiewicza.
18	Józef Troiński	obuwnik	Wielka 23.
19	Tomasz Jakub	woźnica	Czartorja 2.
20	Antoni Haremza	murarz	Klejowa 43.
21	Wincenty Banach	kowal	Wierzbicice 18.
22	Franciszek Okoniewski	podm. murarski	Sw. Wawrzynca 18.
23	Teodor Świdzki	brukarz	Jeżycka 34.
24	Michał Chojnacki	spawacz	Polna 29.
25	Władysław Białkowski	drukarz	Piękna 3.
26	Stanisław Czajka	cieśla	Droga Dębińska 5.
27	Michał Kalemba	murarz	Staszica 4.
28	Stanisław Banaszkiwicz	murarz	Madalińskiego 9.
29	Stanisław Chełminiak	monter	Różana 21.
30	Leonard Balbierz	robotnik	Marsz. Focha 177.
31	Idzi Bąk	stolarz	Rybaki 19.
32	Donat Czerniawski	drukarz	Za Groblą 5.
33	Władysław Kujawski	krawiec	Patr. Jackowskiego 23.
34	Wacław Ryszkowski	rymarz	Długa 14.
35	Jan Graczyk	piekarz	Traugutta 19.
36	Franciszek Matuszak	robotnik	Grudzieniec 72.
37	Marcin Kaczmarek	"	Marsz. Focha 185.
38	Wincenty Matuszczak	"	Strzałowa 6.
39	Andrzej Gawroński	introligator	Piotra Wawrzyniaka 17.
40	Stanisław Mączkowiak	krawiec	Śniadeckich 32.
41	Andrzej Burlaga	rob. budow.	Spokojna 25.
42	Franciszek Stróżyk	rob. fabr.	Fabianowo, p. Poznań.
43	Alojzy Napierała	ślusarz	Powidzka 1.
44	Andrzej Młynczak	robotnik	Zagórze 5-a.
45	Władysław Kołdyka	rob. fabr.	Grobla 29.
46	Franciszek Niewiada	krawiec	Dolna Wilda 36.
47	Antoni Gehrke	rob. transp.	Wenecjańska 6.
48	Julian Sobczak	rob. cegiel.	Średnia 16.
49	Michał Woroch	kier. związ.	Towarowa 21.
50	Franciszek Durowicz	dcz. domu	Gen. Kosińskiego 12.
51	Józef Krzyżaniak	"	Skarbowa 6.
52	Franciszek Kaczmarek	"	Dolna Wilda 20.
53	Florian Kryszka	sekr. gen.	Cybińska 5.
54	Stefan Spiżewski	prokurent	Plac Kolegiacki 13.
55	Jan Błaszczak	bławatnik	Żydowska 5.
56	Ignacy Łuczak	kierownik sekcji	Grodziska 19.
57	Czesław Czaplicki	prokurent	Górna Wilda 48.
58	Marian Dabiński	urzędnik	Fr. Ratajczaka 19.
59	Piotr Staroń	woźny	Błażeja Winklera 4.
60	Franciszek Pawlak	szofer	Listopadowa 47.
61	Edmund Gramza	urzędnik	Rzeczypospolitej 2.
62	Wiktor Tuliszka	inkasent	Spokojna 29.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
<b>III. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Poznaniu</b>			
(z grupy pracodawców)			
			Poznań
1	Franciszek Kowalewski	przemysłowiec	Mickiewicza 24.
2	Roman Sternicki	"	Kolejowa 19/21.
3	Stanisław Trawczyński	"	Św. Jerzego 7/13.
4	Stanisław Kłosiński	"	Składowa 13/18.
5	Mieczysław Lehmann	"	Wierzbowa 5.
6	Józef Sztark	"	Luboń.
7	Jan Kopczyński	"	Marsz. Focha 121.
8	Stefan Przystancwicz	"	Kobyłepole.
9	Józef Drewniak	"	Rom. Szymańskiego 5.
10	Karol Szott	"	Al. Marcinkowskiego 22.
11	Stanisław Sławiński	"	"
12	Franciszek Szulc	"	Sew. "Mielżyńskiego" 4.
13	Józef Grażow	"	Św. Wawrzynca 11.
14	Kazimierz Pluciński	"	Szamarzewskiego 43.
15	Hipolit Paprocki	"	Grudzieniec 64/66.
16	Tadeusz Splitt	"	Św. Wojciech 28.
17	Marcin Nowak	"	pl. Wolności 10.
18	Józef Jurka	"	Stęszew (f. Płotno).
19	Grzegorz Zegala	"	Pobiedziska.
20	Teodor Kosiński	"	"
21	Wincenty Szostak	kupiec	Dąbrowskiego 46.
22	Stefan Schulz	"	Pocztowa 29.
23	Franciszek Wilczyński	spedytor	Małe Garbary 5.
24	Zbigniew Więcek	kupiec	Św. Marcin 33.
25	Bolesław Wężyk	"	Stary Rynek 79.
26	Stanisław Wewiór	"	Św. Marcin 34.
27	Maksymilian Wachowiak	"	Strusia 8.
28	Marian Zywert	"	Składowa 4.
29	Leon Żurawski	"	Raczyńskich 5/8.
30	Wacław Żarnowski	"	Tama Garbarska 25/28.
31	Władysław Żak	"	Wroniecka 24.
32	Leon Skibiński	"	Swarzędz.
33	Jan Sroka	"	"
34	Ignacy Linkowski	"	Stęszew.
35	Antoni Białkowski	"	Pobiedziska.
36	Stanisław Wegner	"	Zamkowa 5.
37	Jan Zagrodzki	"	Wielka 11.
38	Edward Wojnecki	"	Grobla 7.
39	Władysław Pokora	"	Dworzec Towarowy.
40	Stefan Pelczyński	"	Stary Rynek 64.
41	Franciszek Rogoziński	"	Św. Marcin 15.
42	Władysław Szymandera	"	Fr. Ratajczaka 16.
43	Jan Antczak	"	Szkolna 11.
44	Wiktor Czysz	"	pl. Wolności 4.
45	Zdzisław Orłowski	"	Br. Pierackiego 8.
46	Czesław Kwiatkowski	"	Kanałowa 17.
47	Ignacy Liczbiński	"	pl. Wolności 7.
48	Jan Mikołajczak	"	Stary Rynek 37.
49	Piotr Pluciński	"	Wrocławska 32.
50	Feliks Sierszeński	"	Br. Pierackiego 8.
51	Franciszek Zygarłowski	"	Półwiejska 17.
52	Józef Wędzioch	"	Dąbrowskiego 12.
53	Kazimierz Lewicki	"	Św. Marcin 10.
54	Ksawery Przyjemski	"	Wielkie Garbary 8.
55	Antoni Kwiatkowski	"	Zamkowa 4.
56	Hipolit Karas	"	Wroniecka 4.
57	Ludwik Lesiński	"	27 Grudnia 17.
58	Bogdan Leitgeber	"	Stary Rynek 95/96.
59	Stanisław Muszyński	"	Półwiejska 22.
60	Wacław Mierkiewicz	"	Szkolna 13.
61	Michał Malczewski	"	Kraszewskiego 3.
62	Alfons Machalla	"	Al. Marcinkowskiego 5.
63	Wiktor Knowczyński	"	Stary Rynek 44.
64	Michał Pieczyński	"	Fr. Ratajczaka 2.
65	Edmund Rychter	"	Stęszew, Rynek 3.
66	Ludwik Wachał	"	Swarzędz.
67	Leon Kurczewski	"	Pobiedziska.
68	Wacław Wegenke	"	"
69	Stefan Schaefer	"	Wały Leszczyńskiego 19.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Poznań
70	Czesław Stein	kupiec	Stary Rynek 38/39.
71	Aleksander Szyfter	"	Wielka 11.
72	Jan Szuwart	"	Tama Garbarska 25/28.
73	Franciszek Krajna	"	Wierzbicice 2.
74	Władysław Dobrogojski	"	Śniadeckich 28.
75	Kazimierz Weiss	"	Kwiatowa 14.
76	Ignacy Konieczny	"	Tama Garbarska 4/5.
77	Adolf Englert	"	Marsz. Focha 32.
78	Władysław Schubert	"	Stary Rynek 85.
79	Stanisław Gajdziński	przemysłowiec	Swarzędz.
80	Stanisław Cierniak	kupiec	Wodna 27.
81	Roman Przepióra	przemysłowiec	Dąbrowskiego 46
82	Bolesław Remlein	"	Św. Marcina 45.
83	Marcin Maćkowiak	kupiec	Fr. Ratajczaka 16.
84	Kazimierz Donat	"	Jasna 11.
85	Stanisław Różański	"	Przecznica 12.
86	Ignacy Wolniewicz	rzeźnik	Grochowe Łąki.
87	Leon Olenderczyk	tapicer	Marsz. Focha 78.
88	Józef Zimny	introligator	Świętosławska 2.
89	Antoni Hoppel	murarz-cieśla	Rataje 58.
90	Wojciech Gwit	m. stolarski	Marsz. Focha 7.
91	Stanisław Roguszczyk	" "	Dąbrowskiego 83/85.
92	Konrad Borówka	" szewski	Matejki 11.
93	Jan Olejniczak	" "	Piekary 5.
94	Władysław Chmielnik	" ślusarski	Bydgoska 2.
95	Antoni Dolecki	" piekarski	Marsz. Focha 72.
96	Edmund Bartkowiak	" ciesielski	Wierzbicice 6.
97	Zygmunt Ulatowski	" malarski	pl. Wolności 6.
98	Józef Latanowicz	" krawiecki	Wrocławska 20.
99	Sylwester Danielewicz	" blacharski	Św. Marcin 13.
100	Władysław Łuczak	" cukierniczy	Przecznica 7.
101	Walenty Miadowicz	" dekarSKI	Św. Marcin 54.
102	Mieczysław Ryś	" fotograficzny	pl. Wolności 11.
103	Franciszek Rutawski	" fryzjerski	Kostrzyńska 7.
104	Leon Przybyński	kier. Wydz. Administra- cyjnego	Rynek Jeżycki 1.
105	inż. Jan Zauz	Nacz Wydz.	Mickiewicza 3.
106	inż. Oskar Pohlman	" "	pl. Sapieżyński 10-b.
107	dr. Bronisław Wietrzykowski	Referend.	Śląska 2.
108	inż. Aleksander Janczak	inżynier	Grobla 13.
109	Wacław Wojczyński	dyrektor	Wierzbicice 8.
110	Józef Schoeneich	dyr. biur.	Półwiejska 24.
111	Nikodem Tyrakowski	dyr. biur.	Wały Jagiełły 22.
112	Władysław Morkowski	st. sekr.	Górna Wilda 67.
113	Jan Wałeczki	nacz. biura	Kaliska — dom własny.
114	Stanisław Tartakiewicz	" "	Grottgera 2.
115	Maksymilian Borowicz	" "	Śniadeckich 11.
116	Wincenty Janicki	insp. Ogrodów Miejskich	Rolna 21.
117	Stanisław Wawrzyniak	pomoc. adm.	Cytadela, budynek 247.
118	Aleksy Jański	pomoc. adm.	Mateckiego 6.
119	Józef Krasuski	podreferen.	Działyńskich 6.
120	Józef Dośła	Kier. Oddz.	Wojskowa 5.
121	Ołton Przysiecki	Kier. Pododdz.	Staszica 11/13.
122	Mikołaj Skup	Kier. Oddz. Ogóln.	Ostroroga 37.
123	Franciszek Januchowski	m. obuwniczy	Lasek, ul. Marsz. Piłsudskiego 5.
124	Leon Koliński	" rymarski	Poznań, Wodna 15.

IV. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Poznaniu  
(z grupy pracowników)

			Poznań
1	Marcin Ziemek	murarz	Łanowa 39.
2	Michał Michalski	obuwnik	Kobylnica, p. Poznań.
3	Szczepan Olejniczak	robotnik	Luboń p. Poznań.
4	Teodor Kierych	"	Strumykowa 35.
5	Michał Kajdan	"	Marc. Mottego 13.
6	Feliks Michalski	murarz	Powstańcza 1.
7	Władysław Kamiński	stolarz	Górna Wilda 40.
8	Józef Ignaszczak	"	Starołęka, Wielka 71.
9	Stefan Skrzypczak	robotnik	Górna Wilda 104
10	Stanisław Rosada	magazynier	Zurawia 12.
11	Ludwik Skrzypczak	stolarz	Piotra Wawrzyniaka 22.
12	Franciszek Mańkowski	urzędnik	Krzyżowa 8.
13	Ignacy Kau	robotnik	Strzelecka 10.
14	Stanisław Nowicki	murarz	Piotra Wawrzyniaka 16.
15	Jan Kordus	murarz	Kanałowa 7.
16	Franciszek Kniat	ślusarz	Krzyżowa 8.
17	Józef Czajka	robotnik	Rybaki 26.
18	Roman Kurnatowski	transport.	Strzelecka 31.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Poznań
19	Leon Olejniczak	urzędnik	Kolejowa 37.
20	Kazimierz Kazubek	ślusarz	Gen. Chłapowskiego 26.
21	Stefan Krzyżaniak	kowal	Grodziska 17 b.
22	Feliks Szmyt	"	Półwiejska 3.
23	Aleksander Bulczyński	ślusarz	św. Czesława 15.
24	Józef Bogucki	kowal	Grobla 6.
25	Józef Tomaszewski	woźnica	Słowackiego 62.
26	Franciszek Matysiak	portier	Grunwaldzka 18.
27	Ignacy Grzeszczak	woźnica	Marsz. Focha 119.
28	Stanisław Rzanny	szofer	Chwaliszewo 69.
29	Józef Latosi	formiarz	Mariacka 36.
30	Wincenty Janasik	dekarz	Grudzieniec 29.
31	Wacław Koza	formiarz	Rolna 60.
32	Józef Nowacki	instalator	Woźna 13 a.
33	Stefan Chęcinski	urzędnik	Wielkie Garbary 39.
34	Jan Kubiak	siodlarz	Matejki 50.
35	Teofil Andziński	dozorca	Przecznica 10.
36	Marcin Gerwazik	monter	Przecznica 11.
37	Stanisław Kubiak	cieśla	Kobylnica, p. Poznań.
38	Piotr Kubiak	"	Swarzędz, Wielka Rybacka.
39	Franciszek Kaliszan	robotnik	Wolnica 7.
40	Wacław Zbierski	kowal	Srednia 6.
41	Andrzej Haremza	szlifiarz	Pamiętkowa 21.
42	Kazimierz Hein	brukarz	Witkowska 18.
43	Józef Smiałek	tokarz	Długa 4.
44	Konstanty Wrześniowski	ślusarz	Pierackiego 18.
45	Józef Różak	robotnik	św. Marcin 13.
46	Stanisław Zarów	"	Kostrzyńska 15.
47	Walenty Ponczak	kowal	Gen. Kosińskiego 25.
48	Franciszek Koszczoł	murarz	Obornicka 184.
49	Aleksander Kochowicz	drukarz	Szwajcarska 19.
50	Jan Bartkowiak	kowal	Dolna Wilda 38.
51	Władysław Ulatowski	robotnik	Fabianowo, p. Poznań.
52	Władysław Kruszyna	malarz	Chwaliszewo 1.
53	Wacław Kaczorek	obuwnik	Gen. Chłapowskiego 3.
54	Walerian Bielewski	spawacz	Graniczna 14.
55	Bolesław Woronowicz	urzędnik	Wierzbicice 46.
56	Jan Butowski	cieśla	św. Czesława 19.
57	Roman Marcinowski	drukarz	Grobla 28.
58	Wincenty Piskorz	mechanik	Daleka 15.
59	Piotr Matuszewski	murarz	Półwiejska 18.
60	Stanisław Stolarski	metalowiec	Dolna 12.
61	Józef Strzygielski	obuwnik	Różana 21.
62	Jan Koperek	ślusarz	Przemysłowa 40.
63	Walenty Maciejczak	murarz	Rynek Śródecki 67.
64	Józef Chmielarz	sekr. związ.	Stroma 24.
65	Władysław Mroczkowski	drukarz	Jeżycka 40.
66	Andrzej Nawrot	robotnik	Luboń Narutowicza 4.
67	Michał Czuprych	krawiec	Szamotulska 30.
68	Michał Bregier	pom. kowalski	Dolna Wilda 52.
69	Kazimierz Kalota	szlifiarz	pl. Sapieżyński 7.
70	Franciszek Przewoźny	tokarz	Niegolewskich 20.
71	Tadeusz Jezicrny	ogrodnik	Niegolewskich 3.
72	Leon Przybył	piekarz	Półwiejska 10.
73	Leon Czepczyński	piekarz	Marsz. Focha 137.
74	Szczepan Adruszczak	robotnik	Kościelna 54.
75	Stanisław Ptaszyński	"	Dąbrowskiego 71.
76	Piotr Krzyżański	"	Szamarzewskiego 36.
77	Michał Szary	"	Mateckiego 15.
78	Józef Nowicki	krawiec	Szamarzewskiego 32.
79	Jakób Holzer	robotnik	Junikowo, Łakowa.
80	Kazimierz Ziewert	"	Poznań, Zagórze 2.
81	Józef Owsianny	"	Górna Wilda 117.
82	Stanisław Sęk	"	Patr. Jackowskiego 72.
83	Szczepan Radomski	krawiec	Piekary 20/21.
84	Ludwik Woźniak	robotnik	Chwaliszewo 26.
85	Andrzej Wójt	murarz	Wawrzyńca 22.
86	Maksymilian Wysocki	siodlarz	Srednia 10.
87	Roman Brzoski	robotnik	Szamarzewskiego 31.
88	Jan Kalet	pakmistrz	Składowa 11.
89	Marcin Gaweł	ślusarz	Kolejowa 53.
90	Henryk Kubiak	robotnik	Wenecjańska 6.
91	Antoni Okularczyk	tokarz	Bydgoska 5.
92	Piotr Pieński	biurowy	Marsz. Focha 25.
93	Franciszek Janiszczak	robotnik	Staszica 11/13.
94	Jan Zaworski	"	Fabianowo, Kościuszki 22 a.
95	Szczepan Kalinowski	"	Wroniecka 4.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Poznań
96	Stanisław Mikołajczyk	robotnik	Polna 21.
97	Teodor Ziółkowski	dozorca domu	Górna Wilda 75.
98	Maciej Psikus	" "	Za Bramką 13.
99	Kazimierz Wolski	" "	Siowackiego 37.
100	Stanisław Nowak	" "	św. Marcin 16/17.
101	Franciszek Michałowski	" "	Ogrodowa 2.
102	Kazimierz Grupa	dozorca nocny	Żupańskiego 2.
103	Pieter Chojnacki	dozorca domu	Szwajcarska 10.
104	Jakób Nagórski	" "	Łanowa 15.
105	Władysław Dąbrowski	handlowiec	Śniadeckich 66.
106	Józef Kajetaniak	żelazniak	Działyńskich 1.
107	Józef Socha	zbczowiec	Szewska 2.
108	Roman Pięta	blawatnik	Zielona 6.
109	Pelagia Czarnecka	korespond.	Raczyńskich 9.
110	Hieronim Ciesielski	blawatnik	pl. Działowy 6
111	Władysław Kuźmiński	urzęd. bank.	Bukowska 1.
112	mgr. Stefan Bentkowski	" "	Dąbrowskiego 3.
113	Ryszard Świątkowski	kier. refer.	Przybyszewskiego 43.
114	Józef Cegiłka	prokurent bankowy	Górna Wilda 13.
115	Tadeusz Oledarczyk	prokurent bankowy	Fr. Ratajczaka 11-a.
116	Jan Ostański	prokurent bankowy	Zamkowa 5.
117	Bronisław Waligórski	szofer	Cybińska 13.
118	Alojzy Józefiak	palacz	Przemysłowa 4.
119	Jan Majchrzak	maszyn.	Wilczak 24.
120	Józef Wabiński	robotnik	Obornicka 67.
121	Romuald Michalak	woźny	Białostocka 8.
122	Witold Karaszkiewicz	urzędnik	Osiedle Warszaw.
123	Antoni Majchrzak	"	Szamarzewskiego 56.
124	Witold Luczkiewicz	"	Wierzbicice 37 a.
			Wyspiańskiego 15.

V. Lista ławników Sądu Okręgowego w Poznaniu  
(z grupy pracodawców)

			Poznań
1	Marian Domagalski	przemysłowiec	św. Marcin 34.
2	Stefan Radajewski	"	Warszawska 37.
3	Józef Strzelczyk	"	św. Wawrzyńca 13.
4	Aleksander Grandkowski	"	Fabryczna 22/23.
5	Jan Kuglin	"	Sew. Mielżyńskiego 24.
6	Władysław Stopa	"	Słowackiego 38.
7	dr. Antoni Skowroński	"	Grochowe Łąki 6.
8	Władysław Urbaniak	budowniczy	Droga Dębińska 10.
9	dr. Roman Ziółcki	dyr. banku	Sew. Mielżyńskiego 7.
10	Stefan Centowski	kupiec	pl. Wolności 3.
11	Kazimierz Bogajewski	"	Stary Rynek 77.
12	Jan Deierling	"	Szkolna 3.
13	Władysław Kaiser	"	św. Marcin 55.
14	Karol Kendziora	"	Al. Marcinkowskiego 8.
15	Stanisław Nyka	"	Wrocławska 33.
16	Henryk Zak	przemysłowiec	Grotgiera 2.
17	Hieronim Grzeszkowiak	inżynier	św. Marcin 55.
18	Stanisław Wyremblewski	murarz-cieśla	Staszica 14.
19	Marcin Dostatni	stolarz	Dąbrowskiego 81.
20	Ignacy Knopiński	m. rzeźn. wędł.	Pocztowa 26.
21	inż. Antoni Dziurzyński	dyrektor	Grobla 11.
22	dr. Stanisław Kłuszek	nacz. wydz.	Rybaki 18 a.
23	dr. Aleksander Zabłocki	referendarz	Szelałowska 45.
24	mgr. Jan Mączyński	kier. oddz.	Bukowska 27/29.

VI. Lista ławników Sądu Okręgowego w Poznaniu  
(z grupy pracowników)

			Poznań
1	Józef Jakubowicz	urzędnik	Antoninek, pow. Poznań 14.
2	Andrzej Przybyła	"	"
3	Mikołaj Nader	stolarz	Poznań, Półwiejska 20.
4	Walenty Pawlak	urzędnik	Staszica 12.
5	Stanisław Wojciechowski	kowal	Skarbowska 17.
6	Wojciech Grzeszkowiak	robotnik	Krzyżowa 8.
7	Ignacy Lewandowski	murarz	Strumykowa 16.
8	Władysław Wąsikowski	brukarz	Piotra Wawrzyniaka 7.
9	Franciszek Rybczyński	sekr. związ.	Gen. Umińskiego 12.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Poznań
10	Czesław Grajek	drukarz	Kolejowa 35/36.
11	Józef Prusiecki	malarz	Kręta 7.
12	Antoni Paszkowiak	metalowiec	Dąbrówki 1.
13	Franciszek Kowalewski	sekr. związku	Stroma 24.
14	Jan Wawrzyniak	piekarz	Gen. Prądzyńskiego 10.
15	Franciszek Litkiewicz	elektr. mont.	Staszica 21.
16	Karol Nytko	krawiec	Szamarzewskiego 60.
17	Czesław Kamiński	ślusarz	Niegolewskich 4.
18	Andrzej Banaszkiewicz	krajacz tyt.	Marsz. Focha 69.
19	Franciszek Sommer	stróż nocny	Marsz. Piłsudskiego 24.
20	Józef Marcinkowski	" "	Poplińskich 12.
21	Stanisław Cofła	handlowiec	Al. Marcinkowskiego 3-a.
22	Kazimierz Juszcak	zboźowiec	Poznańska 43.
23	Brunon Kołodziejski	urzędnik	P. Jackowskiego 17.
24	Kazimierz Dera.	inkasent	Nadolnik 66.

### VII. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Poznaniu

(z grupy pracodawców)

			Poznań
1	Edmund Węclawski	przemysłowiec	Marsz. Focha 4.
2	Józef Wykowski	"	Cegielnia Parowa Sołacz
3	Władysław Reichelt	kupiec	Stary Rynek 63.
4	Jan Stróżyk	"	Sw. Marcin 23.
5	Władysław Złotogórski	"	Kramarska 19/20.
6	Władysław Lewandowski	przemysłowiec	Stary Rynek 55.
7	Maksymilian Małuszek	"	Chlebowa 6/8.
8	Edward Macher	"	Dąbrowskiego 81.
9	Leon Bittner	"	Wrzesińska 2.
10	Kazimierz Przybyła	"	Sw. Marcin 20.
11	Leon Misiak	"	Babińskiego 3.
12	Olgierd Grzymała	"	Górna Wilda 136.
13	Mieczysław Pogorzelski	kupiec	Wodna 7.
14	Stefan Kolany	"	Stary Rynek 62.
15	Ksawery Gadebusch	"	Nowa 7.
16	Stanisław Barełkowski	"	Woźna 18.
17	Kazimierz Greger	"	27 Grudnia 18.
18	Czesław Otmianowski	"	Towarowa 25.
19	Maksymilian Garstecki	budowniczy	Droga Dębińska 3.
20	Ludwik Kruk	kupiec	Stary Rynek 9.
21	Aleksy Koszewski	"	Stary Rynek 61.
22	Józef Pilaczyński	"	Podgórna 10.
23	Franciszek Piossek	restaurator	27 Grudnia 10.
24	Tadeusz Korytowski	drogerzysta	Wodna 27.
25	Zygmunt Stachowski	spedytor	Małe Garbary 9.
26	Kazimierz Gaertig	przemysłowiec	pl. Działowy 5.
27	Czesław Kustelan	"	Marsz. Piłsudskiego 19.
28	Jan Witajewski	"	Wybickiego 13/14.
29	Leon Szturmer	"	Malta fabr. papieru.
30	Stanisław Filipowski	"	Starołęka.
31	Antoni Marcinkowski	"	Luboń - Wronki.
32	Władysław Wysogórski	"	Stęszew „Flótno”.
33	Władysław Stasiak	"	Dąbrowskiego 81.
34	Kazimierz Jęczkowski	ślusarz	pl. Sapieżyński 6.
35	Jan Gąsiorowski	piekarz	Berwińskiego 1.
36	Jan Rybelski	zегarmistrz	Grudzieniec 4.
37	Andrzej Trawiński	m. szewski	Górna Wilda 71.
38	Nikodem Muszyński	" krawiecki	3 Maja 3.
39	Józef Przesławski	" fryzjerski	Wodna 27.
40	Wacław Wiśniewski	" introligat.	Nowa 7.
41	inż. Władysław Czarnecki	" kuśnierski	Szelągowska 16.
42	Jerzy Drobnik	naucz. wydz.	Grodziska 6.
43	mgr Gracjan Drost	" "	Jasna 4.
44	mgr Tomir Kazimierz Staszonek	" "	Al. Reymonta 15.
45	mgr Jerzy Boładź	" "	Staszica 4.
46	inż. Teodor Benirski	kier. działu	Bukowska 27/29.
47	Jakób Gendera	kier. pododdziału	Szamarzewskiego 60.
48	dr Aleksander Majerski	magazynier	Ostrobramska 20.
		kierownik	

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
<b>VIII. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Poznaniu</b> (z grupy pracowników)			
			Poznań
1	Ludwik Sobkowiak	metalowiec	Wały Jagiełły 20.
2	Stanisław Ratajczyk	urzędnik	Półwiejska 20.
3	Michał Kosowski	"	Antoninek pow. Poznań 14.
4	Władysław Herz	ślusarz	Poznań, Poznańska 57.
5	Jan Zagierski	redaktor	Grodziska 25.
6	Tomasz Antoszczak	elektromonter	Poznańska 27.
7	Stefan Blachowski	murarz	Strumykowa 3.
8	Wincenty Brych	stolarz	św. Marcin 48.
9	Henryk Jaworowski	prac. umysł.	Piekary 22/23.
10	Wawrzyn Rybarczyk	robotnik	Luboń, Narutowicza 1.
11	Józef Ludwiczak	kowal	Poznań, Dolna Wilda 26.
12	Edward Maciński	ślusarz	św. Marcin 63.
13	Mieczysław Wolf	urzędnik	Małe Garbary 8.
14	Stanisław Porębski	siodlarz	Górczyńska 35.
15	Kazimierz Nowacki	murarz	Marsz. Focha 63.
16	Andrzej Jankowiak	malarz	Stef. Czarneckiego 2.
17	Edward Chudy	tokarz	Warszawska 4.
18	Jan Kania	cieśla	Wioślarska 9.
19	Wojciech Kruk	kowal	Fabryczna 5.
20	Leon Ślosarczyk	stolarz	Małe Garbary 5.
21	Marian Günther	drukarz	Jeżycka 50.
22	Stanisław Niedbalski	ślusarz	Górna Wilda 49.
23	Antoni Nowicki	murarz	Staszica 16.
24	Antoni Drabowicz	drukarz	Konteckiego 6.
25	Franciszek Pruchniewski	krawiec	Patr. Jackowskiego 9.
26	Antoni Nowakowski	drukarz	Szamarzewskiego 56.
27	Jan Danielczak	galwanizator	Wały Zygmunta Augusta 4.
28	Piotr Szukalski	piekarz	Małeckiego 18.
29	Franciszek Naramski	robotnik	Polna 41.
30	Wincenty Skubiszyński	tokarz	Patr. Jackowskiego 19.
31	Ignacy Matyaszczyk	krawiec	Przemysłowa 1.
32	Władysław Koszewski	"	Półwiejska 33.
33	Franciszek Grociak	robotnik	Staszica 11/13.
34	Wiktor Kantorski	kołodziej	Wiejska 9.
35	Teodor Ziemiński	mechanik	Kraśnińskiego 14.
36	Andrzej Dąbrowski	ślusarz	Gnieźnieńska 1.
37	Antoni Janyska	kowal	Ogrodowa 11.
38	Stanisław Rozala	stróż domowy	Śniadeckich 7.
39	Jan Jahnz	stróż demowy	Śniadeckich 18.
40	Józef Kujawa	dozorca nocny	Wały Jana III 12.
41	Władysław Dudziak	dozorca domowy	Skryta 3.
42	Józef Wąchalski	blawatnik	Woźna 13.
43	Stefan Nachowski	żelazniak	Stary Rynek 59/60.
44	mgr. Wiktor Kogryński	kier. sekcji	Rzeczypospolitej 2.
45	dr. Jan Łacki	prokurent	Swarzędz, Kościuszki.
46	Stanisław Grzembowski	maszynista	Łanowa 35 a.
47	Tadeusz Goszczurny	urzędnik	Bukowska 65.
48	Józef Nowacki	"	Szwajcarska 20.
<b>IX. Lista ławników Sądu Pracy w Bydgoszczy</b> (z grupy pracodawców)			
			Bydgoszcz.
1	Edmund Sokołowski	dyr. fabr.	Dr. Warmińskiego 11.
2	Jerzy Dziembowski	przemysłowiec	Gdańska 34.
3	Józef Häusler	właśc. fabr.	Chrobrego 14.
4	dr. inż. Michał Czernski	dyr. fabr.	Nakielska 62.
5	Marian Sergot	dyrektor	Przemysłowa 22.
6	Wojciech Błaszczuk	przemysłowiec	Marsz. Focha 16.
7	Maksymilian Stęszewski	budowniczy	Poznańska 26.
8	Jan Pawlak	przemysłowiec	Mostowa 8.
9	inż. Witold Błędowski	"	Sobieskiego 1.
10	Mieczysław Tombiński	dyrek. fabr.	Hermana Frankiego 1.
11	Romuald Górski	drogerzysta	Zbożowy Rynek 7.
12	Stanisław Zimoch	kupiec	Niedźwiedzia 3.
13	Władysław Szmanda	przemysłowiec	Śniadeckich 37.
14	Klemens Stark	kupiec	Mostowa 2.



L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
15	Edmund Matecki	restaurator	Bydgoszcz. Długa 35.
16	Maksymilian Zewicki	fryzjer	Dworcowa 39.
17	Jan Ziółkowski	krawiec	Sienkiewicza 15.
18	Józef Grześkowiak	malarz	Król. Jadwigi.
19	Marian Trojański	budowniczy	Toruńska 4
20	Franciszek Jakubowski	piekarz	Grunwaldzka 88.
21	Feliks Tomaszewski	ślusarz	Dworcowa 55.
22	Jan Szczepański	stolarz	Podwale 9.
23	Stanisław Nodzykowski	szewc	Batorego 3.
24	Emil Kalita	ławnik Magistratu	Mennica 7.
25	Kazimierz Beyer	"	Gdańska 145.
26	Stanisław Broniecki	zawiadowca	Ferdońska 110.

**X. Lista ławników Sądu Pracy w Bydgoszczy**  
(z grupy pracowników)

			Bydgoszcz.
1	Leon Trzaskowski	robotnik	Nowodworska 51.
2	Jan Wyrzykowski	pilnikarz	Niegolewskiego 14.
3	Wawrzyn Lewandowski	robotnik	Wysoka 48.
4	Franciszek Piotrowicz	szlifiarz	St. Czarnieckiego 11.
5	Feliks Nowak	obuwnik	Ugory 8.
6	Jan Bagrowski	cieśla	Kozietulskiego 37.
7	Franciszek Krawisz	maszynista	Nakielska 96.
8	Piotr Dymek	drukarz	Nowodworska 35.
9	Stefan Jagielski	murarz	Średnia 55.
10	Bernard Czarniecki	cieśla	Glinki 31.
11	Władysław Jabłoński	malarz	Św. Trójcy 14.
12	Franciszek Dereziński	prac. elektr.	Dolina 3.
13	Jan Wierzelewski	sekr. zw.	Długa 45.
14	Jakób Szelięga	stolarz	Warszawska 6.
15	Edmund Bigoński	redaktor	Św. Trójcy 23.
16	Florian Piotrowski	ślusarz	Leszczyńskiego 36.
17	Marcin Wencel	robotnik	Gnieźnieńska 4.
18	Andrzej Grabiszewski	czel. krawiecki	Sieroca 22.
19	Władysław Marciniak	czel. rzeźnicki	Gdańska 89.
20	Stanisław Nowak	kelner	Św. Trójcy 14.
21	Szymon Karaczkowski	rymarz	Glinki 27.
22	Franciszek Wojciechowski	czel. piekarski	Bielicka 41.
23	Jan Banaszak	prac. kupiecki	Toruńska 22.
24	Leon Szczepaniak	urzędnik	Śniadeckich 37.
25	Kazimierz Czachowski	dziennikarz	Cieszkowskiego 20.
26	Henryk Szymański.	prac. kupiecki	Śląska 6.

**XI. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Bydgoszczy**  
(z grupy pracodawców)

			Bydgoszcz
1	Stefan Wiese	właśc. fabr.	Św. Trójcy 15.
2	Kazimierz Robakowski	" "	Nowodworska 26.
3	Władysław Kuta	przemysłowiec	Grunwaldzka 179.
4	Robert Frost	"	Gdańska 24.
5	Jan DREWek	dyrektor	Mostowa 12.
6	Władysław Strzyżowski	przemysłowiec	Marsz. Focha 18.
7	Janusz Jerzy	"	Zduny 15.
8	Nikodem Józefowicz	budowniczy	Zachcianek 12.
9	Józef Stranz	przemysłowiec	Nakielska 141.
10	Jan Szymański	"	Poznańska 22.
11	dr. Witold Weynerowski	dyr. fabr.	Kopernika 10.
12	Stefan Owocki	przemysłowiec	Gdańska 182.
13	dr. Feliks Stencil	"	Gdańska 140.
14	Konrad Woźniak	budowniczy	Piotra Skargi 12.
15	Stefan Ostrowski	przemysłowiec	Mazowiecka 26.
16	Antoni Sosnowski	"	Kwiatowa 4.
17	Bolesław Siudowski	"	Jasna 11.
18	Kazimierz Jaworski	dyr. fabr.	Mazowiecka 29.
19	Kazimierz Szymański	"	Fordon pow. Bydgoszcz
20	inż. Józef Piecek	przemysłowiec	Bydgoszcz, Sobieskiego 8.
21	Edward Hoffmann	właśc. fabr.	Petersona 6.
22	Konstanty Rejentowicz	przemysłowiec	Warmińskiego 15.
23	Hieronim Katorski	restaurator	Dworcowa 19.
24	Władysław Łuczkowski	kupiec	Dworcowa 56.
25	Robert Popławski	"	Mostowa 6.
26	Michał Buzalski	"	Grunwaldzka 59.
27	Ignacy Kasprzak	"	Dworcowa 4.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
			Bydgoszcz
28	Alojzy Noźdrzykowski	kupiec	Mostowa 6.
29	Konstanty Dąbrowski	"	Bernardyńska 4.
30	Roman Stobiecki	"	Stary Rynek 20.
31	Mieczysław Wójcik	dyrektor	pl. Wolności 7.
32	Konstanty Krawczyk	blacharz	Śniadeckich 40.
33	Stanisław Ganasiński	cukiernik	Jezuicka 11.
34	Julian Pinczewski	garncarz	Zyg. Augusta 24.
35	Józef Soliński	rzeźnik	Poznańska 31.
36	Antoni Zaparucha	zegarmistrz	Grunwaldzka 44.
37	Florian Niedbalski	ślusarz	Jagiellońska 20.
38	Józef Woźniak	fryzjer	Stenkiewicza 42.
39	Maksymilian Maternowski	kołodziej	Staroszkolna 1.
40	Franciszek Podemski	krawiec	Matejki 7.
41	Franciszek Nowacki	malarz	Sowińskiego 10.
42	Robert Łaganowski	budowniczy	Kozietulskiego 8.
43	Leon Romański	rzeźnik	Stary Rynek 10.
44	Tomasz Marmurowicz	piekarz	Stary Rynek 12.
45	Kazimierz Szulz	szewc	Pierackiego 15.
46	Leon Poniatowski	złotnik	Śniadeckich 3.
47	inż. Bronisław Klimczak	dyrektor	Jagiellońska 48.
48	mrg. Leonard Rost	referendarz	Libelta 12.
49	mgr. Stefan Kaszyński	"	Jagiellońska 30.
50	Ignacy Banaszek	inżynier	Libelta 5.
51	Feliks Buczkowski	kierownik	Król. Jadwigi 19.
52	Jan Dunin	przędnik	Świętojańska 14.

## XII. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Bydgoszczy

(z grupy pracowników)

			Bydgoszcz
1	Wacław Matyniak	pilnikarz	Ułańska 34.
2	Konstanty Papczyński	szlifierz	Wrocławska 3.
3	Józef Szwajkowski	malarz	Orla 4.
4	Teofil Szymański	robotnik	Piękna 8.
5	Stefan Welsan	"	Orla 58.
6	Tomasz Drażdżewski	"	Bielicka 3.
7	Stanisław Ciesielski	"	Dworcowa 53.
8	Ignacy Rybarczyk	kowal	Stroma 18.
9	Franciszek Laurentowski	monter	Kozietulskich 37.
10	Anastazy Więcławski	ślusarz	Ugory 41.
11	Władysław Andrzejewski	palacz	Szosa Gdańska (Wd).
12	Bolesław Gaca	instalator	Cieszkowskiego 6.
13	Jerzy Brett	ślusarz	Średnia 19.
14	Walerian Wójcik	stolarz	Niegolewskiego 13.
15	Franciszek Florkowski	maszynista	Grunwaldzka 123.
16	Stanisław Krawczyński	palacz	Słoneczna 6.
17	Jan Koralewski	garbarz	Karpaćka 40.
18	Ignacy Jaskulski	dekarz	Kujawska 5.
19	Michał Adamczyk	brukarz	Lenartowicza 11.
20	Józef Matyszkiewicz	pilnikarz	St. Czarneckiego.
21	Ludwik Wiśniewski	metalowiec	Białańska 18.
22	Jan Kuligowski	przykraw.	Pierackiego 9.
23	Szczepan Szczepański	piekarz	Leszczyńskiego.
24	Władysław Nowicki	szewc	Świętojańska 3.
25	Stefan Steinborn	blacharz	Nowodworska 44.
26	Marian Redwan	tokarz	Szubińska 41.
27	Jan Rychlewski	drukarz	Rupienica 21.
28	Bronisław Należyty	murarz	Grunwaldzka 220.
29	Franciszek Heymowski	cieśla	Toruńska 34.
30	Jan Rulewski	robotnik	Bułgarska 3.
31	Franciszek Niewozół	zdm	Dolina 18.
32	Józef Stawicki	ślusarz	Nakielska 59.
33	Stanisław Wiśniewski	robotnik	Chołoniewskiego 38.
34	Jakób Drzewiecki	elektromonter	Kwiatowa 17.
35	Jan Grzyszkowiak	robotnik	Jagiellońska 23.
36	Józef Trzciniński	czel. krawiecki	pl. Piastowski 7.
37	Józef Wietecha	formiarz	Pijarów 35.
38	Gabryel Cielaszek	maszynista	Kołatąja 11.
39	Tomasz Grzesiak	robotnik	Lenartowicza 12.
40	Czesław Szymański	"	Toruńska 83.
41	Paweł Głowacki	kelner	Grunwaldzka 44.
42	Franciszek Dymiński	młynarz	św. Trójcy 8.
43	Franciszek Leśniewicz	brukarz	Szczecińska 25.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
44	Stanisław Kolenda	robotnik	Bydgoszcz Ięczycka 8.
45	Antoni Czarnecki	magazynier	Sieroca 15.
46	Franciszek Kędziora	prac. kupiec.	Garbary 6.
47	Jan Walden	kier. zakładu	Chopina 7.
48	Mieczysław Kantorczyk	prac. kupiecki	Gdańska 99.
49	Zygmunt Gruszczyński	" "	Szubińska 37.
50	Witalis Bukowski	" "	Teofila Magdzińskiego
51	Wincenty Banach	urzęd. prywatny	Łokietka 42.
52	Stefan Marcinkowski	" bankowy	Śniadeckich 38.

**XIII. Lista ławników Sądu Okręgowego w Bydgoszczy**  
(z grupy pracodawców)

1	Stefan Ciszewski	przemysłowiec	Bydgoszcz Markwarta 9.
2	Kazimierz Sokołowski	dyr. fabr.	Świętojańska 13.
3	Wacław Millner	przemysłowiec	Mazowiecka 29.
4	Edward Pawłowski	właśc. drukarni	Marsz. Focha 18.
5	Rafał Kukliński	przemysłowiec	Jary 5.
6	Stanisław Heinke	dyrektor	Garbary 2.
7	Stanisław Cylkowski	drogerzysta	Matejki 1.
8	Bronisław Kentzer	kupiec	Gdańska 42.
9	Władysław Maciejewski	" "	Gdańska 15.
10	Czesław Śmigieński	restaurator	Gdańska 14.
11	Franciszek Kulaszewicz	krawiec	Cieszkowskiego 9.
12	Edmund Jażdżewski	budowniczy	Gdańska 176.
13	Wincenty Bigoński	piekarz	Świętojańska 7.
14	Aleksy Siwkowski	ślusarz	Pomorska 1.
15	Radca Edward Tubielewicz	nacz. wydz.	Jagiellońska 46.
16	Józef Formanowicz	kasjer	Fordońska 110.

**XIV. Lista ławników Sądu Okręgowego w Bydgoszczy**  
(z grupy pracowników)

1	Jan Góralewski	formiarz	Bydgoszcz Al. Mościckiego 11.
2	Piotr Budnik	stolarz	Pijarów 34.
3	Władysław Tomaszewski	robotnik	Podgórna 30.
4	Ignacy Woźniak	urzęd. prywatny	Fabryczna 7.
5	Wacław Rybak	murarz	Ks. Malczewskiego 2.
6	Tadeusz Matuszewski	sekr. związku	Zduny 15/5.
7	Antoni Dembowski	drukarz	Jasna 37.
8	Jan Kowalikowski	murarz	Szczecińska 10,
9	Jan Kalinowski	monter	Grudziądzka 11.
10	Alojzy Maliński	stolarz	Kozietulskiego 32.
11	Franciszek Nowakowski	sekr. związku	Szubińska 9.
12	Szczepan Waleński	inkasent	Kraszewskiego 5.
13	Staniław Gil.	formiarz	Leśna 15.
14	Leon Gebler	werksmistrz	Grunwaldzka 98.
15	Franciszek Ciesielski	prac. kupiecki	Grunwaldzka 53.
16	Teodor Witkowski	" "	Paderewskiego 12.

**XV. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Bydgoszczy**  
(z grupy pracodawców)

1	inż. Stanisław Zawadzki	dyrektor	Bydgoszcz Libelta 5.
2	Władysław Hordyński	"	Hermana Frankego 2.
3	Antoni Piliński	właśc. fabryki.	Pod Blankami 6.
4	Jakób Hechliński	"	Podgórna 5.
5	inż. Tadeusz Mieczkowski	dyrektor	Marsz. Focha 4.
6	Władysław Żewicki	przemysłowiec	Poznańska 12.
7	Konstanty Piradoff	dyrektor	Gdańska 46.
8	Antoni Jaworski	budowniczy	Promenada 13.
9	Józef Działkiewicz	właśc. fabryki	Garbary 4.
10	Wacław Czaczka-Ruciński	dyrektor	Solec Kujawski
11	Marceli Maryński	"	Bydgoszcz, Chodkiewicza 2.
12	Kazimierz Niewiadomski	"	Nakielska 53.
13	Tadeusz Sulkiwicz	przemysłowiec	Nowodworska 26.
14	Józef Pilaczyński	kupiec	Gdańska 16.
15	Kazimierz Suligowski	"	Gdańska 142.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Bydgoszcz
16	Stanisław Stolpe	kupiec	Gdańska 42.
17	Stefan Nowak	"	Matejki 1.
18	Władysław Matecki	"	Stary Rynek 21.
19	Zygmunt Ciupek	restaurator	Mostowa 9.
20	Stanisław Sporny	blacharz	Przyrzecze 7.
21	Edward Bandurski	cukiernik	Śniadeckich 21.
22	Stanisław Hamulski	fryzjer	Gdańska 17.
23	Tadeusz Kowalczewski	kowal	Szubińska 7.
24	Stefan Słoninski	szewc	Dworcowa 34.
25	Stanisław Deja	piekarz	Śniadeckich 18.
26	Hieronim Wawrzon	rzeźnik	Chełmińska 7.
27	Wawrzyniec Zbikowski	budowniczy	H. Frankego 9.
28	Jan Frątczak	krawiec	Cieszkowskiego 14.
29	Andrzej Mańczak	referent	Bernardyńska 1.
30	mgr. Roman Pasiński	"	Wesoła 1.
31	Kazimierz Orlicz	inżynier	pl. Weysenhoffa 2.
32	Emil Wagner	urzędnik	Dworcowa 108.

**XVI. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Bydgoszczy**  
(z grupy pracowników)

			Bydgoszcz
1	Zygmunt Pachowicz	stolarz	Chwytowa 6.
2	Władysław Kubecki	robotnik	Ks. Skorupki 64.
3	Stanisław Leśniewski	"	Graniczna 13.
4	Antoni Wesołowski	maszynista	Koszarowa 17.
5	Jan Szmigiel	"	Kujawska 69.
6	Józef Kokliński	palacz	Sokoła 8.
7	Jan Piaskowski	kowal	Ślaskich 2.
8	Stanisław Telichowski	murarz	Stawowa 30.
9	Kazimierz Zawadzki	ślusarz	Leszczyńskiego 91.
10	Wincenty Schmitkiewicz	cieśla	Sobieskiego 2.
11	Stefan Cierzniewski	malarz	Śląska 34.
12	Józef Tłaczała	kierownik	Dolina 3.
13	Franciszek Redmann	garbarz	Ks. Skorupki 33.
14	Jan Wysocki	robotnik	Panny Marii 17.
15	Józef Iwański	drukarz	Hetmańska 30.
16	Maksymilian Pawlicki	szewc	Szczecińska 10.
17	Ignacy Byszewski	murarz	Niegolewskiego 14.
18	Stanisław Jabłoński	stolarz	Bocianowa 16.
19	Czesław Woźniak	kowal-spawacz	Unia Lubelska 1.
20	Władysław Kałdan	stolarz	Grudziądzka 9.
21	Joachim Gabski	formiarsz	Gdańska 131.
22	Franciszek Pawełczak	czel. rzeźnicki	Ślusarska 7.
23	Antoni Chyrek	tokarz	Wysoka 19.
24	Jan Moryson	ślusarz	Gdańska 87.
25	Józef Cybulski	młynarz	Staro Szkolna 9.
26	Władysław Kazubski	sekr. związ.	Grunwaldzka 192.
27	Józef Czeszewski	czel. piekarski	Zbożowy Rynek 12.
28	Jakób Klimczak	cieśla	Toruńska 188.
29	Józef Goździewicz	kupiec	Dworcowa 54.
30	Władysław Dydyński	księgowy	Fredry 12.
31	Wacław Piechocki	urzęd. prywatny	Dworcowa 96.
32	Antoni Kozłowski	" bankowy	Nowodworska 6.

**XVII. Lista ławników Sądu Pracy w Gdyni**  
(z grupy pracodawców)

			Gdynia
1	Józef Badke	m. stolarski	Tonalewskiej 11/13.
2	Piotr Bedła	" zduński	Warszawska 4.
3	inż. Kazimierz Bielawski	inżynier budowl.	Świętojańska
4	Konstanty Brygiewicz	przem. budowl.	Świętojańska
5	Wojciech Buchholz	przyb. techn.	Starowiejska 11.
6	Bernard Ciechanowski	m. kowalski	Lipowa 11.
7	Władysław Dullek	przem. drzewny	Morska
8	Bernard Dulny	przem. budowl.	Mazowiecka
9	Stefan Jakubowicz	przem. olej.	Sienkiewicza 27.
10	Franciszek Józefowicz	m. zduński	Bema 14.
11	Bronisław Jurkiewicz	przem. drzewny	Śląska
12	Nikodem Kapuściński	kupiec	pl. Kaszubski 5.
13	Albin Korzeniowski	przem. drzewny	Morska
14	Józef Kreński	" "	Świętojańska
15	Jerzy Kukucz	przem. rybny	Port Rybacki

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Gdynia
16	Józef Langiewicz	przem. budow.	Śląska
17	Kazimierz Łaniecki	kupiec	Śląska 49.
18	Franciszek Maciejewski	m. ślusarski	Starowiejska 37.
19	Marian Mager	właśc. fabr. stempli	plac Kaszubski.
20	Wincenty Małuszek	m. szklarski i malarski	Abrahama 2.
21	inż. Zygmunt Mięśowicz	inżynier bud.	Zygm. Augusta.
22	inż. Narcyz Obrycki	" "	Świętojańska.
23	Józef Pędracki	spedytor	Hetmańska 31.
24	Marian Piechocki	m. malarski	10 lutego 26.
25	Stanisław Pyjor	przem. budowł.	Wzgórze Focha.
26	Stanisław Rodkiewicz	kupiec	Świętojańska 50.
27	inż. Fryderyk Rupp	inżynier bud.	Orłowo.
28	Jan Sikora	m. mur.-ciesielski	Śląska.
29	inż. Bronisław Sokołowski	inżynier bud.	"
30	Jan Szary	m. malarski	Szkolna 10.
31	Piotr Szczepaniak	" blacharski	Żeromskiego 18 a.
32	Janusz Zawadzki	urzędnik	Państw. Bank Rolny

**XVIII. Lista ławników Sądu Pracy w Gdyni**  
(z grupy pracowników)

			Gdynia
1	Franciszek Bartkowiak	em. sekr. zw.	św. Piotra 1.
2	Leon Borkowski	ślusarz	Centralna 21.
3	Henryk Brzeziński	prac. umysł.	Starowiejska 31 a.
4	Jan Cichocki	murarz	Korzeniowskiego 27.
5	Jan Duszyński	cieśla	Orłowo-Mysłowiecka 1.
6	Bronisław Dziamski	piekarz	Zakopiańska 7.
7	Leon Flonc	stolarz	Gdynia 4. Owsiana 10.
8	Ludwik Jocek	cieśla	Gdynia Mrongowiusza 21.
9	Stanisław Kaczmarek	monter	Mściwoja 10.
10	Leon Kardach	buchalter	Bema 5 m. 4.
11	Jan Kijak	murarz	Gdynia 4. Gen. Dreszera 41 b.
12	Władysław Kinowski	dozorca	ul. Morska 98 m. 81.
13	Antoni Kopeć	robotnik	Morska 98 m. 90.
14	Wacław Lewandowski	kelner	10 lutego 6.
15	Roman Łekawski	buchalter	Marsz. Piłsudskiego 5 m. 38.
16	Jan Mach	rob. portowy	Cisowa — Jabłonna 23.
17	Stanisław Olszewski	murarz	Okreżna 70.
18	Bolesław Pakulski	rob. budowł.	Szymona Kroleja 7 a.
19	Wincenty Pietrzak	murarz	Śląska 60 a.
20	Michał Pilarczyk	cieśla	Gdynia 4. Działdowska 54/2.
21	Józef Popiołkiewicz	murarz	Gdynia Orłowo, blok 20 parter 4 a.
22	Józef Resman	ślusarz	Gdynia 4. Owsiana 39.
23	Władysław Robak	murarz	Lindego 10.
24	dr. Tadeusz Rzepecki	bankowiec	10 Lutego 8.
25	Ignacy Sobczak	malarz	Nowogrodzka 40.
26	Józef Stenzel	robotnik	Pelplińska 3.
27	Zbigniew Trzeciak	prac. umysł.	Gdynia-Port, Łuszczarnia Ryżu.
28	Jan Tusk	ślusarz	Jana Brejskiego 17.
29	Władysław Wiszniewski	bankowiec	Mościckich 53.
30	Jan Wołoszyn	"	10 Lutego 8.
31	Stanisław Wilczyński	monter	Gdynia - Orłowo, Kaliska 52.
32	Zawadzki Janusz Władysław	bankowiec	Mościckich 53.

**XIX. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Gdyni**  
(z grupy pracodawców)

			Gdynia
1	Bernard Badziąg	przem. mechan.	Morska
2	Walenty Bednarski	restaurator	Świętojańska 15.
3	Stanisław Biliński	spedytor	Zygm. Augusta 6.
4	inż. Włodzimierz Błażejowski	przem. okrętowy	Abrahama
5	Teofil Boracki	zegarm.-jubiler.	Starowiejska 19.
6	Antoni Budzisz	przem. rybny	św. Piotra
7	Jan Burzyński	drogerzysta	10 Lutego 1.
8	Jan Czajka	m. murarsko-ciesielski	Warszawska 69.
9	Franciszek Cieślak	" krawiecki	Świętojańska 21.
10	Michał Cieślowski	" ślusarski	10 Lutego 39.
11	Antoni Czoska	kupiec	Starowiejska 9.
12	Wacław Fedorowicz	makler drzewny	Władysława IV.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
			Gdynia
13	Jerzy Fink-Finowiecki	żegl. mor.	Starowiejska 31 a.
14	Marian Gierszal	przem. metal.	plac Kaszubski
15	Józef Grimacher	m. krawiecki	Świętojańska 9.
16	Feliks Guzewicz	rzeczoznaw. portowy	Portowa 5.
17	Franciszek Hedrych	m. murar.-ciesielski	Władysława IV.
18	Antoni Hirsz	„ zduński	10 Lutego.
19	Julian Hundsdorff	kupiec	Starowiejska 7.
20	Józef Jereczek	zbożowiec	Leśna 3.
21	Józef Juszcak	m. szewski	Olsztyńska.
22	Józef Kaźmierczak	„ stolarski	Śląska 1.
23	Józef Kubala	„ blacharski	Władysława IV.
24	Bolesław Kiełbratowski	drukarz	Świętojańska 86.
25	Michał Kierczyński	m. mur.-ciesielski	Poniatowskiego
26	Łucjan Kleinschmidt	„ stolarski	Mikołaja 98.
27	Józef Konkiel	przem. rybny	św. Piotra
28	Jan Kowalczyk	restaurator	Świętojańska 21.
29	Edward Kubala	przem. instal.	Władysława IV.
30	inż. Alfons Licznierski	przem. budowl.	Świętojańska
31	Władysław Langowski	restaurator	Gdynia - Dworzec
32	Antoni Malinowski	urzędnik	Państw. Bank Rolny
33	Jerzy Marczewski	przem. drzewny	Śląska
34	Marian Maśliński	przem. budowl.	Świętojańska
35	Maksymilian Matuszkiewicz	m. rzeźn. wędł.	Świętojańska
36	Jan Mendlikowski	spirytual.	Świętojańska 118.
37	Bronisław Muńko	urzędnik	Państw. Bank Rolny
38	Bolesław Nowacki	przem. ceram.	Śląska
39	Władysław Pałasz	m. stolarski	Warszawska 48.
40	Wojciech Patałas	„ malarz	Zygmuntowska
41	Wiktor Piasecki	„ blacharski	3 Maja 23.
42	inż. Zdzisław Pieglowski	przem. okręt.	Starowiejska
43	Stefan Prokop	m. szewski	Gdynia-Orłowo Morskie
44	Piotr Ruszel	„ ślusarski	Leśna 1.
45	Tadeusz Sielużycki	przem. portowy	Gdynia-Orłowo
46	inż. Albin Słańczyk	przem. budowl.	Świętojańska
47	Wiktor Stomowicz	makler drzewny	Świętojańska
48	Bronisław Sotkowski	przem. rybny	Port Rybacki
49	Cezary Suwaliński	właśc. drogerii	Świętojańska 18.
50	Klemens Szczygieł	m. szewski	Morska 100.
51	inż. Bolesław Szemiot	przem. budowl.	Sienkiewicza
52	inż. Gustaw Szuster	przem. metal.	11 Listopada
53	Walerian Szuta	m. piekarski	Śląska
54	Marceli Szydarowski	przem. okręt.	Gdynia-Orłowo
55	inż. Tadeusz Śmidowicz	przem. budowl.	Mściwoja
56	Władysław Ułaszewski	m. zduński	Gdynia-Oksywie
57	inż. Marceli Wardęcki	przem. instalac.	Świętojańska
58	Piotr Węgrzynowicz	m. szewski	Leśna
59	Antoni Wójtalewicz	przem. drzewny	Morska.
60	Józef Dobrowolski	m. piekarski	Szosa Gdańska
61	inż. Władysław Zabrodzki	przem. budowl.	Gdynia-Orłowo
62	Kazimierz Zajączek	„ „	Sienkiewicza
63	Franciszek Zieliński	m. mur.-ciesielski	Świętojańska 18.
64	Ryszard Zieliński	przem. szklarski	Starowiejska.

**XX. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Gdyni**  
(z grupy pracowników)

			Gdynia
1	Feliks Andrzejewski	cieśla	Mrongowiusza 15.
2	Leon Schwartz	robotnik	Okrężna 70.
3	Konstanty Baum	prac. umysł.	Kraśnińskiego (fa „Warrant")
4	Wojciech Bedus	rob. portowy	Gdańska 18.
5	Mieczysław Białkowski	prac. umysł.	Świętojańska 65.
6	Franciszek Bładzikowski	cieśla	Gdynia 4, Gen. Dreszera 9c.
7	Henryk Chojnacki	kelner	Śląska 72.
8	Józef Ciarkowski	murarz	Gdynia-Orłowo, Płocka 66.
9	Jan Burakowski	cieśla	Łyskowskiego 4.
10	Stanisław Dolaczyński	młynarz	Dantyska 24.
11	Józef Duraj	rob. portowy	Zeromskiego 25.
12	Walenty Eljasz	„ „	Gdańska 10.
13	Franciszek Galiński	„ „	Gdynia-Orłowo, Kurpiowska 2.
14	Wacław Gąsiorek	„ „	Gdynia 4, Kartuska 25.
15	Jan Gierszewski	cieśla	Obluże 247.
16	Mieczysław Gościński	prac. umysł.	Śląska 51, blok I. Z. U. S. U.
17	Brunon Grzegorowski	murarz	Gdynia-Orłowo, Lotników 64.
18	Józef Grzenkowicz	buchalter	10 Lutego 11.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Gdynia
19	Władysław Gwizdała	robotnik	Gdynia—Orłowo, Płocka 33a.
20	Edward Hau	buchalter	Zygm. Augusta 6 m. 84.
21	Alfred Janasz	prac. umysł.	Władysława IV, domy Z. U. S.
22	Władysław Jeziorski	ramarz	Gdynia 7, Cicha 2.
23	Franciszek Mieczarz	stolarz	Donimirskiego 3.
24	Jan Kędziora	murarz	Gdynia—Orłowo, Turystyczna 2.
25	Wiktoria Kłosowiczówna	bankowiec	Mościckich 53.
26	Tadeusz Koralewski	piekarz	Nowogródzka 4.
27	Jan Kroskowski	murarz	Malczewskiego 31 g.
28	Władysław Kruszka	stolarz	Gdynia — Cisowa, Chyłońska 164b.
29	Jan Krzyżaniak	kelner	Świętojańska 88.
30	Michał Krzyżykowski	murarz	Gdynia — Chylonja, Pucka 100.
31	Leon Kulesza	rob. portowy	Świętojańska 82.
32	Władysław Lopieński	kelner	Bema 9.
33	Stefan Machtalewski	murarz	Poprzeczna 6.
34	Antoni Maćkowiak	prac. umysł.	Starowiejska 17.
35	Wacław Majorkowski	urzędnik B. G. K.	Bank Gospodarstwa Krajowego.
36	Roman Makara	rob. portowy	Cdańska 16 m. 9.
37	Jan Wasilewski	murarz	Wiejska 37a.
38	Edward Marzec	robotnik	Lundego 10.
39	Antoni Madzielewski	cieśla	Gdynia 4, Nowogrodzka 12.
40	Zygmunt Mozejewski	parkiec.	Gdynia—Orłowo, Przemyska 18.
41	Franciszek Muskała	robotnik	Portowa 8.
42	Józef Doliński	"	Świętojańska 14 m. 5.
43	Stanisław Olszak	betoniarz	Donimirskiego 7.
44	Mateusz Ptasieński	robotnik	Gdynia 7, Gajowa 10.
45	Franciszek Rybakowski	murarz	Sambora 4.
46	Janusz Rybaltowski	pełnomocnik B. G. K.	Bank Gospodarstwa Krajowego.
47	Józef Rybikowski	szaler	Lindego 6.
48	Gabriel Szałwiński	buchalter	Świętojańska 53.
49	Józef Szarmach	rob. portowy	Kack Wielki, Lipowa 2.
50	Ignacy Grobski	szofer-ślusarz	Morska 164.
51	Jan Sikora	monter	Gdynia - Obłuże 77.
52	Franciszek Słomkowski	rob. portowy	Gdynia - Obłuże 79.
53	Jan Sobociński	brukarz	Gdynia, Berberesowa 7.
54	Jan Szpakowicz	buchalter	Świętojańska 139 m. 184.
55	Stanisław Szymański	robotnik	Gdynia 4, Helska 23.
56	Franciszek Szymkowiak	"	Gdynia 4, św. Mikołaja 55.
57	Leon Tarzyński	"	Gdynia—Orłowo, Abrahama 18.
58	Józef Trzoska	malarz	Leśna 3.
59	Józef Walaskowski	prac. umysł.	Centralna.
60	Józef Kurzman	murarz	Warszawska 80.
61	Franciszek Wróblewski	"	Gdynia 4, Dembińskiego 89.
62	Czesław Wybierzyński	prac. umysł.	10 Lutego 21.
63	Bronisław Wyrembek	szofer-ślusarz	Waszyngtona 11.
64	Maria Teresa Żupańska	bankowiec	Mickiewicza 53.

**XXI. Lista ławników Sądu Okręgowego w Gdyni**  
(z grupy pracodawców)

			Gdynia
1	inż. Aleksander Bohomolec	przem. budowl.	Gdynia—Orłowo.
2	Michał Broński	właśc. odlewni metali	Morska.
3	inż. Jerzy Grabowski	przem. budowl.	Sienkiewicza.
4	Franciszek Grzegowski	restaurator	Starowiejska 31.
5	Wiktor Górecki	kupiec	10 Lutego 21.
6	Franciszek Guttmann	fabr. papy	10 Lutego.
7	Jerzy Hildt	bankowiec	Hetmańska 12.
8	inż. Czesław Klarner	przem. budowl.	Świętojańska.
9	Jan Kołodziejski	m. stolarski	Komandorska 47.
10	inż. Kazimierz Krzyżanowski	przem. budowl.	Kamienna Góra.
11	Józef Langiewicz	m. ciesielski	Świętojańska 129.
12	Wacław Ostojski	" ślusarski	Morska 39.
13	Kazimierz Piątkowski	" zduński	Zagórze.
14	Ludwik Rotstat	spedytor	Hetmańska 16.
15	inż. Wilhelm Schuster	przem. metal.	Świętojańska.
16	Józef Skarzyński	przem. budowl.	Słowackiego.
17	inż. Jan Smidowicz	" "	Mściwoja.
18	inż. Stanisław Szytko-Szczetkowski	" "	Wzgórze Focha.
19	Stanisław Wierusz-Walknowski	urzędnik	Państw. Bank Rolny.
20	Piotr Wojtasik	m. rzeźnicki	Chyłońska 55.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
<b>XXII. Lista ławników Sądu Okręgowego w Gdyni</b> (z grupy pracowników)			
			Gdynia
1	Stefan Marian Andrzejewski	bankowiec	Mościckich 53.
2	Józef Buczak	malarz	Morska 4a.
3	Józef Ciesielski	"	Morska 4.
4	Leon Orlikowski	robotnik	Gdynia-Orłowo, Małopolska 16.
5	Józef Cwikliński	parkieciarz	Gdynia-Oksywie prz. rozg. 3-4.
6	Józef Dawidowski	rob. portowy	Gdynia-Obłuze, kol. 171.
7	Wacław Jędrasiak	prac. umysł.	Śląska 51, bl. 3 m. 63.
8	Franciszek Wendt	rob. portowy	Gdynia-Rumia, Gdynska.
9	Franciszek Malinowski	ślusarz	Centralna 34.
10	Wacław Nalewaj	rob. portowy	Kołfataja 8.
11	Józef Olejnik	murarz	Śląska 62.
12	Franciszek Paszek	rob portowy	Gdynia 4, Hozjusza 9.
13	Jan Pliszke	buchalter	Marsz. Piłsudskiego 5 m. 8.
14	Kazimierz Remiszewski	bankowiec	10 Lutego 8.
15	Mieczysław Schmidt	prac. umysł.	Marsz. Piłsudskiego 5.
16	Czesław Soszyński	kelner	Władysława IV Nr 30 a.
17	Kazimierz Wojczak	szklarz	Szczecińska 16.
18	Walerian Zaleski	bankowiec	10 Lutego 8.
19	Włodzimierz Zborowski	urzędnik	św. Piotra 1.
20	Teodor Zduniak	stolarz	Gdynia 4, Gen. Dreszera 6.

**XXIII. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Gdyni**  
(z grupy pracodawców)

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
			Gdynia.
1	Kazimierz Balcerowicz	m. krawiecki	Świętojańska 78.
2	Franciszek Hedrych	przem. budowl.	"
3	Kazimierz Holland	m. krawiecki	Morska 98.
4	Zygfryd Utaszewski.	" zduński	Gdynia-Chylonia.
5	Kazimierz Janicki	przem. budowl.	Zygmunta Augusta.
6	Wincenty Jaworski	m. blacharski	Śląska 58.
7	Antoni Kaczmarek	" reżenicki	Gdynia-Oksywie.
8	Marian Klaczyński	przem. rybny	Starowiejska.
9	Zygmunt Krajewski	rzeczoznaw. portowy	10 Lutego 21.
10	Michał Królikowski	bankowiec	Władysława IV.
11	Stefan Kukiello	przem. budowl.	Świętojańska.
12	Adolf Kurtzmann	kupiec	Świętojańska 11.
13	Sylwester Lewandowski	m. malarski	Świętojańska 130.
14	Julian Łączyński	" ślusarski	Władysława IV.
15	Leon Mazalon	przem. budowl.	Morska.
16	inż. Piotr Mielczarski	przem. instal.	Świętojańska.
17	Leon Narzyński	przem. budowl.	"
18	Józef Nowak	właśc. fabr. serów	Morska.
19	Tadeusz Nowakowski	przem. budowl.	10 Lutego.
20	Bazyli Nowosielski	"	Gdynia-Orłowo.
21	Józef Palica	urzędnik "	Państwowy Bank Rolny.
22	Klemens Pomieczynski	m. piekarski	Podjazdowa.
23	inż. Adam Przygodzki	reklamy	Świętojańska 32.
24	Antoni Radecki	m. fryzjerski	Staromiejska.
25	Stanisław Rózkowski	shiphandler	Świętojańska 16.
26	Jan Ruciński	urzędnik	Państwowy Bank Rolny.
27	Piotr Ruszel	wł. zakł. konstrukc.	Leśna 1.
28	Bronisław Gortowski	m. piekarski	Portowa.
29	inż. Stefan Strokowski	przem. budowl.	Świętojańska.
30	Zygmunt Suski	"	Gdynia-Orłowo.
31	Władysław Sypniewski	m. stolarski	Warszawska 76.
32	Adam Tomaszewski	kupiec	Świętojańska 44.
33	Piotr Trzeźniak	przem. bursztyn	Śląska.
34	Eryk Wallotek	instalator	Śląska 19.
35	Stanisław Wojtasik	kupiec żelaz.	Abrahama 9.
36	Jan Wysocki	hurtownik	Starowiejska 7.
37	Władysław Madęła	m. mur.-ciesielski	Szosa Gdańska.
38	Franciszek Zieliński	przem. budowl.	Zygmunta Augusta.
39	Ryszard Zieliński	m. szklarski	Gdynia-Orłowo Luskula.
40	inż. Stanisław Zwirski	przem. budowl.	Świętojańska.



L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
<b>XXIV. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Gdyni</b> (z grupy pracowników)			
			Gdynia
1	Jan Abraniak	robotnik	Gdynia 4, Demptowo 77a.
2	Władysław Adamowicz	bankowiec	10 Lutego 8.
3	Tadeusz Arndt	urz. pryw.	Świętojańska 14 m. 3.
4	Benon Batajczak	podróżujący	Świętojańska 67.
5	Biażej Bąk	cieśla	Dreszera 7b.
6	Walenty Białecki	"	Lindego 1e.
7	Feliks Bartkowski	murarz	Gdynia 4, Gen. Dreszera 33.
8	Wincenty Jaworski	"	Dębińskiego 155.
9	Franciszek Ciesielski	kelner	Lipowa 1.
10	Leon Kwiatkowski	szofer	Donimirskiego 7 m. 10.
11	Stanisław Drozdowski	buchalter	Marsz. Piłsudskiego 5.
12	Jan Dembek	stolarz	Gdynia 4, Jabłonkowa 24.
13	Augustyn Fobka	robotnik	Gdynia - Cisowo, parcela Hebla.
14	Józef Elechniewicz	bankowiec	Mościckich 53.
15	Jan Gonera	m. ślusarski	Gdynia 4, Wiejska 67.
16	Kazimierz Gostyński	kelner	Śląska 51.
17	Stanisław Gronczewski	prac. umysł.	Marsz. Piłsudskiego 5.
18	Włodzimierz Gudín	monter	Gdynia 4, św. Mikołaja 60.
19	Edward Hanisz	bankowiec	10 Lutego 8.
20	Andrzej Klus	rob. budowl.	Lyskowskiego 9.
21	Stefan Kotecki	murarz	Gen. Dreszera 5b.
22	Bernard Kowalski	robotnik	Gdynia-Obłuze 131.
23	Stefan Krawczyk	"	Gdynia 4, Działdowska 2.
24	Franciszek Kwiatkowski	cieśla	Nowogródzka 30.
25	Stanisław Kwiatkowski	murarz	Portowa 12.
26	Henryk Łukaszewski	malarz	Morska 157a.
27	Antoni Maciejewski	rob. portowy	Gdynia 4, Chylonja 189b.
28	Jan Maciejewski	cieśla	Warszawska 70.
29	Teofil Maliszewski	rob. portowy	Gdynia 4, Dembińskiego 160.
30	Piotr Muchar	robotnik	Gdynia-Obłuze 60.
31	Andrzej Nowak	szofer	Świętojańska 51.
32	Antoni Pestka	stolarz	Kapitańska 27.
33	Bronisław Pliszka	młynarz	Gdynia-Orłowo, Wielkopolska 133.
34	Edward Roesler	prac. umysł.	Śląska 51.
35	Leon Sobota	murarz	Gen. Dreszera 31k.
36	Leon Tomdrejewski	rob. portowy	Gdynia 4, Chylońska 46.
37	Czesław Urbański	bankowiec	10 Lutego 8.
38	Aleksy Wasiliew	buchalter	Śląska 51.
39	Jan Jasiński	cieśla	Gdynia-Kack Wielki, Źródło Marii 27.
40	Jan Zwycia	murarz	Gdynia-Orłowo, plac Górnośląski 23.

**XXV. Lista ławników Sądu Pracy w Grudziądzu**  
(z grupy pracodawców)

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
Grudziądz			
1	Franciszek Bieńkowski	m. rzeźnicki	Toruńska 29.
2	Franciszek Fitzermann	właśc. fabr. wyrob. wiklinow.	Cegielniana 9.
3	Józef Grabski	właśc. fabr. wyrobów cementowych	Ks. Budkiewicza 16.
4	Franciszek Kolczyk	właśc. zakł. ceram.	Gen. Stankiewicza 19.
5	Leon Kowalski	m. piekarski	Marsz. Focha 20.
6	Franciszek Krajewski	m. krawiecki	3 Maja 7/9.
7	Alfons Krzyżanowski	nacz. wydz. Zarządu Miejsk.	Forteczna 17.
8	Władysław Kulerski	właśc. drukarni	Rynek.
9	Stefan Łągoda	m. zduński	Grobłowa 9.
10	Eronisław Łęczyński	prokurent	Państw. Bank Rolny.
11	Feliks Maciejewski	właśc. zakł. elektrotechn.	Mickiewicza 12.
12	Leon Mikołajski	fa. Herzfeld i Victorius	Ks. Kujota 75.
13	Aleksander Peikert	właśc. tartaku	Chełmińska 16.
14	Tadeusz Piotrowski	prac. monopol.	Zakłady Uprawy Tyt.
15	Marian Regulski	m. szewski	Stara 15.
16	Bronisław Srodziński	właśc. tartaku	Dworcowa 16.
17	Bolesław Szczechowski	m. stolarski	Szkolna 1.
18	Józef Toboła	właśc. odlewni żelaza	Narutowicza 17/19.
19	Franciszek Wacławski	m. ślusarski	Kwiatowa 9.
20	inż. Stanisław Zembowski	fa. Herzfeld i Victorius	Ogrodowa 35.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
<b>XXVI. Lista ławników Sądu Pracy w Grudziądzu</b>			
(z grupy pracowników)			
			Grudziądz
1	Maria Balińska	bankowiec	Bank Polski.
2	Maksymilian Eidanowski	cieśla	Podgórna 15/17.
3	Józef Górski	ślusarz	Kościuszki 6.
4	Adam Hryczko	chemigraf	3 Maja.
5	Jan Kierski	rob. metal.	Chełmińska 73 a.
6	Franciszek Kirat	rob. kanaliz.	Małogroblowa 7.
7	Bruno Kirschnowski	urzędnik zw.	Bracka 1.
8	Bronisław Kumiński	rob. fabr.	Wiślana 6.
9	Florian Lange	bankowiec	Bank Polski.
10	Julian Porzychowski	piekarz	Chełmińska 52.
11	Wiktor Łaszewski	kowal	Kalinkowa 10.
12	Franciszek Łukaszewski	formiarz	Narutowicza 10.
13	Antoni Młodawski	"	Rząd, powiat grudziądzki.
14	Michał Nowak	urzędnik ub.	Grudziądz, Kujota 67.
15	Stanisław Omieczynski	bankowiec	Marsz. Focha 12.
16	Władysław Piątkowski	urzędnik ub.	Toruńska 26.
17	Michał Szulz	buchalter	Rybacka 41.
18	Władysław Stanisławski	mistrz śl.	Narutowicza 23.
19	Marian Stankowski	urzędnik ub.	Podgórna 58.
20	Antoni Weigel	robotnik	Marsz. Focha 12.

**XXVII. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Grudziądzu**

(z grupy pracodawców)

			Grudziądz
1	Wincenty Banaszak	cukiernik	Mickiewicza 12.
2	Józef Bittner	kupiec	Stara 18.
3	Bernard Bronikowski	właśc. wytw. powrozów	pl. 23 Stycznia 11.
4	Bolesław Deszczyński	m. cholewkarski	3 Maja 20.
5	Szczepan Dominicki	urzędnik Zarz. Magistratu	Słowackiego 6.
6	Józef Dominik	m. kowalski	Wybickiego 44.
7	Tadeusz Sarbiewski	właśc. drukarni	Mickiewicza 8.
8	Jan Gajewski	prokurent	Państw. Bank Rolny
9	Władysław Grobelny	właśc. drukarni	Groblowa 29/31.
10	Julian Guss	m. zegarmistrz.	Wybickiego 6/8.
11	Marian Herczyński	dyr. fabryki	Chełmińska 70.
12	Wojciech Heyer	wł. fabr. okien insp.	Chełmińska 38.
13	Józef Hoffmann	właśc. drukarni	Szewska 5.
14	Kazimierz Jabłoński	m. piekarski	Bracka.
15	Filip Jagliczka	arch. i budown.	Pierackiego 24.
16	Józef Jagecki	m. zduński	Ogrodowa 4—8.
17	Franciszek Janke	m. tokarski	Chełmińska.
18	Jan Jasiński	wł. wytw. środków spoż. i chem.	Piłsudskiego 99.
19	Jan Kellas	restaurator	Wybickiego 42.
20	Damazy Klimek	wł. drogerii	Wybickiego 30.
21	Adam Korzeniewski	kupiec	Rynek.
22	Wiktor Kotowski	m. złotniczy	Toruńska 15.
23	Zygmunt Kowalski	przemysłowiec	pl. 23 Stycznia 14.
24	Jan Kozłowski	fabr. przetw. chem.	Marsz. Focha 10.
25	Stanisław Krempa	wł. wytw. luster	pl. 23 Stycznia 14
26	Franciszek Krzewiński	wł. składn. mat. budowl.	Wybickiego 25.
27	Ludwik Kuźma	m. szewski	3 Maja 34.
28	inż. Leon Laprus	urbanista miejski	Podgórna 21.
29	Aref Malczyk	werkmistrz	Zakł. Uprawy Tyt.
30	Edmund Michalski	fabr. zapraw do wódek	Kwiatowa 4—6.
31	Jan Moczulski	urzędnik	Państw. Bank Rolny.
32	Franciszek Olkowski	budowniczy	Ks. Kujoty 51.
33	Stefan Ornas	m. murar.-ciesiel.	Groblowa 13.
34	Jan Pawłowski	" krawiecki	Sienkiewicza 9.
35	Czesław Radzyński	właśc. farbiarni	Pierackiego 58—60.
36	Franciszek Szelczyński	m. fryzjerski	Wybickiego 15.
37	Jan Talkowski	budowniczy	Sobieskiego 16.
38	Franciszek Wiliński	m. stolarski	Chełmińska 60.
39	Władysław Wojnowski	m. krawiecki	Legionów 33.
40	Bronisław Zieliński	m. blacharski	pl. 23 Stycznia 19.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
<b>XXVIII. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Grudziądzu</b> (z grupy pracowników)			
			Grudziądz
1	Bronisław Bartykowski	kelner	Młyńska 12.
2	Władysław Blaszak	ślusarz	Spichrzowa 59.
3	Bernard Bojanowski	"	Kościuszki 19.
4	Teodor Chróściński	"	Kościelna 41.
5	Alojzy Fabiński	robotnik	Nadgórna 42.
6	Paweł Frost	ślusarz	Pułaskiego 24.
7	Alojzy Gonkowski	robotnik	Rybacka 4.
8	Jan Gonkowski	murarz	Osiedle Nr 1.
9	Józef Hankiewicz	robotnik	Nadworna 12a.
10	Franciszek Iwanowicz	dekarz	Osiedle 1.
11	Albin Klonowski	bankowiec	Ks. Kujota 48.
12	Stanisław Kontnik	"	Bank Polski.
13	Jan Krzemiński	robotnik	Rybacka 27 c.
14	Leon Kwiatkowski	murarz	Mickiewicza 22.
15	Anastazy Laskowski	formiarsz	Cegielniana 13.
16	Piotr Lewandowski	malarz	Młyńska 6.
17	Józef Łaszewski	kowal	Kalinkowa 10.
18	Feliks Jędrzejewski	murarz	Nadgórna 25.
19	Stanisław Muchowicz	bankowiec	Ks. Kujota 45.
20	Wincenty Ożegowski	introligator	Mało-Młyńska 11.
21	Władysław Podliński	czel. stolarski	Osiedle 1.
22	Jan Różyński	woźny	Rynek 21.
23	Gustaw Schmielewski	motorniczy	Puławskiego 20.
24	Józef Zakrzewski	robotnik	Chełmińska 7.
25	Jan Smięgielski	"	Puławskiego 22.
26	Józef Stalmierski	formiarsz	Cegielniana 13.
27	Wincenty Staniszewski	bankowiec	Forteczna 3 m. 4.
28	Józef Susmarski	robot. drz.	Nadgórna 21.
29	Paweł Szmanta	formiarsz	Nadgórna 46.
30	Ignacy Ziółkowski	robotnik	Chełmińska 89.
31	Leonard Tomaszewski	bankowiec	Podgórna 21.
32	Jan Topolnicki	"	Bank Polski.
33	Michał Ubowski	monter	Kalinkowa 2.
34	Franciszek Urtnowski	robotnik	Murowa 24.
35	Kazimierz Zakrzewski	piekarz	Hallera 47 c.
36	Jan Zawitowski	szofer	Osiedle 1.
37	Stanisław Zielaskowski	ślusarz	Konarskiego 9.
38	Brunon Zielazny	rzeźnik	Nadgórna 17.
39	Jan Zinicki	murarz	Rybacka 5.
40	Antoni Ziółkowski	woźny	Ogrodowa 14 a.

**XXIX. Lista ławników Sądu Okręgowego w Grudziądzu**  
(z grupy pracodawców):

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
Grudziądz			
1	lek wet. Franciszek Grajewski	lekarz weter. dyr. rzeźni miejskiej	Gabr. Narutowicza 3/5.
2	Stanisław Grzywna	pracow. monop.	Zakłady Uprawy Tyton.
3	inż. Józef Handzelewicz	właśc. Zakł. ceramicz.	Pierackiego 68.
4	inż. Zbigniew Jagodziński	dyrektor fabr.	fabr. Herzfeld i Victorius.
5	Ignacy Józefowicz	m. piekarski	Toruńska 27/29.
6	inż. Władysław Markowicz	wł. fabr. wyr. metal.	Kwiatowa 21.
7	Józef Mazur	"Zwój"	
8	Teofil Narbutt	fabr. octu	Pańska 15.
9	Józef Sztoger	dyr. banku	Państw. Bank Rolny.
10	Witold Węlogłowski	dyr. f-y „Unia"	Venzkiego 15.
11	Antoni Zieliński	f-a Herzfeld i Victorius	3 Maja.
12	Władysław Zwoliński	m. krawiecki	Nadgórna 8.
		" rzeźnicki	Hallera 25.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
<b>XXX. Lista ławników Sądu Okręgowego w Grudziądzu</b> (z grupy pracowników):			
			Grudziądz
1	Kasper Barańczak	urzędnik	Władysława IV 12.
2	Kazimierz Biernakiewicz	bankowiec	Kilińskiego 8.
3	Michał Florek	"	Bank Polski.
4	Franciszek Icek	drukarz	Mało-Młyńska 12.
5	Bernard Kurzyński	"	Narutowicza 22.
6	Franciszek Pulkowski	rob. fabr.	Poniatowskiego 16.
7	Leon Rajski	kowal	Konarskiego 33.
8	Józef Ronkowski	cieśla	Puławskiego 21.
9	Franciszek Śliwa	urzędnik	Hallera 9.
10	Urbanek Konard	robotnik	Solna 14.
11	Ludwik Wawrzynkowski	urzędnik	Legionów 53.
12	Stanisław Zieliński	bankowiec	Kościuszki 26.
<b>XXXI. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Grudziądzu</b> (z grupy pracodawców):			
			Grudziądz
1	Franciszek Balicki	m. krawiecki	Murowa 18.
2	Stefan Barcz	dyr. gazowni	Mickiewicza 36.
3	Kazimierz Bażański	właśc. księgarni	Wybickiego 49.
4	Artur Damic	wł. składu artyk. techn.	pl. 23 Stycznia.
5	Józef Kałczyński	naczeln. banku	Państw. Bank Rolny.
6	Stanisław Klarowski	restaurator	Rynek 3—4.
7	Arkadiusz Kruczkowski	prac. monopolowy	Zakł. Uprawy Tyt.
8	Władysław Krynke	zast. dyr. banku	Państw. Bank Rolny.
9	Feliks Lesiński	m. malarski	Kościuszki 4.
10	Oskar Meyer	właśc. młyna	Marsz. Focha 4.
11	Aleksander Naganowski	właśc. browaru	Ks. Budkiewicza 39.
12	Józef Nalazkowski	m. optyk	Wybickiego 21.
13	Stanisław Odechowski	dyr. fabr. PEPEGE	Marsz. Focha 24a.
14	Władysław Orłowski	właśc. drogerii	Stara 16.
15	Stefan Ostrowski	dyr. młynów grudziądz. „Cerealia”	Moniuszki 4.
16	Jan Pahlke	m. stolarski	Legionów 41.
17	Witold Pakalski	dyr. banku	Bank Zw. Sp. Zarobk.
18	Jan Peikert	budowniczy	Chełmińska 32.
19	Florian Pokora	m. rzeźnicki	Toruńska 28.
20	Antoni Waclawski	„ stolarski	Chełmińska 7.
21	Ludwik Poznański	„ fotograf.	Rynek 21.
22	Paweł Witkowski	spedytor	pl. 23 Stycznia.
23	Stefan Wodwud	insp. ogrod. miejsk.	Łyskowskiego.
24	Jan Zmijewski	właśc. składu galanterii	Toruńska.
<b>XXXII. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Grudziądzu</b> (z grupy pracowników):			
			Grudziądz
1	Bronisław Chrzanowski	robotnik	Rybacka 6.
2	Franciszek Fiutak	bankowiec	Pierackiego 30.
3	Bernard Gumowski	robotnik	Chełmińska 90.
4	Jan Karolski	dróżnik	Bydgoska 35.
5	Andrzej Kłobucki	robotnik	Konarskiego 31.
6	Michał Kulczyński	"	Bydgoska 27a.
7	Teodor Lubański	kelner	Kościuszki 32.
8	Jan Maciejewski	bankowiec	Wąska 18.
9	Bronisław Konicki	tramwajarz	Kościuszki 21.
10	Bronisław Kalinowski	robotnik	Wąska 19.
11	Tadeusz Paluszkiewicz	bankowiec	Młyńska 44.
11	Antoni Pazda	rzeźnik	Fenskiego 3a.
13	Szymon Pełkowski	robotnik	Bydgoska 27b.
14	Stefan Popławski	bankowiec	Kościuszki 16.
15	Stanisław Rasiński	"	Pierackiego 30.
16	Władysław Skrzyniecki	pakier	Kwiatowa 12.
17	Antoni Swebocki	formiarz	Groblowa 40.
18	Franciszek Szymański	woźny	Mickiewicza 20.
19	Leon Tutlewski	kowal	Skłodowskiej 5.
20	Franciszek Strzelecki	cieśla	Podgórna 15 17.
21	Stanisław Wesołowski	tramwajarz	Ogrodowa 16.
22	Feliks Wiśniewski	cieśla	Mickiewicza 21.
23	Wacław Wolski	bankowiec	Bank Polski.
24	Maksymilian Zeniecki	kołodziej	św. Wojciecha 5.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
<b>XXXIII. Lista ławników Sądu Pracy w Toruniu</b> (z grupy pracodawców):			
			Toruń
1	Bronisław Biernacki	m. malarski	plac Św. Jański.
2	Leopold Błaszkievicz	„ ciesielski	Nowy Rynek 11.
3	Józef Chronowski	właśc. browaru	Toruń-Podgórz, Pułaskiego 58.
4	Konstanty Cierpiałkowski	wł. warsztat. ślus.	Strumykowa 7/9.
5	Stefan Czarnocki	m. ciesielski	Rybaki 57.
6	Franciszek Dąbrowski	„ stolarski	Przy Rzeźni 29.
7	Teodor Gliński	„ blacharski	Piekary 15.
8	Kazimierz Hoffmann	wł. składu zboża	Żeglarska 18.
9	Benedykt Kołpacki	m. piekarski	Piaski 10.
10	Józef Kowalski	„ stolarski	Mickiewicza 95.
11	Paweł Kowalski	„ zduński	Rabiańska 11.
12	Franciszek Kujawski	wł. fabr. wyr. metal.	Szeroka 37.
13	Antoni Lenzion	„ krawiecki	Prosta 2.
14	Stefan Nędzewicz	wł. składu papieru	Prosta 2.
15	Józef Oliwkowski	wł. warszt. ślus.	Podmorna 13.
16	Franciszek Pachul	m. mur.-ciesiel.	Prosta 30.
17	Arnold Rosochowicz	wł. tartaku	Mickiewicza 108.
18	Wacław Liebert	dyr. fabr. wodomierzy	Bydgoska 14.
19	Eugeniusz Siwiec	kupiec	Żeglarska 31.
20	Władysław Stando	wł. fabr. świec	Lubicka 5.
21	Artur Szulc	m. ślusarski	Słowackiego 41.
22	Edmund Szymański	kupiec szkl.	Stary Rynek 11.
23	Jan Treichel	m. rzeźnicki	Grudziądzka 75.
24	Przemysław Winiarski	wł. fabr. wyr. met.	Krzyżacka 4.
25	Franciszek Woyton	wł. olejarni	Grudziądzka 13/15.
26	inż. Michał Wyrobisz	wł. wytw. papieru	Mostowa 6.
<b>XXXIV. Lista ławników Sądu Pracy w Toruniu</b> (z grupy pracowników):			
			Toruń
1	Ignacy Baranowski	robotnik	Waldowska 33.
2	Władysław Borowski	czel. rzeźnicki	Studzienna 15.
3	Władysław Dereziński	tramwajarz	Staszica — bloki Magistr.
4	Bronisław Dybowski	malarz	Graniczna 1.
5	Jan Targowski	cieśla	Lelewela 6a.
6	Walenty Gołębiowski	ślusarz	Legionów 34.
7	Feliks Gostański	kowal	Waldowska 23.
8	Franciszek Groszewski	brukarz	Podgórna 27.
9	Paweł Kalinowski	murarz	Zółkiewskiego 8.
10	Czesław Kamiński	robotnik	Szosa Chełm. 151.
11	Bronisław Lewandowski	malarz	Studzienna 5.
12	Jan Nowaczyk	„	Św. Katarzyny 10.
13	Zygmunt Lewandowski	prac. krawiecki	Kopernika 43.
14	Bolesław Lisewski	cieśla	Krótką 3.
15	Bolesław Mucharski	robotnik	Mostowa 8.
16	Marian Musiał	metalowiec	Sobieskiego 26.
17	Bernard Napolski	murarz	Targowa 47.
18	Maksymilian Pulkowski	dekarz	Wodna 32.
19	Antoni Raczkowski	murarz	Bydgoska 35.
20	Jan Rychlewski	kamieniarz	Podgórna 34.
21	Adam Sępowski	piekarz	Szosa Chełm. 54.
22	Marceli Skuciński	kowal	Jęczmienna 20.
23	Stanisław Tołodziecki	ślusarz masz.	Bart. Głowackiego 9 a.
24	Michał Wronecki	robotnik	Prosta 23.
25	Jan Zander	motorn. tramw.	Koszarowa 9.
26	Kazimierz Zydwowicz	bankowiec	Kasprowicza 18.
<b>XXXV. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Toruniu</b> (z grupy pracodawców):			
			Toruń
1	Julian Barczyński	m. fryzjerski	Piekary 35.
2	Ludwik Barczyński	„ piekarski	Prosta 8.
3	Kazimierz Bibik	wł. zakł. złotn.	Stary Rynek 39.
4	Leon Chojnicki	„ fryzjerski	Szeroka 3.
5	Stefan Falarski	wł. składu wyrob. metal.	Nowomiejski Rynek.
6	Józef Felski	m. szklarski	Nowomiejski Rynek 16.
7	Wacław Frankowski	wł. wytw. wyr. wiklin.	Żeglarska 5.
8	Feliks Frenkel	redaktor	Bydgoska 44/36.
9	Wacław Gała	m. młynarski	Grudziądzka 84.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	A d r e s
			Toruń
10	Maksymilian Gehrman	m. blacharski	Szeroka 1/3.
11	Leon Hinz	wł. zakł. spedycyj.	Łazienna 18.
12	Juliusz Hoffmann	wł. zakł. piln.	Piekary 27.
13	Leon Jędrowski	kupiec bław.	Szczytna 2.
14	Albert Juchnicki	m. blacharski	Kopernika 13.
15	Franciszek Kalinowski	m. mur. ciesiel.	Mickiewicza 40/42.
16	Helmut Klechowicz	m. dekarSKI	Grudziądzka 125.
17	Aleksander Kotwicki	m. krawiecki	św. Ducha 8/10.
18	Damazy Kowalski	m. krawiecki	Sukiennicza 18.
19	Stefan Kryzan	kupiec bław.	Most Pauliński 4.
20	Kazimierz Lewandowski	m. krawiecki	Kopernika 9.
21	Jan Lipiński	wł. hurt. masła	Mostowa 10.
22	Jan Lubiszewski	m. szklarski	Mickiewicza 102.
23	Czesław Lipczyński	wł. zakł. złotn.	Król. Jadwigi 18.
24	Maksymilian Mączkowski	kupiec bław.	Szeroka 39.
25	Józef Meller	m. rzeźnicki	Mickiewicza 73.
26	Władysław Mikołajczak	m. kołodziejski	Grudziądzka 27.
27	Wacław Maćkowiak	wł. restauracji	Szosa Chełmińska 39/45.
28	Piotr Neumann	wł. skl. opał.	Mickiewicza 132.
29	Zygmunt Neumann	wł. skl. przyb. myśl.	Łazienna 32.
30	Henryk Nowaczyk	restaurator	Stary Rynek 5.
31	Jan Nowak	m. kowalski	Sobieskiego 39.
32	Tomasz Panfil	wł. zakł. zegarmi- strzowsk.	Mickiewicza 86.
33	Leon Penkalla	restaurator	Szeroka 1/3.
34	Leon Piotrowski	m. stolarski	Szewska 20.
35	Aloizy Poznański	m. rzeźnicki	Nowy Rynek 20.
36	Brunon Pyszny	prokurent fy „Młyny Lubickie”	Szopena 18.
37	Jan Ruchniewicz	wł. fabr. piern.	Kościuszki 36.
38	Janusz Rymkiewicz	budowniczy	Mickiewicza 34.
39	Jan Schleier	m. szewski	Kopernika 17.
40	Mieczysław Siuda	m. zegarm.	Nowy Rynek 21.
41	Jerzy Siódmiak	m. piekarski	Mickiewicza 126.
42	Jan Skalski	kupiec galant.	Szeroka 8.
43	Aleksander Smoleński	wł. cukierni	Szeroka 37.
44	Władysław Spendowski	kupiec galant.	Chełmińska 1.
45	Leon Szarpatowski	m. siodlarski	Legionów 34.
46	Adam Szlichciński	kupiec galant.	Król. Jadwigi 4.
47	Franciszek Szneider	m. mur.-ciesiel.	Grudziądzka 69.
48	Bolesław Stryczyński	kupiec bław.	Król. Jadwigi 12.
49	Stefan Wyczyński	m. zduński	Szewska 11.
50	Józef Wykrzykowski	zakł. budowl.	św. Jakóba 7.
51	Antoni Zegórski	wł. fabr. cukierk.	Kościuszki 41.
52	Roman Zygmuntowicz	m. stolarski	Szosa Chełmińska 42.

### XXXVI. Lista zastępców ławników Sądu Pracy w Toruniu

(z grupy pracowników):

			Toruń
1	Edmund Binienda	murarz	Batorego 79.
2	Konrad Bruszkowski	robotnik	Łazienna 2.
3	Ludwik Chojnacki	"	Bażyńskich 3.
4	Stanisław Czarnecki	malarz	Droga Trepowska 8.
5	Józef Dulnikowski	kowal	Rybaki 15.
6	Stanisław Gackowski	robotnik	Droga Trepowska 12.
7	Józef Gadomski	drukarz	Kościuszki 56.
8	Walenty Gawron	"	Podgórna 36.
9	Stanisław Góralski	obuwnik	Zeglarska 4.
10	Piotr Grudzień	robotnik	Klonowicza 1a.
11	Jan Kamiński	"	Małachowskiego 4/6.
12	Leon Kalinowski	"	Ścieżka Szkolna 5.
13	Andrzej Konieczny	rob. chem.	Jana Olbrachta 7.
14	Franciszek Koniszewski	murarz	Lubicka 49.
15	Józef Kopruszyński	robotnik	Podgórna 24.
16	Teofil Kwiatkowski	"	Podgórna 23.
17	Władysław Lewandowski	pom. monter.	Browarna 7.
18	Władysław Lisewski	robotnik	Chrobrego 43.
19	Feliks Madejewski	"	Bartosza Głowackiego 3.
20	Maksymilian Małkowski	"	Grunwaldzka 13.
21	Stanisław Młynarczyk	rob. przem.	Prosta 1.
22	Kazimierz Nowak	bankowiec	Grudziądzka 55.
23	Aleksander Olszewski	brukarz	Lubicka 28.
24	Kazimierz Olszewski	m. kowalski	Rybaki 57.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
Toruń			
25	Wojciech Patryas	stereotyper	Wodna 26.
26	Józef Pawlak	prac. krawiecki	Szczytna 9.
27	Władysław Poprawski	kond. tramwaj.	Rybaki 10.
28	Jan Przepióra	robotnik	Bydgoska 106.
29	Walenty Przyklek	cieśla	Szosa Chełmińska 106.
30	Antoni Rogoziński	robotnik	Bartosza Głowackiego 9a.
31	Jan Rutkowski	pakier	Łazienna 10.
32	Józef Sadecki	malarz	Grudziądzka 63.
33	Anastazy Sarnowski	prac. krawiecki	Małe Garbary 26 m. 2.
34	Jan Schodowski	motorn. tramwaj.	Graniczna 12.
35	Edmund Steigman	robotnik	Wiązowa 22.
36	Adam Stempniewski	rob. transport.	Pod Krzywą Wieżą 18.
37	Jan Szarszewski	robotnik	Bieleńska 4/6.
38	Paweł Szczypiński	cieśla	Szosa Chełmińska 106.
39	Józef Szymański	murarz	Grudziądzka 142.
40	Marcin Talaga	robotnik	Słowackiego 59.
41	Wiktor Urbański	drukarz	Mickiewicza 72.
42	Józef Uzorowicz	bankowiec	Kopernika 24.
43	Franciszek Wieczorkiewicz	murarz	Droga Trepowska 9.
44	Ernest Wiśniewski	drukarz	Szosa Chełmińska 53.
45	Władysław Wiśniewski	cieśla	Szosa Chełmińska 78.
46	Antoni Wojciechowski	krawiec	Kościuszki 87.
47	Jan Włodarski	drukarz	Szosa Chełmińska 36/38.
48	Władysław Wolski	rob. ceram.	Zamknięta 5.
49	Antoni Wiśniewski	cieśla	Grudziądzka 53.
50	Wincenty Polakiewicz	szofer	Staszica 9.
51	Dominik Wrzesiński	m. rzeźnicki	Studzienne 21.
52	Konstanty Zaliński	robotnik	Szosa Chełmińska 80.

### XXXVII. Lista ławników Sądu Okręgowego w Toruniu

(z grupy pracodawców):

			Toruń
1	inż. Józef Chrzanowski	wł. tartaku i cegielni	Bydgoska 33.
2	Józef Drecki	m. mur.-ciesiel.	Stary Rynek 22.
3	Ksawery Ebert	m. fryzjerski	Stary Rynek 2.
4	Franciszek Guzicki	m. malarz	Krasickiego 66.
5	Alfons Hoffmann	dyr. elektrowni kraj. „Gródek”	Mickiewicza 5.
6	Edmund Januszkiewicz	kupiec bław.	Szeroka 21.
7	Paweł Jurkiewicz	m. piekarski	Mostowa 26.
8	inż. Tadeusz Kiślański	dyr. fabr. „Polchem”	Szosa Bydgoska.
9	Feliks Kmiecik	m. ślusarski	Mickiewicza 74.
10	Ludwik Konkolewski	m. stolarski	Żeglarska 11.
11	Wacław Meyza	bankowiec	Mostowa 32.
12	Aleksander Mroczkowski	wł. składu wyr. metal.	Chełmińska 13.
13	Kazimierz Rolewski	m. stolarski	Sobieskiego 33.
14	Leopold Rycher	wł. młyna	Kościuszki 77.
15	Karol Wakarecy	m. rzeźnicki	Chełmińska 6.
16	Franciszek Wienczek	m. introligat.	Mostowa 38.

### XXXVIII. Lista ławników Sądu Okręgowego w Toruniu

(z grupy pracowników):

			Toruń
1	Stanisław Andriańczyk	drukarz	Chrobrego 18.
2	Józef Chełmiński	redaktor	Legionów 34.
3	Jan Frąckiewicz	dozorca domu	Mickiewicza 7.
4	Bronisław Gorkczyński	murarz	Sienkiewicza 23.
5	Stefan Kłęczewski	cieśla	Grudziądzka 164.
6	Franciszek Kowalewski	stolarz	Podgórna 14.
7	Jan Kurcz	cieśla	Przy Rzeźni 46.
8	Kazimierz Lipertowicz	drukarnia	Podmurna 42.
9	Bronisław Makowski	malarz	Podgórna 8.
10	Jan Makowski	elektro-monter	Kościuszki 90.
11	Konstanty Nowakowski	dekarz	Sienkiewicza 4.
12	Walenty Pawłowski	murarz	Piekary 11.
13	Jan Przybyszewski	kołodziej	Bażyńskich 7.
14	Roman Stefaniak	bankowiec	Kilińskiego 7.
15	Jan Sucharski	prac. krawiec.	Łazienna 22.
16	Jan Weiss	drukarz	Toruń-Rudak 56.

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
<b>XXXIX. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Toruniu</b> (z grupy pracodawców):			
			Toruń.
1	Antoni Angowski	m. kuśnierski	Szczytna 7.
2	inż. Jan Broda	wł. zakł. budowl.	Kczarowa 17.
3	Stanisław Czajkowski	m. tapicerski	Mostowa 38.
4	Sylwester Buszczyński, jun.	kier. drukarni	Mostowa 15.
5	Oskar Fiebiger	dyr. młyna	Kościuszki 51.
6	Adam Gałdyński	wł. drogerii	Szeroka 9.
7	Stefan Gniewkowski	m. rzeźnicki	Prosta 9.
8	Franciszek Hamerski	kupiec bław.	Stary Rynek 30.
9	Bernard Jaugsch	wł. fabr. konserw	Hallera 11.
10	inż. Hubert Karbowski	dyr. elektrowni	Mickiewicza 5.
11	Jan Karolczak	wł. zakł. fotograf.	Mostowa 6.
12	Paweł Kmieć	m. fryzjerski	Wielkie Garbary 22.
13	Władysław Kotliński	kupiec bław.	Szeroka 33.
14	Feliks Lewandowski	wł. cukierni	Szeroka 46.
15	Edmund Lewęłowski	m. zegarm.	Jęczmienna 8.
16	Sylwester Licznerski	m. stolarski	Lubicka 42.
17	Feliks Ligmanowski	kupiec	Franciszkańska 6.
18	Franciszek Łęgowski	m. krawiecki	Szeroka 39.
19	Feliks Michnicki	wł. składu art. budowl.	Piernikarska 3/7.
20	Jan Pętlinowski	m. krawiecki	Kopernika 39.
21	Jan Nalaskowski	m. zegarm.	Stary Rynek 5.
22	inż. Jerzy Przysiecki	dyr. cegielni	Toruń-Rudak.
23	Edmund Rataszewski	kupiec metal.	Warszawska 20.
24	Antoni Makowiecki	dyr. cukrowni	Chełmża.
25	Paweł Billert	kolektor	Toruń, Szeroka 26.
26	Paweł Składanowski	kupiec bław.	Stary Rynek 24.
27	Jan Siuda	m. piekarski	Lubicka.
28	Zdzisław Sulecki	m. malarski	Sienkiewicza 16.
29	Zygmunt Urbański	m. szewski	Szczytna 19.
30	Zygmunt Wojdak	rsetaurator	plac Teatralny 5.
31	Franciszek Zieliński	m. blacharski	Mostowa 15.
32	Franciszek Zuchowski	m. tapicerski	Rabiańska 6.

**XL. Lista zastępców ławników Sądu Okręgowego w Toruniu**

(z grupy pracowników):

L. b.	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
Toruń			
1	Paweł Bednarski	brukarz	Lubicka 20.
2	Paweł Butowski	rob. budowl.	Batorego 78.
3	Jan Byszewski	drukarz	Wodna 11.
4	Franciszek Choryza	robotnik	Franciszkańska 1.
5	Marcin Chrzanowski	rzeźnik	Sobieskiego 74.
6	Franciszek Dolecki	robotnik	Wyspiańskiego 30.
7	Franciszek Domachowski	rdzeniarsz	Podgórna 59.
8	Franciszek Domański	brukarz	Polna 17/19.
9	Maksymilian Dybowski	kuczer	Toruń-Winnica.
10	Zygmunt Felczak	redaktor	Podgórna 36.
11	Paweł Gajewski	elektr.-monter	Szosa Chełmińska 69.
12	Wiktor Nalachowski	malarz	Ogródki św. Józefa 129.
13	Władysław Kalinowski	"	Szosa Chełmińska 173.
14	Franciszek Kodukowski	prac. gastron.	plac Bankowy 2.
15	Władysław Kordowski	konduktor	Staszica — Bloki Magistr.
16	Fryderyk Krokowski	murarz	Wałdowska 24.
17	Stanisław Kwiatkowski	robotnik	Szosa Bydgoska.
18	Jan Leszczyński	"	Lindego 15 a.
19	Franciszek Lewandowski	malarz	Szosa Chełmińska 150.
20	Stefan Matuszak	ślusarz	Kozarowa 3.
21	Antoni Mrowczyński	stolarz	Przy Kaszowniku 4.
22	Józef Pasternacki	malarz	Podgórna 51.
23	Stanisław Gawarkiewicz	drukarz	Winnica 20.
24	Bernard Racławski	ślusarz	Przy Rzeźni 56.
25	Jakób Rajczyk	robotnik	Mickiewicza 144.
26	Jan Rataj	"	Kościuszki 47.
27	Franciszek Szczypiński	cieśla	Wrzosa, pow. toruński.
28	Franciszek Szelię	drukarz	Podgórna 38.
29	Władysław Wardziński	robotnik	Szosa Chełmińska 64.
30	Józefat Wojczyński	łankowiec	Chełmińska 11.
31	Antoni Zieliński	robotnik	Batorego 26.
32	Władysław Zuchowski	murarz	Grudziądzka 97.



## II. Zatrudnienie i migracja.

### 1.

#### DEKRET

#### PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 września 1936 r.

#### o służbie pracy młodzieży.

(Dz. U. R. P. z dnia 24 września 1936 r. Nr 72, poz. 515)

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 363) postanawiam, co następuje:

**Art. 1.** (1) Służba pracy młodzieży jest szczytną służbą dla Narodu i Państwa.

(2) Polega ona na wykonywaniu pracy fizycznej dla potrzeb obrony Państwa lub jego interesów gospodarczych.

(3) Służbę pracy pełni się na podstawie zaciągu ochotniczego w junackich hufcach pracy.

**Art. 2.** Junackie hufce pracy zapewniają młodzieży, obok pełnienia służby pracy, także przysposobienie do służby wojskowej lub do wojskowej służby pomocniczej, a nadto nabycie kwalifikacji zawodowych, wychowanie obywatelskie i oświatę ogólną.

**Art. 3.** Junackie hufce pracy podlegają Ministrowi Spraw Wojskowych.

**Art. 4.** (1) Przy Ministrze Spraw Wojskowych ustanawia się Radę Służby Pracy, złożoną z przedstawicieli Ministrów: Spraw Wojskowych, Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, tudzież z innych osób, powołanych przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z wymienionymi Ministrami.

(2) Rada Służby Pracy jest organem opiniodawczym i doradczym Ministra Spraw Wojskowych w zakresie programu wyszkoleniowego i wychowawczego junackich hufców pracy.

(3) Szczegółowy zakres działania Rady Służby Pracy określi jej regulamin, wydany przez Ministrów, wymienionych w ust. (1).

**Art. 5.** (1) Na czele junackich hufców pracy stoi komendant tych hufców, mianowany przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej spośród oficerów w służbie czynnej.

(2) Organem pracy komendanta junackich hufców pracy jest komenda junackich hufców pracy.

**Art. 6.** (1) Personel kierowniczy, instruktorski, biurowy i administracyjny junackich hufców pracy składa się z żołnierzy w służbie czynnej oraz z funkcjonariuszów i pracowników cywilnych.

(2) Żołnierze w służbie czynnej, przydzieleni do junackich hufców pracy, zatrzymują swój charakter oraz przynależność do swych korpusów osobowych i oddziałów macierzystych i podlegają wszystkim przepisom, obowiązującym w wojsku.

**Art. 7.** (1) Potrzeby junackich hufców pracy pokrywa się z budżetu Funduszu Pracy i z innych dochodów, wskazanych szczególnymi przepisami.

(2) Ponadto junackie hufce pracy wyposażone będą:

- a) w urządzenia i sprzęt pracy, przekazane przez Fundusz Pracy;
- b) w urządzenia i przedmioty, przydzielone przez Ministra Spraw Wojskowych.

**Art. 8.** Junackim hufcom pracy będą powierzone do wykonywania roboty według ustalonego planu gospodarczego na warunkach i w kolejności według porozumienia Ministra Spraw Wojskowych z interesowanymi ministrami i władzami, które przeprowadzają inwestycje.

**Art. 9.** (1) Do junackich hufców pracy będzie przyjmowana przede wszystkim młodzież bezrobotna płci obojga.

(2) Przyjęci do junackich hufców pracy noszą nazwę junaków (junaczek).

(3) Junacy (junaczki), w miarę posiadanych warunków, wyróżnienia się w służbie i postępów w wyszkoleniu, będą otrzymywali stopnie służbowe, odpowiadające ich kwalifikacjom.

**Art. 10.** (1) Służba pracy w junackich hufcach pracy trwa zasadniczo 2 lata, jeżeli Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej nie zarządzi inaczej.

(2) W razie zgłoszenia przez junaka (junaczkę) wystąpienia ze służby pracy, zwolnienie jego (jej) ze służby nastąpi w ciągu 4 tygodni od dnia zgłoszenia.

**Art. 11.** (1) Do junackich hufców pracy przyjmowana może być młodzież w wieku od 18 do 20 lat.

(2) Minister Spraw Wojskowych może zezwolić na przyjmowanie do hufców osób w wieku innym niż określony w ust. (1).

(3) Kandydaci na junaków (junaczki) składają deklaracje, w których zobowiązują się do pełnienia służby pracy zgodnie z postanowieniami dekretu niniejszego i wydanymi na jego podstawie przepisami.

(4) Organy właściwe dla przeprowadzenia zaciągu, warunki i sposób przyjmowania i zwalniania junaków (junaczek) oraz przepisy o pracy junaków (junaczek) określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych.

**Art. 12.** Junacy (junaczki) otrzymują kwatery, umundurowanie i wyżywienie oraz wynagrodzenie według norm, jakie ustali Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

**Art. 13.** Junakom po przesłużeniu w junackich hufcach pracy przynajmniej 12 miesięcy, może być przyznane prawo do ulg w wykonywaniu obowiązku służby wojskowej, na zasadach, jakie ustali Minister Spraw Wojskowych.

**Art. 14.** W sprawach, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, stosuje się przepisy ustawodawstwa o pracy.

**Art. 15.** (1) Junacy (junaczki), którzy w czasie służby w junackich hufcach pracy doznali uszkodzenia zdrowia lub ciała, mają prawo do bezpłatnej pomocy lekarskiej, środków leczniczych oraz leczenia szpitalnego, na zasadach, ustalonych dla żołnierzy w służbie czynnej.

(2) W zakresie świadczeń na wypadek utraty zdolności zarobkowej, kalectwa lub śmierci, służba w junackich hufcach pracy, pełniona przez junaków (junaczki), będzie uważana za równoznaczną z czynną służbą wojskową.

**Art. 16.** (1) Junacy (junaczki) obowiązani są w czasie trwania stosunku służbowego do posłuszeństwa wobec przełożonych i stosowania się do przepisów regulaminu junackich hufców pracy, wydanego przez Ministra Spraw Wojskowych.

(2) W razie naruszenia obowiązku, określonego w ust. (1), przełożeni, wskazani w regulaminie junackich hufców pracy, mogą stosować do junaków (junaczek) następujące kary dyscyplinarne:

- a) nagana;
- b) wykonywanie czynności porządkowych poza ustaloną kolejnością;
- c) zakaz opuszczania kwatery na czas do dni 14;
- d) areszt na czas do dni 3;
- e) obniżenie stopnia służbowego;
- f) wydalenie z junackich hufców pracy.

(3) Kara wydalenia z junackich hufców pracy pociąga za sobą utratę praw związanych z tą służbą oraz niemożność ponownego przyjęcia do junackich hufców pracy.

(4) Samowolne porzucenie służby w junackich hufcach pracy pociąga za sobą skutki wydalenia.

**Art. 17.** Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom Spraw Wojskowych

i Opieki Społecznej w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

**Art. 18.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Wojskowych:

(—) *Kasprzycki*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

2.

## PISMO OKÓLNE

### MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 września 1936 r. Nr Pzm. 119/19-6

w sprawie postępowania odwoławczego od wymiaru opłat na rzecz Funduszu Pracy, dokonywanego przez ubezpieczalnie społeczne.

Do

Panów wojewodów (Pana komisarza rządu na m. st. Warszawę).

Wobec następujących się wątpliwości w sprawie postępowania odwoławczego od wymiaru opłat z art. 15 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163), w których wymiar ten został dokonany przez ubezpieczalnie społeczne, Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia, co następuje:

Ubezpieczalnie społeczne dokonywują wymiaru opłat przewidzianych w art. 15 ustawy o Funduszu Pracy na podstawie § 5a rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 176) samoistnie, nie zaś w imieniu wojewódzkiego biura Funduszu Pracy (ekspozytury). Nie mogą mieć zatem zastosowania w stosunku do trybu odwołań od powyższego wymiaru przepisy rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 280).

Zgodnie z § 4 zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 stycznia 1935 r. (Monitor Polski Nr 25, poz. 40) do wymiaru opłat z art. 15 ustawy o Funduszu Pracy dokonywanych przez ubezpieczalnie społeczne, a więc i do trybu odwoławczego od tego wymiaru, mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące składek ubezpieczeniowych, w szczególności zaś art. 309 (ust. 1) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51,

poz. 396), w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 855).

Naczelnik wydziału:

(—) *M. Biesiekiński*

3.

### PISMO OKÓLNE

#### MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 25 września 1936 r. Nr Pzm. 119/16-6)

w sprawie opłaty na Fundusz Pracy  
od inwalidów.

Do

*Pana dyrektora Funduszu Pracy, Panów wojewodów i Pana komisarza rządu na m. st. Warszawę.*

Wobec nasuwających się wątpliwości przy stosowaniu w praktyce art. 15 ust. (3) lit. a) ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163), Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia co następuje:

Celem art. 15 ust. (3) lit. a) jest zwolnienie od opłaty na Fundusz Pracy zaopatrzenia inwalidzkiego, pobieranego na podstawie ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. z r. 1935 Nr 5, poz. 31), nie zaś zwolnienie wszelkich innych dochodów inwalidy od takiej opłaty.

Jeżeli więc inwalida pobiera uposażenie służbowe, bądź stałe wynagrodzenie za najemną pracę, to od dochodu osiągniętego z tych źródeł

obowiązany jest uiszczać 1% na rzecz Funduszu Pracy; okoliczność, czy inwalida otrzymuje zaopatrzenie, czy też go nie otrzymuje, jest w tym przypadku bez znaczenia.

Wszelkie sprzeczne z niniejszym pismem okólnym wyjaśnienia i zarządzenia należy uważać za nieobowiązujące, w szczególności dotyczy to wyjaśnienia, zawartego w piśmie Prezydium Rady Ministrów z dn. 30 listopada 1933 r. Nr 70-53/96.

Naczelnik wydziału:

(—) *M. Biesiekiński*

4.

### WYJAŚNIENIE

#### MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 września 1936 r. Nr Pzm. 114/83-5

w sprawie trybu postępowania przy zwalnianiu  
od opłaty na Fundusz Pracy od biletów wstępu.

Art. 19 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163) nie przewiduje generalnego wyłączenia, o których mowa w ust. (1) tego artykułu, od obowiązku uiszczania opłaty od biletów wstępu.

Wyłączenie od powyższego obowiązku może nastąpić w przypadkach wymienionych w ust. (3) art. 19, decyzją władzy wymiarowej, wydaną na wniosek zainteresowanego, w każdym indywidualnym przypadku oddzielnie i może dotyczyć tylko poszczegółnej imprezy.

Naczelnik wydziału:

(—) *M. Biesiekiński*

## III. Ubezpieczenia społeczne.

1.

### ROZPORZĄDZENIE

#### MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 18 sierpnia 1936 r.

o zmianie rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 czerwca 1934 r. w sprawie dokonywania zgłoszeń przez pracodawców rolnych, sposobu ryczałtowania i uiszczania składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych oraz o wysokości tych składek, wydanego w zakresie §§ 2, 3, 5, 11, 13 i 22 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(Dz. U. R. P. z dnia 18 września 1936 r. Nr 70, poz. 501)

Na podstawie art. 221 ust. (6) i art. 319 ust. (2) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51,

poz. 396) w brzmieniu ustalonym dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o czasowym obniżeniu składek za ubezpieczenie emerytalne robotników i pracowników umysłowych oraz za ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 24), oraz na podstawie § 12 ust. (3) i § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie ubezpieczenia od wypadków drobnych producentów rolnych i ich rodzin na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 793) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 435), zarządzam, co następuje:

§ 1. W § 21 ust. (1) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 czerwca 1934 r. w sprawie dokonywania zgłoszeń przez praco-

dawców rolnych, sposobu ryczałtowania i uiszczania składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych oraz o wysokości tych składek, wydane go w zakresie §§ 2, 3, 5, 11, 13 i 22 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 496), w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 czerwca 1936 r. o czasowym obniżeniu składek, uiszczanych przez pracodawców rolnych za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 365) wyrazy: „do dnia 31 grudnia 1936 r.” zastępuje się wyrazami: „do dnia 31 grudnia 1937 r.”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Kościalkowski*

2.

**ZARZĄDZENIE**

**MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 31 sierpnia 1936 r.

**w sprawie opłat na rzecz Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego w IV kwartale 1936 r.**

(Monitor Polski z dnia 18 września 1936 r. Nr 217, poz. 381)

Na podstawie § 50 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 27 sierpnia 1935 r. o ubezpieczeniu brackim w powiecie będzińskim (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 410) i zgodnie z urzędową statystyką wydobywania węgla kamiennego w II kwartale 1936 r., ustala się następujące wysokości opłat miesięcznych, płatnych w IV kwartale 1936 r. przez niżej wymienione przedsiębiorstwa górniczo-hutnicze na rzecz Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego:

L. p.	Przedsiębiorstwo	Opł. miesięczna
1.	Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich S. A.	zł 4.616.29
2.	Warszawskie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych S. A.	„ 4.668.67
3.	Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn” S. A.	„ 5.182.58
4.	Towarzystwo Kopalń „Flora” S. A.	„ 1.920.55
5.	Gwarectwo „Hr. Renard”, Kopalnie Węgla i Zakłady Przemysłowe w Sosnowcu.	„ 5.518.27
6.	Towarzystwo Francusko-Włoskie Dąbrowskich Kopalń Węgla S. A.	„ 3.262.03

7.	Francuska Spółka Akcyjna, Towarzystwo Bezimienne Kopalń Węgla „Czeladź”	„ 3.280.24
8.	Zakłady „Solvay” w Polsce, Towarzystwo z ograniczoną poręką w Warszawie	„ 836.51
9.	Grodzickie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych w Grodźcu k. Będzina	„ 2.654.86

Razem zł 31.940.00

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Kościalkowski*

3.

**WYJAŚNIENIE**

**w sprawie opłaty składek ubezpieczeniowych od wartości umundurowania.**

Przepis art. 14 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, traktuje jako wynagrodzenie tylko takie świadczenia w naturze, które mają faktycznie charakter wynagrodzenia za pracę, gdyż nie każde wynagrodzenie pobierane przez pracownika w związku z pracą, będzie wynagrodzeniem za pracę. Tak np. dodatki do wynagrodzenia, przyznawane pracownikowi na pokrycie ponoszonych przezeń kosztów w związku z wykonaną pracą, nie będą mieć charakteru wynagrodzenia za pracę. Należą do nich między innymi dodatki przyznawane artystom teatralnym na koszty toalet, kosmetyków itp. oraz przyznawane kierownikom większych instytucji lub przedsiębiorstw dodatki na reprezentację. Podobny charakter ma też umundurowanie otrzymywane przez niższych funkcjonariuszy ze Skarbu Państwa. Niższy funkcjonariusz musi bowiem być odpowiednio ubrany, co pociąga za sobą koszty, którychby nie ponosił, gdyby nie był on zajęty tym obowiązkiem. Opłacanie przez funkcjonariusza 25% wartości umundurowania ma uzasadnienie w tem, że funkcjonariusz może używać mundur również poza zajęciami służbowymi. Wskazuje to więc również na charakter tego wynagrodzenia. Zamiast umundurowania mogliby bowiem niżsi funkcjonariusze otrzymywać dodatek na umundurowanie, jak to ma np. miejsce w odniesieniu do oficerów P. P.

Wyjaśnienia powyższe nie dotyczą pracowników straży leśnej, będących pracownikami rolnymi w rozumieniu art. 6 ust. (3) pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym, otrzymujących wynagrodzenie na podstawie umów zbiorowych lub orzeczeń Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, gdyż umowy te wyraźnie przewidują, że oprócz wynagrodzenia w gotówce, otrzymywać będą omawiani pracownicy wynagrodzenie w naturze, w skład którego zaliczone jest ubranie względnie jego równowartość.

(Z pisma Ministerstwa Opieki Społecznej do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 21 sierpnia 1936 r. Nr Un. 2/11-6).

4.

### WYJAŚNIENIE

**w sprawie zakresu ubezpieczenia uczniów (absolwentów) szkół zawodowych, odbywających praktykę.**

Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie zwróciła się do Ministerstwa Opieki Społecznej z prośbą o unormowanie kwestii zakresu ubezpieczenia uczni i absolwentów szkół zawodowych odbywających praktykę, gdyż niektóre ubezpieczalnie społeczne uzależniają zakres ubezpieczenia wspomnianych praktykantów od tego, czy przepisy danej szkoły wymagają, czy też tylko polecają wykonywanie praktyki.

W związku z powyższym wyjaśnia się co następuje:

Art. 6 ust. (3) pkt 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, obejmuje wyłącznie obowiązkiem ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych tylko tych praktykantów i wolontariuszy, którzy są „uczniami lub absolwentami szkół zawodowych i akademickich”, a nadto są „zatrudnieni wyłącznie w celu praktycznego przysposobienia się do swego zawodu według przepisów ustawowych lub danej uczelni”. Ustawa nie normuje tedy sposobu w jaki przepisy pewnej uczelni mają ustalić kwestię praktyki swych uczni lub absolwentów.

Z uwagi na powyższe uzależnianie ubezpieczenia w ograniczonym zakresie praktykantów będących uczniami lub absolwentami szkół zawodowych i akademickich od tego, czy przepisy danej uczelni traktują praktykę jako przymusową lub zalecaną — nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawnych.

*(Z pisma Ministerstwa Opieki Społecznej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 września 1936 r. Nr Un. 2/12-6).*

5.

### WYJAŚNIENIE

**w sprawie pobierania składek za gospodarstwo rolne o obszarze poniżej 30 ha, a położone przy gospodarstwach leśnych.**

Art. 6 ust. (3) pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95,

poz. 855) zwięził pojęcie „gospodarstwa rolnego” przez niepowtórzenie przepisu zdania przedostatniego art. 6 ust. (3) pkt 1 w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją. W praktyce jednak niesłusznie stosuje się do znowelizowanego przepisu art. 6 ust. (3) pkt 1, zbyt zwiężającą interpretację, ograniczając pojęcie gospodarstwa rolnego do pojęcia „uprawy rolnej” i tym samym wykluczając pojęcie gospodarstwa rolno-leśnego, tzn. takiego gospodarstwa rolnego, którego część obrócona jest pod uprawę leśną, przez co jednak całość gospodarstwa nie traci charakteru gospodarstwa rolnego. Interpretacja powyższa opiera się na przepisie § 8 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 496), przepisy którego to rozporządzenia jako normujące wyłącznie i jedynie kwestie zgłoszeń i wymiaru składek przez pracodawców rolnych za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu, nie mogą stanowić podstawy do interpretacji merytorycznych przepisów ustawy normujących zakres ubezpieczenia. W szczególności przepis § 8 ust. (4) cyt. rozporządzenia, postanawiający, że „lasy... uważa się za część składową gospodarstwa rolnego, jeżeli nie przekraczają rozmiarów 10 ha; w tym przypadku uważa się ten obszar za użytki rolne”, ma na celu jedynie unormowanie sprawy wymiaru składki, a podyktowany jest względami praktycznymi, pozwala bowiem na nieuwzględnienie przy wymiarze składek drobnych terenów gospodarstwa, które nie są poddane pod uprawę rolną. Podobne znaczenie ma również ust. (5) tego paragrafu.

Wobec powyższego należy przy rozstrzygnięciu zagadnienia, czy pracownicy pewnego gospodarstwa rolnego podlegają lub nie podlegają — z uwagi na obszar gospodarstwa — obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu, brać pod uwagę całość gospodarstwa; gospodarstwa bowiem mające w części charakter gospodarstwa rolnego, a w części gospodarstwa leśnego należy uważać za gospodarstwo rolno-leśne; wymiar składki winien być dokonywany w sposób ryczałtowy określony w § 7 powołanego rozporządzenia. Jeżeli więc obszar gospodarstwa rolno-leśnego przekracza 30 ha (w woj. centralnych, południowych i wschodnich), pracownicy w gospodarstwie tym zatrudnieni podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków. Przepis art. 311 ust. (2) ustawy nie ma tedy zastosowania do obszarów gospodarstw leśnych, jak również ogrodowych, hodowlanych i rybnych, o ile są one gospodarstwami samodzielnymi, zupełnie wyodrębnionymi od gospodarstwa rolnego.

*(Z pisma Ministerstwa Opieki Społecznej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 września 1936 r., Nr Un. 6/5-6).*

## V. Zdrowie publiczne.

1.

### ROZPORZĄDZENIE

#### MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 20 sierpnia 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o badaniu stanu zdrowia osób, zatrudnionych na polskich morskich statkach handlowych.

(Dz. U. R. P. z dnia 28 września 1936 r. Nr 73, poz. 521)

Na podstawie art. 6 pkt 16 i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. o bezpieczeństwie statków morskich (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 632) zarządzam, co następuje:

§ 1. Do służby na polskich morskich statkach handlowych mogą być zaciągane tylko te osoby, które wykażą się wobec władzy zaciągowej — Urzędu Morskiego, Urzędu Marynarki Handlowej w W. M. Gdańsku, konsulatu polskiego, właściwego dla portu — zadowolający stan zdrowia oraz sprawność wzroku, słuchu i mowy, stwierdzone świadectwem zdrowia.

Obowiązkowi wykazania zadowolającego stanu zdrowia oraz sprawności wzroku, słuchu i mowy według zasad rozporządzenia niniejszego podlegają kierownicy statków (kapitanowie), oficerowie statków oraz marynarze.

W przypadkach braku świadectwa zdrowia, jego nieważności lub nieprawdziwości władza zaciągowa odmówi wpisania kandydata do spisu załogi lub zażąda zwolnienia go z zaciągu i skreśli go ze spisu załogi.

§ 2. Świadectwa zdrowia wystawia lekarz portowy lub jego zastępca. Władza zaciągowa może poza tym upoważnić innych lekarzy do wystawiania świadectw zdrowia.

Władza zaciągowa może uznać świadectwo zdrowia, wystawione przez lekarza nieupoważnionego; świadectwo takie jest wówczas ważne na równi ze świadectwem lekarza upoważnionego, o czym władza zaciągowa uczyni na świadectwie odpowiednią wzmiankę.

§ 3. Świadectwo zdrowia według wzoru załączonego do niniejszego rozporządzenia (zał. I.) wydaje lekarz na podstawie zbadania stanu zdrowia oraz sprawności wzroku, słuchu i mowy.

Badanie lekarskie powinno dokładnie ustalać stan zdrowia kandydata, a w szczególności:

- a) ogólną jego zdolność fizyczną;
- b) brak ułomności i wad fizycznych lub umysłowych, uniemożliwiających lub utrudniających wykonywanie zawodu żeglarskiego, albo też zajmowanie niektórych stanowisk w tym zawodzie;

c) brak chorób, uniemożliwiających lub utrudniających wykonywanie zawodu żeglarskiego lub mogących zagrażać zdrowiu otoczenia.

§ 4. Jako ułomności, wady organiczne lub choroby, uniemożliwiające lub utrudniające wykonywanie zawodu żeglarskiego albo zajmowanie niektórych stanowisk w tym zawodzie, uważa się stany chorobowe, wymienione w tabelach załączonych do rozporządzenia niniejszego (zał. II).

Orzeczenie lekarskie powinno uwzględniać rodzaj oraz warunki służby kandydata, przy czym dla ustalenia tych okoliczności lekarz może żądać wskazówek lub informacji od władzy zaciągowej.

§ 5. Świadectwo zdrowia ważne jest w ciągu trzech lat od daty wystawienia, pod warunkiem, że nie było przerw w pracy dłuższych niż 6 miesięcy jednorazowo. W każdym razie jest ono ważne do zakończenia tej podróży, przy której rozpoczęciu było ważne.

W przypadkach zaciągów młodocianych poniżej lat osiemnastu świadectwo zdrowia ważne jest tylko w ciągu jednego roku od daty wystawienia, przy czym jednak zachowuje ono swą ważność do końca tej podróży, przy której rozpoczęciu było ważne.

Wydanie nowego świadectwa zdrowia powinno być poprzedzone ponownym badaniem lekarskim.

W przypadkach zagubienia lub zniszczenia świadectwa zdrowia przed upływem jego ważności właściwy lekarz wyda na żądanie wtórnik, zaświadczyając go własnoręcznym podpisem. Wtórnik taki jest ważny do upływu terminu, na jaki opiewało pierwotne świadectwo zdrowia.

Armator lub w jego imieniu kierownik statku (kapitan) oraz władze inspekcyjne statków morskich mogą w przypadkach potrzeby zgłaszać osoby zatrudnione na statkach do badania lekarskiego bez względu na posiadane przez nie świadectwa zdrowia.

§ 6. Koszty badania lekarskiego ponosi armator lub właściciel statku.

Wysokość kosztów badania lekarskiego ustala władza zaciągowa, przy czym o ile chodzi o badanie w kraju — w porozumieniu z wojewódzką władzą administracji ogólnej.

§ 7. Właściciel statku (armator) ma prawo asystowania przez wyznaczonego przez siebie zastępcę przy badaniu lekarskim kandydata do zaciągu na swój statek.

Zastępcą może być tylko lekarz.

§ 8. Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może wydawać w drodze zarządzeń regulaminy badań lekarskich.

§ 9. Świadcstwa zdrowia osób, które w myśl rozporządzenia niniejszego obowiązane są do ich posiadania, powinny w czasie trwania stosunku służbowego tych osób znajdować się na statku w przechowaniu u kierownika statku (kapitana).

Na każde wezwanie władz inspekcyjnych statków morskich świadcstwa te powinny być okazane.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Wszystkie osoby zatrudnione na polskich statkach handlowych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego powinny w przeciągu jednego roku od tej daty poddać się badaniu

lekarskiemu i uzyskać świadectwo zdrowia według zasad rozporządzenia niniejszego.

Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą przepisy w sprawach unormowanych tym rozporządzeniem, w szczególności obwieszczenie z dnia 1 lipca 1905 r. o badaniu marynarzy pod względem zdatności do służby marynarskiej (Dziennik Ustaw Rzeszy str. 561), obwieszczenie z dnia 9 maja 1904 r. o badaniu marynarzy pod względem warunków słuchu, wzroku i zdolności różniwania kolorów (Dziennik Urzędowy Rzeszy str. 142).

Minister Przemysłu i Handlu:  
(—) Antoni Roman

2 zał.

Zał. I do rozp. M. Przem. i Handlu z dn. 20.VIII. 1936 r.

(Str. 1).

Wzór świadectwa zdrowia:



RZECZPOSPOLITA POLSKA

Świadectwo zdrowia.

Zaświadczam niniejszym, że p. ....

urodzony w..... dnia ..... 19..... r. został na wniosek .....

poddany badaniu stanu zdrowia w myśl przepisów rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 sierpnia 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o badaniu stanu zdrowia osób, zatrudnionych na polskich morskich statkach handlowych (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 521) przy czym stwierdzone zostało, że:

niepotrzebne skreślić { a) nadaje się do służby na morskich statkach handlowych / nie nadaje się / b) nie nadaje się do służby na morskich statkach handlowych w charakterze .....

Przy badaniu był obecny ..... jako ..... dnia ..... 19..... r.

(podpis lekarza upoważnionego)

Dz. Nr ..... (Str. 2).

Rej. Nr .....

Wyniki badania lekarskiego

(wypełnia się tylko za zgodą osoby badanej)

.....  
.....  
.....

Poprzednie badanie lekarskie miało miejsce dnia ..... 19..... r.

w.....

Świadectwo zdrowia okazano / nie okazano /

(podpis lekarza upoważnionego)

(podpis osoby badanej)

T A B E L A I.

Spis stanów chorobowych uniemożliwiających lub utrudniających wykonywanie zawodu żeglarskiego albo też zajmowanie niektórych stanowisk w tym zawodzie — w zakresie służby pokładowej.

Część ciała, narządy	Nr porz.	
Budowa ogólna	1	a) Słaba budowa ciała bez upośledzenia sprawności ustroju.
	2	b) Nieznaczne objawy feminizmu lub infantylizmu. Choroby skórne uporczywe, wybitnie wpływające na sprawność ustroju lub wzbudzające odrazę w otoczeniu.
Powłoki zewnętrzne	3	a) Nowotwory dobrotliwe, upośledzające znacznie sprawność ustroju ze względu na swe umiejscowienie.
	4	b) Nowotwory złośliwe, których leczenie nie rokuje poprawy. c) Słoniowatość.
	5	a) Znaczne skupienia powiększonych obwodowych gruczołów chłonnych z objawami wybitnych zaburzeń ustroju. b) Przewlekłe ropienie obwodowych gruczołów chłonnych z wybitnymi zaburzeniami ustroju (gruźlica, promienica i t. d.). c) Ziarnica i nowotwory złośliwe obwodowych gruczołów chłonnych. Blizny zrosnięte z podłożem lub upośledzające w nieznacznym stopniu czynności poszczególnych części ciała, oraz blizny szpecące.
Czaszka	6	a) Nabyte lub wrodzone zniekształcenie czaszki z zachowaniem lub bez zachowania jej całości nieznacznie wpływające na sprawność ustroju. b) Ciała obce, tkwiące w mózgu, bez znaczniejszego upośledzenia czynności ustroju.
	7	Słepota jednego oka lub brak jednej gałki ocznej.
Narząd wzroku	8	Ostrość wzroku po wyrównaniu szklami: jednego oka mniej niż 0,9, drugiego oka mniej niż 0,8.
	9	Przewlekłe schorzenia brzegów powiek spojówek, jaglica bez powiekłań.
	10	Nieznaczny zez zbieżny lub rozbieżny przy ostrości wzroku normalnej.
	11	Łzawienie i zwężenie kanałów łzowych w stopniu nieznacznym.
	12	Nieznaczny oczopląs.
	13	Zmętnienie środowisk załamujących przy ostrości wzroku po wyrównaniu szklami jak w pkt 8.
	14	Daltonizm.
	15	Przewlekłe choroby naczyńówki, siatkówki i nerwu wzrokowego nie rokujące poprawy.
Narząd słuchu	16	a) Brak jednej małżowiny usznej. b) Jednostronne zwężenie przewodu słuchowego usznego z nieznacznym osłabieniem słuchu (szept na odległość poniżej 2 mtr) przy drugim uchu normalnym. c) Obustronne zwężenie przewodów usznych z osłabieniem słuchu i słyszenie szeptu na odległość jak w pkt 16b. d) Nowotwory złośliwe przewodu usznego lub małżowiny, nie rokujące poprawy.
	17	Jedno lub obustronne blizny i zgrubienia błon bębenkowych.
	18	Częściowy zanik błon bębenkowych z nieznacznym osłabieniem słuchu — szept na odległość jak w pkt 16b.



Część ciała, narządy	Nr porz	
Narząd słuchu	19	Jednostronne zwyrodnienie włókniste ucha środkowego z nieznacznym osłabieniem słuchu — szept na odległość jak w pkt 16b.
	20	Jednostronne suche przedziurawienie błony bębenkowej z nieznacznym osłabieniem słuchu — szept na odległość jak w pkt 16b.
	21	Jedno lub obustronny lekki niezbyt ucha środkowego przy słyszeniu szeptu jak w pkt 16b.
	22	a) Jednostronne przewlekłe śluzoropne zapalenie ucha środkowego przy drugim uchu normalnym. b) Obustronne przewlekłe śluzoropne lub ropne zapalenie ucha środkowego przy słyszeniu szeptu jak w pkt 16b.
	23	a) Jednostronne sfornowane blizny po doszczętnej operacji ucha środkowego z otworem w okolicy wyrostka lub bez, z upośledzeniem słuchu jak w pkt 16b. b) Jedno lub obustronne przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane próchnicą kostek słuchowych, ścian przewodu lub wyrostka, względnie perlakiem, albo porażeniem nerwu twarzonego.
Nos	24	a) Przerost muszli nosowych względnie wyrosła adenoidalne w nosowej części jamy gardła lub polipy nosowe, utrudniające oddychanie przez nos. b) Jednostronne skrzywienie przegrody nosa z drugostronnym przerostem muszli lub polipami, upośledzające oddychanie przez nos. Obustronne skrzywienie przegrody nosowej, upośledzające oddychanie przez nos. c) Przewlekłe śluzoropne zapalenie jam bocznych nosa. d) Zanikowy cuchnący niezbyt śluzówki nosa.
Wargi podniebienia	25	a) Wargę zajęcza skomplikowana z rozszczepieniem szczęki i podniebienia. b) Znaczne rozszczepienie względnie przedziurawienie podniebienia twardego ze zmianami w uzębieniu. c) Zniekształcenie podniebienia miękkiego, nieznacznie utrudniające mowę i łykanie.
Szczeka dolna	26	Złamanie szczęki, zrosnięte nieprawidłowo, niezrosnięte, ubytki szczęki, w stopniu znacznym upośledzające żucie.
Zęby	27	a) Braki w uzębieniu, obniżające zdolność żucia ponad 80% przy upośledzonym odżywianiu. b) Ropotok zębodołowy w stopniu nieznacznym, rokujący poprawę.
Jama ustna, ję- zyk, gardło, krtani, tchawica	28	a) Zniekształcenie języka lub gardła wrodzone lub nabyte, upośledzające mowę i łykanie w stopniu nieznacznym. b) Duże torbiele i nowotwory dobrotliwe jamy ustnej i gardła utrudniające mowę i łykanie. c) Promienica, twardziel, gruzlica jamy ustnej i gardła. Nowotwory złośliwe, nie rokujące poprawy.
	29	a) Brodawczaki, włókniaki i inne dobrotliwe nowotwory oraz blizny nie zwązające krtani i tchawicy, powodujące chrypkę w nieznacznym stopniu. b) Przewlekły niezbyt krtani, wywołujący stałą chrypkę w stopniu znacznym.

Część ciała, narządy	Nr porz.	
Szyja, kręgosłup	30 31	<p>Nieznaczne skrzywienie szyi.</p> <p>a) Nieznaczne skrzywienie kręgosłupa z nieznacznym upośledzeniem ruchów.</p> <p>b) Ubytki kręgosłupa bez zmian w układzie nerwowym.</p> <p>c) Nowotwory złośliwe kręgosłupa.</p>
Klatka piersiowa	32	<p>a) Zniekształcenie klatki piersiowej w stopniu znacznym przy średniej rozszerzalności (5 — 8 cm).</p> <p>b) Ubytki żeber po wycięciach, żebra nadliczbowe.</p> <p>c) Ciała obce, tkwiące w narządach klatki piersiowej, znacznie upośledzające czynności tych narządów.</p>
Oskrzela	33	<p>a) Przewlekły nieżyt oskrzeli z rozedmą płuc i ze zmianami mięśnia sercowego oraz zaburzeniami w oddychaniu.</p> <p>b) Dychawica oskrzelowa.</p> <p>c) Zapalenie oskrzeli gnilne.</p> <p>d) Rozszerzenie (rozstrzeń) oskrzeli rozlane.</p>
Płuca i opłucna	34	<p>a) Gruźlica płuc w stanie czynnym, nie rokująca poprawy.</p> <p>b) Przewlekłe zapalenie śródmiąższowe płuc na przestrzeni większej niż połowa 1 płata lub przy upośledzonym stanie ogólnym. Marskość płuc.</p> <p>c) Zrosty opłucnej przy znacznym upośledzeniu stanu ogólnego.</p> <p>d) Promienica płuc, bąblowiec płuc i opłucnej, nowotwory płuc, opłucnej i śródpiersia, nie rokujące poprawy.</p>
Serce	35	<p>a) Zaburzenia czynnościowe serca upośledzające sprawność fizyczną, lecz bez objawów niewydolności serca.</p> <p>b) Przewlekłe zapalenie mięśnia sercowego bez objawów niewydolności, zwyrodnienie mięśnia sercowego w stopniu miernym.</p> <p>c) Organiczne wady zastawkowe serca wyrównane.</p> <p>d) Dusznica bolesna.</p> <p>e) Zrosty osierdzia, upośledzające sprawność ustroju w stopniu miernym.</p> <p>f) Obce ciała, tkwiące w sercu.</p>
Naczynia	36	<p>a) Miażdżycy naczyń krwionośnych upośledzająca sprawność fizyczną w stopniu miernym.</p> <p>b) Tętniaki, nie powodujące znaczniejszych zaburzeń w krążeniu, kiła naczyń.</p> <p>Nadciśnienie samoistne z nieznacznym upośledzeniem ustroju.</p> <p>c) Chromanie przestankowe.</p> <p>d) Żylaki kończyn dolnych ze splotami, żylaki ze ścieńczeniem skór i bliznami po przebytych owrzodzeniach. Guzy krwawnicze znacznych rozmiarów, upośledzające sprawność ustroju.</p>
Krew	37	<p>a) Niedokrwistość złośliwa postępująca.</p> <p>b) Białaczka.</p> <p>c) Krwawiaczka.</p>
Przełyk	38	<p>Znaczne zwężenie lub uchyłki przełyku. Nowotwory złośliwe przełyku.</p>
Otrzewna	39	<p>a) Zrosty otrzewnej z nieznacznym upośledzeniem sprawności ustroju.</p> <p>b) Nowotwory i gruźlica otrzewnej.</p>

Część ciała, narządy	Nr porz.	
Żołądek i jelita	40	a) Stała nadkwaśność lub podkwaśność treści żołądkowej lub brak w niej kwasu solnego z ciężkimi zaburzeniami w trawieniu i ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. b) Przewlekły nieżyt żołądka lub jelit ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. c) Wrzód żołądka lub jelit ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. d) Rozszerzenie żołądka ze znaczną zastoiną treści, powodujące upadek bardzo znaczny sił. Wybitne opuszczenie żołądka lub jelit z bardzo znacznym upośledzeniem sprawności ustroju. e) Nowotwory złośliwe żołądka lub jelit.
Wątroba, śledziona i trzustka	41 42	a) Kamica żółciowa z napadami, powikłana zapaleniem dróg żółciowych ze znacznym upośledzeniem ustroju. b) Nowotwory, bąblowiec i marskość wątroby. Przewlekłe schorzenia trzustki ze znacznym upośledzeniem ustroju. Stałe nowotwory złośliwe trzustki. a) Powiększenie śledziony ze zmianami wątroby i we krwi i ze znacznym upośledzeniem ustroju. b) Nowotwory śledziony, nie rokujące poprawy.
Nerki	43	a) Przewlekłe zapalenie nerek z nieznacznym upośledzeniem stanu ogólnego. b) Przewlekłe zapalenie miedniczek nerkowych ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. c) Brak jednej nerki przy upośledzonej sprawności drugiej. d) Nerka ruchoma. e) Kamica nerkowa z powikłaniami. Wodonercze i roponercze.
Narządy moczopłciowe	44 45 46 47 48	a) Przewlekłe zapalenie pęcherza moczowego. b) Przetoki pęcherza, moczowodów. c) Nowotwory złośliwe. Znaczne powiększenie gruczołu krokowego z wybitnym upośledzeniem ustroju. Nieuleczalne mimowolne moczenie. a) Wady narządu moczopłciowego, powodujące znaczne zatrzymywanie moczu. b) Przetoki cewki moczowej. c) Nowotwory złośliwe prącia. a) Umiejscowienie jąder w kanale pachwinowym. b) Brak obu jąder. c) Obojnactwo. d) Duże wodniaki jądra (wielkości pięści). e) Przetoki jądra. f) Gruźlica jąder i przyjędzy.
Przepukliny	49	a) Rozszerzenie kanału pachwinowego jedno lub obustronne. b) Rozszerzenie kanału udowego jedno lub obustronne. c) Przepukliny w bliznach pooperacyjnych.
Odbytnica	50	a) Guzy krwawnicze odbytnicy z owrzodzeniami. b) Przetoki około odbytnicy. Szczeliny odbytnicowe. c) Wypadnięcia śluzówki i odbytnicy. d) Nowotwory złośliwe odbytnicy.

Część ciała, narządy	Nr porz.	
Kończyna górna	51 52 53 54 55 56 57 58 59	a) Brak kciuka. b) Brak 2 palców ręki jednej z wyjątkiem kciuka. c) Brak wszystkich palców jednej ręki. Palce nadliczbowe ręki z upośledzeniem jej czynności. Częściowe lub całkowite zeszywnienie wszystkich stawów palców 2, 3, 4 lub 5 w zgięciu lub w ustawieniu wyprostnym przy zachowaniu sprawności kciuka. Zrośnięcie palców ręki bez upośledzenia czynności. Skrzywienie kończyny górnej z upośledzeniem czynności. Brak kończyny górnej. a) Zwichnięcie nawykowe stawu barkowego. b) Częściowe ograniczenie ruchów w stawie barkowym. Zniekształcenie obojczyka lub łopatki bez upośledzenia czynności kończyny. a) Porażenie nerwu promieniowego prawej kończyny górnej. b) Porażenie nerwu łokciowego prawej lub lewej kończyny górnej. c) Porażenie nerwu pośrodkowego.
Kończyna dolna	60 61 62 63 64 65 66 67 68 69	a) Brak palucha. b) Brak 2 palców stopy. Palce nadliczbowe stopy utrudniające chodzenie. Palce przykrywające (od 2). Paluch przykrywający. Paluch koślawy i przykrywający. Paluch młotowaty w stopniu znacznym. a) Stopa płaska utrwalona. b) Stopa szpotawa, końska, piętowa. Kołana koślawe, odległość między piętami powyżej 3 cm. Złamanie kości prawidłowo zrośnięte skróceniem kończyny do 2 cm. Brak kończyny dolnej prawej lub lewej. Ograniczenie ruchów w stawie biodrowym prawym lub lewym. Ograniczenie ruchów względnie zeszywnienie w stawie kolanowym. a) Porażenie pnia nerwu udowego jednej z kończyn. b) Całkowite porażenie pnia nerwu kulszowego jednej z kończyn. c) Całkowite porażenie pnia nerwu piszczelowego.
Miednica	70	Znaczne uszkodzenia, zniekształcenia miednicy, wybitnie upośledzające sprawność fizyczną ustroju oraz ujemnie wpływające na czynność narządów miednicy.
Kości	71 72	Zapalenie kości lub szpiku kostnego ropnego, przewlekłe z przetokami. Nowotwory kości dobrotliwe, utrudniające czynności w stopniu umiarkowanym.
Stawy	73	a) Umiarkowane ograniczenia ruchów w wielkich stawach kończyn. b) Zwichnięcie nawykowe zastarzałe, stawy rzekome. c) Przewlekłe zmiany zapalne w stawach z miernym upośledzeniem sprawności ustroju.
Mięśnie	74	Wrodzone braki pojedynczych mięśni upośledzające sprawność ustroju.
Układ nerwowy i stan psychiczny	75	a) Nerwice ogólne, naczynio-ruchowe lub ruchowe w stopniu nieznacznym, upośledzające sprawność ustroju. b) Ciężkie, przewlekłe postacie nerwic i psychonerwic (neurastenia, psychostenia, histeria, lęki i t. p.) ze znacznymi zmianami (napady porażenia, natręctwo myślowe i t. p.).

Część ciała, narządy	Nr porz.		
Układ nerwowy i stan psychiczny	76	a) Nieszkodliwe postacie psychopatii. b) Uporczywe postacie narkomanii i alkoholizmu.	
	77	Choroby umysłowe przejściowe. Minione choroby umysłowe.	
	78	Lekkie postacie padaczki.	
	79	Organiczne schorzenia ośrodkowego układu nerwowego w okresach wczesnych z nieznacznymi objawami przedmiotowymi lub w okresach znacznych remisji.	
	80	Trwałe skutki zapaleń opon mózgowo-rdzeniowych z nieznacznymi objawami przedmiotowymi ze strony układu nerwowego.	
Dna	82	a) Przejściowe a powtarzające się nerwobóle nerwów i splotów nerwowych. b) Porażenie obwodowe stałe pojedynczych lub licznych nerwów ze znacznym upośledzeniem lub zniesieniem ruchów. c) Nowotwory dobrotliwe nerwów obwodowych.	
		82	Dna z zaburzeniami w narządach ruchu, z nieznacznymi zmianami w stawach i upośledzeniem ogólnej sprawności ustroju.
		Otyłość	83
Tarczycza	84	Znaczne zmiany czynności tarczycy niezależnie od wielkości wola, powodujące wybitne i trwałe upośledzenie sprawności ustroju (Obrzęk śluzakowaty, choroba Basedowa, nowotwory tarczycy).	
Cukrzyca	85	Cukrzyca nie ulegająca większej poprawie pod wpływem leczenia, powodująca bardzo znaczne i trwałe upośledzenie ustroju.	
Przysadka	86	Schorzenia przysadki mózgowej, nie upośledzające w sposób znaczny sprawności ustroju.	
Nadnercze	87	Nowotwory nadnercza i choroba Adisona.	
Nowotwory	88	Nowotwory złośliwe, których leczenie nie rokuje poprawy, bez względu na ich umiejscowienie.	

T A B E L A II.

Spis stanów chorobowych uniemożliwiających lub utrudniających wykonywanie zawodu żeglarskiego albo zajmowanie niektórych stanowisk w tym zawodzie w zakresie służby innej niż pokładowa, zależnie od rodzaju służby.

Część ciała, narządy	Nr porz.	
Budowa ogólna	1	a) Wybitna niemoc wrodzona, znaczne ogólne wyniszczenie. b) Wybitny feminizm i infantylnizm, znacznie upośledzające sprawność ustroju.
	2	Choroby skórne uporczywe, wybitnie wpływające na sprawność ustroju lub wzbudzające odrzę w otoczeniu.

Część ciała, narządy	Nr porz.	
Powłoki zewnętrzne	3	a) Nowotwory dobrotliwe, upośledzające znacznie sprawność ustroju ze względu na swe umiejscowienie. b) Nowotwory złośliwe, których leczenie nie rokuje poprawy. c) Słoniowatość.
	4	a) Znaczne skupienia powiększonych obwodowych gruczołów chłonnych z objawami wybitnych zaburzeń ustroju. b) Przewlekłe ropienie obwodowych gruczołów chłonnych z wybitnymi zaburzeniami ustroju (gruźlica, promienica i t. d.). c) Ziarnica i nowotwory złośliwe obwodowych gruczołów chłonnych.
	5	Blizny rozległe, zrosnięte z podłożem, wybitnie upośledzające sprawność organizmu oraz blizny rozległe, powodujące bardzo znaczne zeszpecenie.
Czaszka	6	a) Ubytki w kościach czaszki, wgniecenia, wpływające w stopniu znacznym na sprawność ustroju. Przepukliny mózgowce. b) Ciała obce, tkwiące w mózgu, wpływające w stopniu znacznym na upośledzenie ustroju.
Narządy wzroku	7	Ostrość wzroku po wyrównaniu szklami: jednego oka mniej niż 0,5, drugiego oka mniej niż 0,3 albo obustronnie mniej niż 0,4.
	8	Ślepotą na jedno oko lub brak jednej gałki ocznej.
	9	Obuoczna krótkowzroczność lub nadwzroczność przy ostrości wzroku jak w pkt 7.
	10	Obuoczna niezbronność krótkowzroczna lub nadwzroczna przy ostrości wzroku jak w pkt 7.
	11	Przewlekłe schorzenie brzegów powiek, spojówek, jaglica bez powikłań.
	12	Znaczniejszy zez zbieżny i rozbieżny przy ostrości wzroku jak w pkt. 7.
	13	Łzawienie i zwężenie kanałów łzowych w stopniu nieznacznym.
	14	Nieznaczny oczopląs.
	15	Zmętnienie środowisk załamujących przy ostrości wzroku mniejszej jak w pkt 7.
16	Przewlekłe choroby naczyńiówki, siatkówki i nerwu wzrokowego nie rokujące poprawy.	
Narząd słuchu	17	a) Brak jednej małżowiny usznej. b) Jednostronne zwężenie przewodu słuchowego usznego z nieznacznym osłabieniem słuchu (szept na odległość poniżej 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> m) przy drugim uchu normalnym. c) Obustronne zwężenie przewodów usznych z osłabieniem słuchu, słyszenie szeptu na odległość poniżej 2 metrów. d) Nowotwory złośliwe przewodu usznego lub małżowiny, nie rokujące poprawy.
	18	Jedno lub obustronne blizny, zgrubienia lub częściowy zanik błon bębenkowych z nieznacznym osłabieniem słuchu — szept na odległość jak w pkt 17b.
	19	Jednostronne zwyrodnienie włókniste ucha środkowego z nieznacznym osłabieniem słuchu — szept na odległość jak w pkt 17b.
	20	a) Jednostronne suche przedziurawienie błony bębenkowej z nieznacznym osłabieniem słuchu — szept na odległość jak w pkt 17b.
	21	Jedno lub obustronny przewlekły nieżyt ucha środkowego w granicach słyszenia szeptu jak w pkt 17b.
	22	a) Jednostronne przewlekłe śluzoropne zapalenie ucha środkowego przy drugim uchu normalnym. b) Obustronne przewlekłe śluzoropne lub ropne zapalenie ucha środkowego przy słyszeniu szeptu jak w pkt 17b.

Część ciała, narządy	Nr porz.	
Narząd słuchu	23	a) Jednostronne sformowane blizny po doszczętnej operacji ucha środkowego z otworem w okolicy wyrostka lub bez, z upośledzeniem słuchu jak w pkt 17b.
	24	b) Jedno lub obustronne przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane próchnicą kostek słuchowych ścian przewodu lub wyrostka, względnie perlakiem, albo porażeniem nerwu twarzowego. a) Jedno lub obustronne osłabienie słuchu pochodzenia centralnego bez zaburzeń równowagi ciała i zmian przedmiotowych — szept na odległość jak w pkt 17b.
Nos	25	a) Owrzodzenia jamy nosa lub nosowej części jamy gardła (gruźlica, kiła). Twardziel jamy nosa i jamy gardła. Zamknięcia przez blizny nozdrzy tylnych lub całej nosowej części jamy gardła. Nowotwory złośliwe nosa, nie rokujące poprawy. b) Brak i zniszczenie całości lub części nosa z wybitnym zeszcpeceniem. c) Przewlekłe śluzoropne zapalenie jam bocznych nosa. d) Zanikowy cuchnący nieżyt śluzówki nosa.
Wargi podniebienia	26	a) Wargę zajęczą skomplikowaną z rozszczepieniem szczęki i podniebienia. b) Znaczne rozszczepienie względnie przedziurawienie podniebienia twardego ze zmianami w uzębieniu. c) Zniekształcenie podniebienia miękkiego, nieznacznie utrudniające mowę i łykanie.
Szczeka	27	Złamanie szczęki, zrosnięte nieprawidłowo, niezrosnięte, ubytki szczęki, w stopniu znacznym upośledzające żucie.
Zęby	28	a) Braki w uzębieniu, obniżające zdolność żucia ponad 80% przy upośledzonym odżywianiu. b) Ropotok zębodołowy w stopniu nieznacznym rokujący poprawę.
Jama ustna, ję- zyk, gardło, krtani, tchawica	29  30	a) Znaczne zniekształcenie języka, gardła, wrodzone lub nabyte, utrudniające w stopniu wysokim mowę i łykanie. b) Duże torbiele i nowotwory dobrotliwe jamy ustnej i gardła, utrudniające mowę i łykanie. c) Promienica, twardziel, gruźlica jamy ustnej i gardła. Nowotwory złośliwe, nie rokujące poprawy. a) Modzelowatość krtani, blizny po przecięciu krtani i tchawicy oraz nowotwory dobrotliwe, powodujące zaburzenia w oddychaniu w stopniu znacznym. b) Przewlekły nieżyt krtani, wywołujący stałą chrypkę w stopniu znacznym.
Szyja, kręgosłup	31 32	Znaczniejsze skrzywienie szyi. a) Większe skrzywienie kręgosłupa z umiarkowanym ograniczeniem ruchów, garb. b) Ubytki kręgosłupa ze zmianami w układzie nerwowym. c) Nowotwory złośliwe kręgosłupa.
Klatka piersiowa	33	a) Bardzo znaczne zniekształcenie klatki piersiowej przy rozszerzalności poniżej 5 cm z ujemnym wpływem na stan ogólny. b) Ciała obce, tkwiące w narządach klatki piersiowej, znacznie upośledzające czynności tych narządów.

Część ciała, narządy	Nr porz	
Oskrzela	34	a) Przewlekły nieżyt oskrzeli z rozedmą płuc, ze zmianami mięśnia sercowego oraz zaburzeniami w oddychaniu. b) Dychawica oskrzelowa w stopniu znacznym z następczymi zmianami w mięszu płucnym i sercu. c) Zapalenie oskrzeli gnilne. d) Rozszerzenie (rozstrzeń) oskrzeli rozlane.
Płuca i opłucna	35	a) Gruźlica płuc w stanie czynnym, nie rokująca poprawy. b) Przewlekłe zapalenie śródmiąższowe płuc na przestrzeni większej niż połowa 1 płata lub przy upośledzonym stanie ogólnym. Marskość płuc. c) Zrosty opłucnej przy znacznym upośledzeniu stanu ogólnego. d) Promienica płuc, bąblowiec płuc i opłucnej, nowotwory płuc, opłucnej i śródpiersia, nie rokujące poprawy.
Serce	36	a) Przewlekłe zapalenie mięśnia sercowego, zwyrodnienie mięśnia sercowego z objawami niewydolności. b) Organiczne wady serca zastawkowe niewyrównane. c) Dusznica bolesna. d) Zrosty osierdzia, upośledzające sprawność ustroju w stopniu znacznym. e) Obce ciała tkwiące w sercu.
Naczynia	37	a) Miażdżycza naczyń krwionośnych w stopniu znacznym z upośledzeniem ustroju. b) Tętniaki, powodujące przez swe umiejscowienie i rozmiar znaczne upośledzenie ustroju, kiła naczyń krwionośnych wraz z kiłą serca lub przy obecności innych wad organicznych serca. Rozszerzenie tętnicy głównej ze znacznym upośledzeniem ustroju. Nadciśnienie samoistne ze znacznym upośledzeniem ustroju. c) Chromanie przestankowe, bardzo znacznie upośledzające sprawność organizmu. d) Żyłaki kończyn z zakrzepami i przewlekłymi obrzękami.
Krew	38	a) Niedokrwistość złośliwa postępująca. b) Białaczka. c) Krwawiaczka.
Przełyk	39	Znaczne zwężenie lub uchyłki przełyku. Nowotwory złośliwe przełyku.
Otrzewna	40	a) Zrosty otrzewnej ze znacznym upośledzeniem ustroju. b) Nowotwory i gruźlica otrzewnej.
Żołądek i jelita	41	a) Stała nadkwaśność lub podkwaśność treści żołądkowej lub brak w niej kwasu solnego z ciężkimi zaburzeniami w trawieniu i ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. b) Przewlekły nieżyt żołądka lub jelit ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. c) Wrzód żołądka lub wrzód jelit ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. d) Rozszerzenie żołądka ze znaczną zastoiną treści powodujące upadek bardzo znaczny sił. Wybitne opuszczenie żołądka lub jelit z bardzo znacznym upośledzeniem sprawności ustroju. e) Nowotwory złośliwe żołądka lub jelit.



Część ciała, narządy	Nr porz.	
Wątroba, śledziona i trzustka	42	a) Kamica żółciowa z napadami, powikłana zapaleniem dróg żółciowych, ze znacznym upośledzeniem ustroju.
	43	b) Nowotwory, bąblowiec i marskość wątroby. Przewlekłe schorzenie trzustki, ze znacznym upośledzeniem ustroju.
	44	Nowotwory złośliwe trzustki. a) Powiększenie śledziona ze zmianami wątroby i we krwi i ze znacznym upośledzeniem ustroju. b) Nowotwory śledziona, nie rokujące poprawy.
Nerki	45	a) Przewlekłe zapalenie nerek lub ich zwyrodnienie ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. Gruźlica nerek. Nowotwory nerek. b) Przewlekłe zapalenie miedniczek nerkowych ze znacznym upośledzeniem stanu ogólnego. c) Brak jednej nerki przy upośledzonej sprawności drugiej. d) Kamica nerkowa z powikłaniami. Wodonercze i roponercze.
Narządy moczopłciowe	46	a) Przewlekłe, nie rokujące poprawy zapalenie pęcherza moczowego, upośledzające znacznie czynności tego narządu, gruźlica pęcherza. b) Przetoki pęcherza, moczowodów. c) Nowotwory złośliwe.
	47	Znaczne powiększenie gruczołu krokowego z wybitnym upośledzeniem ustroju.
	48	Nieuleczalne mimowolne moczenie.
	49	a) Wady narządu moczopłciowego, powodujące znaczne zatrzymanie moczu. b) Przetoki cewki moczowej. c) Nowotwory złośliwe prącia.
	50	a) Brak obu jąder. b) Obojnactwo. c) Duże wodniaki jądra (wielkości pięści). d) Przetoki jądra. e) Gruźlica jąder i przyjadrzy.
Przepukliny	51	a) Przepukliny nadmierne — lub b) Nieodprowadzalne. c) Przepuklina udowa w smudze białej i pępkowa. d) Przepukliny w bliznach pooperacyjnych.
Odbytnica	52	a) Guzy krwawnicze odbytnicy z owrzodzeniami. b) Przetoki około odbytnicy. Szczeliny odbytnicowe. c) Wypadnięcie śluzówki i odbytnicy.
Kończyna górna	53	a) Brak kciuka. b) Brak 3 palców ręki prawej z wyjątkiem kciuka i wskazującego jednocześnie.
	54	c) Brak wszystkich palców lewej ręki. Zrośnięcie palców ręki z upośledzeniem czynności.
	55	Całkowite zeszywnienie wszystkich palców prawej ręki lub częściowe zeszywnienie stawów palców obu rąk z ograniczeniem sprawności jednego kciuka.
	56	Skrzywienie kończyny górnej z upośledzeniem czynności.
	57	Brak kończyny górnej.
	58	a) Zwichnięcie nawykowe stawu barkowego. b) Częściowe ograniczenie ruchów w stawie barkowym.
	59	Zniekształcenie obojczyka lub łopatki, upośledzające ruchy kończyny.

Część ciała, narządy	Nr porz	
Kończyny górne	60	a) Porażenie nerwu promieniowego prawej kończyny górnej. b) Porażenie nerwu łokciowego prawej lub lewej kończyny górnej. c) Porażenie nerwu pośrodkowego.
	61	Całkowita utrata stopy przy stosowaniu protezy.
	62	Palce nadliczbowe stopy utrudniające chodzenie.
Kończyna dolna	63	Palce przykrywające (od 2). Paluch przykrywający. Paluch koślawy i przykrywający. Paluch młotowaty w stopniu znacznym.
	64	Kolana szpotawe i koślawe w stopniu bardzo znacznym, upośledzające chodzenie.
	65	Złamanie kości ze skróceniem ponad 2 cm z miernym upośledzeniem czynności kończyny.
	66	Brak kończyny dolnej prawej lub lewej.
	67	Ograniczenie ruchów w stawie biodrowym prawym lub lewym.
	68	Ograniczenie ruchów względnie zeszytywnienie w stawie kolanowym.
Miednica	70	Znaczne uszkodzenie, zniekształcenie miednicy, wybitnie upośledzające sprawność fizyczną ustroju oraz ujemnie wpływające na czynność narządów miednicy.
	Kości	71
72		Nowotwory kości dobrotliwe, utrudniające czynności w stopniu umiarkowanym.
Stawy	73	a) Umiarkowane ograniczenia ruchów w wielkich stawach kończyn. b) Zwichnięcie nawykowe zastarzałe, stawy rzekome. c) Przewlekłe zmiany zapalne w stawach z miernym upośledzeniem sprawności ustroju.
	Mięśnie	74
Układ nerwowy i stan psychiczny		75
	76	a) Nieszkodliwe postacie psychopatii. b) Uporczywe postacie narkomanii i alkoholizmu.
	77	Choroby umysłowe przejściowe. Minione choroby umysłowe.
	78	Lekkie postacie padaczki.
	79	Organiczne schorzenia ośrodkowego układu nerwowego w okresach wczesnych z nieznacznymi objawami przedmiotowymi lub w okresach znacznych remisji.
	80	Trwałe skutki zapaleń opon mózgowo-rdzeniowych z nieznacznymi objawami przedmiotowymi ze strony układu nerwowego.
	81	a) Przewlekłe nerwobóle nerwów lub splotów nerwowych z objawami włącznie przedmiotowymi. b) Porażenie obwodowe stałe pojedynczych lub licznych nerwów miernie upośledzające ruchy.
		c) Nowotwory dobrotliwe nerwów obwodowych.

Część ciała, narządy	Nr porz	
Dna	82	Wyższy stopień dny, wywołujący znaczne zaburzenia w narządach ruchu, znaczne ogólne upośledzenie sprawności fizycznej lub stałe zmiany w stawach.
Otyłość	83	Nadmierna otyłość powodująca zaburzenia w narządach wewnętrznych.
Tarczycyca	84	Znaczne zmiany czynności tarczycy niezależnie od wielkości woła, powodujące wybitne i trwałe upośledzenie sprawności ustroju. (Obrzęk śluzakowaty, choroba Basedowa, nowotwory tarczycy).
Cukrzyca	85	Cukrzyca nie ulegająca większej poprawie pod wpływem leczenia, powodująca bardzo znaczne trwałe upośledzenie ustroju.
Przysadka	86	Schorzenia przysadki mózgowej: akromegalia, moczówka prosta, zespół tłuszczo-płciowy postępujący.
Nadnercze	87	Nowotwory nadnercza i choroba Adisona.
Choroby kobiece	88	Ciąża normalna, poród i połóg oraz okres karmienia.
	89	Przewlekłe ciężkie stany zapalne narządów rodnych, których leczenie nie rokuje poprawy.
	90	Wypadanie pochwy i macicy nieuleczalne.
	91	Nowotwory dobrotliwe większych rozmiarów z krwotokami lub innymi ciężkimi objawami czynnościowymi.
	92	Okres przekwitania z bardzo znacznymi zaburzeniami ustroju.
Nowotwory	93	Nowotwory złośliwe, których leczenie nie rokuje poprawy bez względu na ich umiejscowienie.

2.

**ROZPORZĄDZENIE**

**MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 9 września 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o przekazaniu wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnień w zakresie badania urządzeń wodociągowych.

(Dz. U. R. P. z dnia 18 września 1936 r. Nr 70, poz. 506)

Na podstawie art. 6 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 310) w brzmieniu art. 12 pkt 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządzam, co następuje:

**§ 1.** Uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych, określone w art. 6, ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 310) w zakresie

badania urządzeń wodociągowych przed oddaniem ich do użytku publicznego w miejscowościach, liczących powyżej 25.000 mieszkańców, przekazuje się wojewódzkim władzom administracji ogólnej.

**§ 2.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Stawoj Składkowski*

3.

**ROZPORZĄDZENIE**

**MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 9 września 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o przekazaniu wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnień w zakresie badania urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków.

(Dz. U. R. P. z dnia 18 września 1936 r. Nr 70, poz. 507)

Na podstawie art. 5 ust. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 311) w brzmieniu

art. 13 pkt 2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych, określone w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód

opadowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 311) w zakresie badania urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków przed oddaniem sieci kanalizacyjnej do użytku publicznego, przekazuje się wojewódzkim władzom administracji ogólnej.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Stawoj Składkowski*

## VI. Sprawy ogólnoadministracyjne.

1.

**OKÓLNİK Nr 53/36**

**MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 30 września 1936 r. Nr S. 9/35-6

**w sprawie powierzania robót rzemieślniczych.**

*Do*

*Panów dyrektorów departamentów i równorzędnych oraz dyrektorów i kierowników urzędów, zakładów i instytucyj podległych i nadzorowanych.*

W walce prowadzonej przeciw nielegalnemu rzemiosłu, istniejącemu wbrew przepisom prawa przemysłowego, Minister Przemysłu i Handlu, jako organ właściwy w tym przypadku, zwrócił uwagę na fakty powierzania robót rzemieślniczych przez instytucje publiczne osobom niefachowym, trudniącym się rzemiosłem nielegalnie. Prawo przemysłowe przewiduje, że rzemiosłem można trudnić się jedynie po uzyskaniu karty rzemieślniczej, którą wydają władze przemysłowe I instancji po wykazaniu się petenta posiadaniem odpowiedniego uzdolnienia zawodowego.

Uznając płynące z tych faktów niebezpieczeństwo obniżenia poziomu rzemiosła i ewentualne straty społeczne, wywoływane brakiem fachowości a wyrażające się częstokroć zarówno w szkodach związanych z niebezpieczeństwem zdrowia i życia ludzkiego jak i w stratach materialnych, przestrzegam przed uleganiem w tych wypadkach sugestii niższych poziomie cen i, podzielając stanowisko Ministra Przemysłu i Handlu, uważam za wskazane przy

powierzaniu robót wchodzących w zakres rzemiosła zabezpieczenie się przed tymi ujemnymi skutkami przez wymaganie od oferentów przedstawienia karty rzemieślniczej.

Listę rzemiosł w znaczeniu obowiązującego prawa przemysłowego zawiera art. 142 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468) ze zmianami, wprowadzonymi punktem 56 art. 1-go ustawy z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350).

Minister:

(—) *M. Kościatkowski*

2.

**PISMO OKÓLNE**

**MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 27 września 1936 r. Nr Bd. 1/44-6

**w sprawie należności w postępowaniu dyscyplinarnym.**

*Do*

*wszystkich władz, urzędów i zakładów podległych Ministerstwu Opieki Społecznej.*

Ministerstwo Opieki Społecznej podaje do wiadomości i stosowania pismo okólne Ministerstwa Skarbu z dnia 24 sierpnia 1936 r. L. D. III. 9309/3/36.

Dyrektor Gabinetu:

(—) *Z. Dworzańczyk*

i zał.

Załącznik do p. o. M. O. S. z dn. 30.IX.  
1936 Nr Bd. 1/44-6.

Warszawa, dnia 24 sierpnia 1936 r.

MINISTERSTWO SKARBU  
L. D. III. 9309/3/36.

**Należności w postępowaniu  
dyscyplinarnym.**

Do

*Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich ministerstw.*

Wobec powstałych wątpliwości w związku z wykonaniem przepisu ostatniego ustępu § 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 790), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Gdy uwolnionym od winy jest funkcjonariusz państwowy w czynnej służbie, bądź były funkcjonariusz państwowy względnie funkcjonariusz w stanie spoczynku, koszty podróży, o których mowa w wyżej przytoczonym przepisie, przysługują według norm, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 320), zmienionego rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. Nr 272) oraz z dnia 2 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 395).

Nadmienia się przy tym, że zwrot omawianych wyżej kosztów następuje bez diet.

Normy należności świadków funkcjonariuszów państwowych reguluje szczegółowo przepis art. 588 kodeksu postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 725 z 1932 r.).

Zarazem wyjaśnia się, że wysokość strawnego, o którym mowa w § 1 omawianego artykułu, jako należności, przeznaczonej na pokrycie kosztów utrzymania świadków, ustala — zgodnie z § 29 rozporządzenia Rady Ministrów na wstępie powołanego — władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna I instancji; przy czym względy praktyczne uzasadniają przyznanie świadkom, którzy są funkcjonariuszami państwowymi, strawnego w wysokości diet, przysługujących im w razie podróży służbowych.

Podsekretarz Stanu:

(—) *T. Grodyński*

3.

### PISMO OKÓLNE

#### MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 września 1936 r. Nr Pr. 13/8-6

**w sprawie współdziałania z Instytutem Spraw Społecznych.**

Do

*Panów wojewodów i Pana komisarza rządu na m. st. Warszawę.*

Podległy nadzorowi Ministra Opieki Społecznej Instytut Spraw Społecznych z siedzibą w Warszawie prowadzi badania naukowe, prace propagandowe i pedagogiczne w zakresie ochrony i higieny pracy, ubezpieczeń społecznych, rynku pracy, bezrobocia, emigracji, opieki społecznej i zdrowia publicznego.

W związku z powyższym Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o wydanie odpowiedniego zarządzenia do podległych władz i urzędów, aby udzielały Instytutowi Spraw Społecznych jak najdalej idącej pomocy i poparcia w jego pracy, dotyczącej zakresu działania Ministerstwa Opieki Społecznej.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

## VII. R ó ż n e.

### DEKRET

#### PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 30 września 1936 r.

#### o Państwowym Instytucie Kultury Wsi.

(Dz. U. R. P. z dnia 30 września 1936 r. Nr 75, poz. 532)

Na podstawie art. 74 ustawy konstytucyjnej postanawiam, co następuje:

**Art. 1.** Powołuje się do życia Państwowy Instytut Kultury Wsi jako organ doradczy i pomocniczy administracji rządowej w sprawach kultury wsi.

**Art. 2.** Zadaniem Instytutu jest:

- 1) badanie zagadnień związanych z kulturą wsi,
- 2) opracowywanie metod pracy nad podniesieniem tej kultury,
- 3) poradnictwo w zakresie metod pracy.

**Art. 3.** Prace Instytutu wykonywane są przez Zarząd, Dyrektora Instytutu, Radę Naukową oraz przez stałych lub dorywczych pracowników naukowych.

**Art. 4.** Rada Naukowa składa się z prezesa i członków, powołanych na okres trzech lat przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych

w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Ministrem Opieki Społecznej spośród osób pracujących naukowo nad zagadnieniami, związanymi z kulturą wsi, i spośród osób zajmujących się działalnością praktyczną w dziedzinach, związanych z kulturą wsi.

**Art. 5.** (1) Zarząd Instytutu stanowią Dyrektor Instytutu i dwaj członkowie, ci ostatni powołani do odwołania przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) Poza tym w pracach Zarządu Instytutu biorą udział delegaci zainteresowanych ministrów, po jednym z każdego ministerstwa.

**Art. 6.** Prezes i członkowie Rady Naukowej oraz członkowie Zarządu Instytutu pełnią swe funkcje bezpłatnie.

**Art. 7.** (1) Dyrektor Instytutu kieruje pracami Zarządu Instytutu.

(2) Dyrektora Instytutu mianuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

**Art. 8.** Instytut podlega Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

**Art. 9.** Organizację i zakres pracy Instytutu określi szczegółowo statut, uchwalony przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

**Art. 10.** Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

**Art. 11.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

(—) *J. Poniatowski*

---

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM  
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA, UL. DŁUGA 38/40.

---

NAKLADEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

---

TŁOCZONO CZCIONKAMI DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, MIODOWA 22, Nr 85577.

---

PRENUMERATA ROCZNA 12 ZŁ.

CENA ODDZIELNEGO NUMERU 1 ZŁ